

เอกสารวิทยาเขตฯ
ห้ามนำออกจากห้องสมุด
ใช้เฉพาะ ชั้น 5 เท่านั้น

รายงานการวิจัย

รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณ
วิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

A Study on Students' Achievement and Awareness of Learning Accounting
Career Ethics Using a Created Learning Pattern in a Student-centered Class
at Rajamangala University of Technology Krungthep

ผู้วิจัย

ศศ.วิไลวรรณ อ่ำคำสรง

RMUTK - CARIT

โครงการวิจัยทุนสนับสนุน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

งบประมาณพิเศษระยะสั้น บ.พ.ท. 2553

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

รายงานการวิจัย

รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณ
วิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

A Study on Students' Achievement and Awareness of Learning Accounting
Career Ethics Using a Created Learning Pattern in a Student-centered Class
at Rajamangala University of Technology Krungthep

ผู้วิจัย

ผศ.วิไลวรรณ อ่ำคำสารง

RMUTK - CARIT

โครงการวิจัยทุนสนับสนุนง

จ.เทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

งบประมาณพ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๓ บ.ก.บ. 2553

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณผลประโยชน์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 สาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชาบริหารธุรกิจ สำเร็จได้ด้วยดีจากคำชี้แนะ ด้วยความกรุณาและความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องมากมาย เริ่มจากผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้แก่ ดร.สาธิต พุทธชัยมงคล ผศ.อาภรณ์ บางเจริญพรพงศ์ ดร.จิราภรณ์ สัพทานนท์ ผศ.ทิมัมพร สุวรรณประทีป ผศ.ปราโมทย์ อนันต์วราพงษ์ สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ที่ให้คำปรึกษาในการสร้างเครื่องมือ ได้แก่ ศ.ดร.วิบูลย์ แสงวีระพันธุ์ศิริ รศ.ดร.ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์ ผศ.ดร.วัชรวิญญูเนตร ผศ.จักรี รัชมีฉาย และผศ.อนุรักษ์ นวพรไพศาล ตลอดจนผู้ดูแลงานวิจัย รศ.ผาณิต บิลมาศ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ ประจำปีการศึกษา 2553 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ปกติและหลักสูตรปริญญาตรีเทียบโอน ปกติ ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการวิจัยและทดสอบเครื่องมือชิ้นตอนต่างๆ

คุณค่าและประโยชน์ของรายงานการวิจัยฉบับนี้ ขอมอบให้แก่ผู้เกี่ยวข้องในวงการศึกษาของไทย ที่ตระหนักและให้ความสำคัญกับการสอดแทรกจรรยาบรรณวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

วิไลวรรณ อำคำตรง

ชื่อเรื่อง : รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ผู้วิจัย : ผศ.วิไลวรรณ อ่ำคำตรง

ปีที่ทำวิจัย : พ.ศ. 2553 - พ.ศ.2554

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ก่อนและหลังโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (2) ศึกษาความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (3) เปรียบเทียบความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ก่อนและหลังโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (4) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ ประจำปีการศึกษา 2553 ในหลักสูตรปริญญาตรีเทียบโอน ปกติ จำนวน 36 คน ได้รับการทดลองโดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้น ได้แก่ แผนการสอน รูปแบบการเรียนการสอน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความตระหนักรู้ และแบบวัดความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่า t (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01
2. นักศึกษามีความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในเชิงลบก่อนเรียนและหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 2 ข้อ คือ ข้อ 10 นักศึกษาใช้เวลาหมดไปกับกิจกรรมอื่นๆที่ไม่เกี่ยวกับการเรียน จึงชอบลอกการบ้านเพื่อน และข้อ 2 นักศึกษาชอบอ่านเรื่องของผู้อื่นมากกว่าให้ผู้อื่นรู้เรื่องของตนเอง ส่วนความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในเชิงลบก่อนเรียนและหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 21 ทุกครั้งที่พูดเรื่องเกรด นักศึกษาจะบอกเกรดที่เกินจริง

ความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในเชิงบวกก่อนเรียนและหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 2 ข้อ คือ ข้อ 8 เวลาซื้อของเมื่อผู้ขายทอนเงินเกินมามาก นักศึกษาจะรีบคืนเงินทันที และข้อ 17 นักศึกษาส่งงานหรือการบ้านตรงตามกำหนด ส่วนความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในเชิงบวกก่อนเรียนและหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 13 นักศึกษาอ่านคู่มือนักศึกษาอย่างละเอียด กล่าวโดยสรุป นักศึกษามีพัฒนาการความตระหนักรู้หลังเรียนที่ดีขึ้นกว่าก่อนเรียน

3. นักศึกษามีความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมาก ได้แก่ ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน และด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านสาระการเรียนรู้ พบว่าข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ เนื้อหาเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี รูปแบบการเรียนการสอน และความครบถ้วนของเนื้อหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ตามลำดับ รายข้อด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน พบว่า ข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ การมีตัวอย่างประกอบ การมีกิจกรรมฝึกปฏิบัติ และการนำเข้าสู่เนื้อหาด้วยปัญหาที่เกิดขึ้น ตามลำดับ รายข้อด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ พบว่าข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ การใช้ภาพกราฟิก แบบของตัวอักษรที่ใช้และสีของตัวอักษรที่ใช้ ตามลำดับ

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนการสอน

Research Title : A Study on Students' Achievement and Awareness of Learning
Accounting Career Ethics Using a Created Learning Pattern in
a Student-centered Class at Rajamangala University of
Technology Krungthep

Researchers : Velaivan Oumcomesung

Year of Research : 2010-2011

Abstract

The purposes of this study were to (1) study the students' achievement of learning accounting career ethics (2) study the students' awareness of accounting career ethics (3) compare the students' awareness of accounting career ethics before and after using the created learning pattern in a student-centered class (4) study the students' satisfaction of the accounting career ethics learning pattern.

The sample was a group of 36 fourth year students majoring in Accounting, faculty of Business Administration, two-years program, academic year 2010. The study was conducted by using a lesson plan, a created learning, an achievement test, an awareness test, and a satisfaction questionnaire. The data was analyzed by using mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D) and t-test.

The results were found as follows:

1. The students' achievement after using the created learning pattern was found significantly higher than the achievement before using the pattern at the statistical level of 0.01.

2. The students' negative awareness was found with the highest mean in item 10: students copied their friends' homework because they spent their own time on other activities, and in item 2: students liked to read others' composition rather than letting others read theirs. While the negative awareness which was found with the lowest mean was item 21: students would give the answer of a higher learning grade than they really got whenever they are asked about grade.

The students' positive awareness before and after learning was found with the highest mean in 2 items – 8 and 17. In item 8 : when the students were given too much change, they would immediately give it back to the sellers, and in item 17: students always met deadline in handing in their homework or assignments. While the positive awareness before and after

learning was found with the lowest mean in item 13: students carefully read student handbooks. In conclusion, the students' development was found higher.

3. The students' awareness was found significantly better at the statistical level of 0.05

4. The overall students' satisfactions of the learning pattern were found at the highest and high levels on the contents, the learning management, teaching materials and sources, respectively. When focused individually, it was found that in the aspect of content, the highest satisfactions were on accounting career ethics, the pattern of learning, and the completeness of the area of contents, respectively. On the aspect of learning management, the highest satisfactions were on the examples provided, the exercises, and the introduction to the lessons via authentic problem, respectively. On the aspect of teaching materials and sources, the highest satisfactions were found on the graphic pictures, fonts and the color of the letters, respectively.

Keyword: Learning Pattern

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ

บทคัดย่อภาษาไทย

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ 1	บทนำ	1
	ความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
	ประโยชน์ของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการศึกษา	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
	สมมติฐานของการวิจัย	5
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
บทที่ 2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2549)	7
	แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ	8
	รูปแบบการเรียนการสอน	16
	การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	40
	แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ	52
	แนวคิดเกี่ยวกับความตระหนักรู้	58
	แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ	64
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	67

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 3	วิธีการดำเนินการศึกษา	76
	การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	76
	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	76
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	77
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	93
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	93
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	96
บทที่ 5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	105
	สรุปผลการวิจัย	106
	อภิปรายผล	107
	ข้อเสนอแนะ	112
บรรณานุกรม		113
ภาคผนวก		122
ภาคผนวก ก	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	123
ภาคผนวก ข	แบบวัดความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	133
ภาคผนวก ค	แบบวัดความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอน เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	138
ภาคผนวก ง	แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน	141
ภาคผนวก จ	ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความตระหนักรู้ และแบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษา	145
ภาคผนวก ฉ	ตัวอย่างหน้าจอรูปแบบการเรียนการสอน	150
ภาคผนวก ช	ตัวอย่างคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน	156
ภาคผนวก ซ	ตัวอย่าง Story Board เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	162
ภาคผนวก ฌ	ภาพบรรยากาศการทดลอง	168
ภาคผนวก ญ	หนังสือขอความร่วมมือ	170
ประวัติย่อของผู้วิจัย		187

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 2.1	การเปรียบเทียบการสอนโดยใช้ PBL และวิธีการสอนแบบอื่น ๆ	43
ตารางที่ 2.2	ลำดับขั้นของพฤติกรรมด้านจิตพิสัยของ แครทโวล และคณะ	63
ตารางที่ 3.1	พฤติกรรมและเนื้อหาของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ตามคุณลักษณะ จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	78
ตารางที่ 3.2	การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีแบบ ผสมผสาน	81
ตารางที่ 4.1	ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษามหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพก่อนและหลังโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น	97
ตารางที่ 4.2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณ วิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	98
ตารางที่ 4.3	ผลการเปรียบเทียบความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ก่อนและหลังโดยใช้ รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น	101
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มี ต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ด้านสาระการเรียนรู้	102
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มี ต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ด้านการจัดกระบวนการเรียน การสอน	103
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มี ต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้	104
ตารางที่ 4.7	ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	146
ตารางที่ 4.8	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	148
ตารางที่ 4.9	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษา	149

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 รูปแบบการเรียนการสอนเน้นประสบการณ์	22
ภาพที่ 2.2 รูปแบบการเรียนการสอน สดอ์ไลน์	34
ภาพที่ 2.3 วิถัจกร 4MAT ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้	35
ภาพที่ 2.4 การเรียนรู้จากสถานการณ์ปัญหา หรือการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	41
ภาพที่ 2.5 ขั้นตอนและกระบวนการเกิดความรู้	59
ภาพที่ 3.1 กระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ ผสมผสาน	82
ภาพที่ 3.2 แผนผังแสดงขั้นตอนการสร้างรูปแบบการเรียนการสอน	85
ภาพที่ 3.3 แผนผังแสดงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	88
ภาพที่ 3.4 แผนผังแสดงขั้นตอนการสร้างแบบวัดความตระหนักรู้ในจริยบรรณ วิชาชีพบัญชี	90
ภาพที่ 3.5 แผนผังแสดงขั้นตอนการสร้างแบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษา ที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น	92

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ได้บัญญัติให้สภาวิชาชีพบัญชี มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดและจัดทำกรอบมาตรฐานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วยข้อกำหนดในเรื่องต่อไปนี้

1. ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต
2. ความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
3. ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ และการรักษาความลับ
4. ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือบุคคล หรือ นิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

ในอดีตจนถึงปัจจุบัน มีเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับบริษัททั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ แสดงถึงความไม่โปร่งใสของข้อมูลทางการเงินที่ต้องเผยแพร่ต่อสาธารณชน อันนำมาสู่ความเสียหายของผู้มีส่วนได้เสียในบริษัทดังกล่าว เช่น

จาก ลม เปลี่ยนทิศ (2550: 5) “ตัวอย่างในสหรัฐฯ ก็มีอย่าง “เอนรอน” บริษัทยักษ์ใหญ่ อันดับ 7 ของฟอร์จูนต้องเจ๊งไปด้วยหนี้กว่า 3 แสนล้านดอลลาร์ เพราะผู้บริหารและพ่วงเอาบริษัท สอบบัญชียักษ์ใหญ่อันดับ 5 ของโลก อย่างอาร์เธอร์ แอนเดอร์สัน พลอยเจ๊งไปด้วย ไม่ว่าใหญ่แค่ไหนก็เจ๊งได้ หากผู้บริหารโกง”

จาก ลม เปลี่ยนทิศ (2551: 5) “มาจากภาพข่าวของสำนักข่าวเอเอฟพีที่ลงตีพิมพ์ ใน นสพ.โพสต์ทูเดย์ เมื่อปลายสัปดาห์ที่แล้ว เป็นภาพผู้หญิงญี่ปุ่นคนหนึ่งชื่อ ซาชิโกะ ยูกิ เจ้าของเซกิตดาการชื่อดัง “เซนบะ คิดโซ” นั่งก้มหน้าชบน้ำตาแดงลงข้างต่อผู้สื่อข่าวจำนวนมาก เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม และสั่งปิดกิจการสาขาเมืองโอซากา เมื่อ 28 พฤษภาคมที่ผ่านมา แค่นักงานในร้านเอาของที่เหลือจากลูกค้ามาขายใหม่”

จาก ลม เปลี่ยนทิศ (2550: 5) “นายเจิ้ง เซียวหยู อดีตผู้อำนวยการองค์การอาหารและยา (อย.) วัย 62 ปี ของจีน ถูกศาลในกรุงปักกิ่งตัดสินประหารชีวิตเมื่อวันที่ 29 พ.ค. โทษฐานทุจริต และรับเงินสินบนกว่า 5 ล้านดอลลาร์จากบริษัทยา และพบว่าผู้ใกล้ชิดเขาต่างก็ทุจริตเช่นกัน (เอเอฟพี)”

จาก แลผู้บริหารทุจริตต้นเหตุพบผิด (2550: 5) “นางเกษรี ณรงค์เดช นายกสภาวิชาชีพบัญชี เปิดเผยว่า กรณีงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน (บจ.) ในตลาดหุ้น ไม่ถูกต้อง ที่พบเห็นทั้งในและต่างประเทศนั้น ล้วนเกิดจากการกระทำของผู้บริหารบริษัท โดยผู้สอบบัญชีเป็นเพียงผู้ตรวจทานความถูกต้องเท่านั้น ซึ่งบางครั้งความทุจริตของผู้บริหาร สามารถหลุดรอดการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีได้ เพราะมีการสร้างหลักฐานของ บจ. เอง หรือสร้างบริษัทลูกขึ้นมาเพื่อมอ่งถ่าย (ไซฟ่อน) เงินออกไป ขณะที่ผู้สอบบัญชีไม่สามารถตรวจหาข้อเท็จจริงได้ เพราะการตรวจสอบจะพิจารณาตามเอกสารที่ บจ. ให้มาเท่านั้น ซึ่งบางครั้งมีการปลอมแปลงเอกสารที่มีความน่าเชื่อถือมาก “ทุกวันนี้การตรวจบัญชียากที่สุดในการหาข้อทุจริต โดยเฉพาะหากการทุจริตนั้นมีการร่วมมือกันของผู้บริหาร สิ่งที่จะแก้ไขได้ดีที่สุดคือต้องสอนให้ผู้บริหารมีจริยธรรมและจรรยาบรรณ”

จาก สภาวิชาชีพค้ำกฏหมายหันให้ผู้สอบบัญชีจับผิดผู้บริหารขี้โกง (2550:5)
“นางเกษรี ณรงค์เดช นายกสภาวิชาชีพบัญชี เปิดเผยว่า จากกรณีที่สำคัญงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ด.) ได้ร่าง พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฉบับแก้ไข ซึ่งมีมาตรา 89/25 ที่ระบุให้ผู้สอบบัญชีติดตามพฤติการณ์หรือหากพบพฤติกรรมอันควรสงสัยว่ากรรมการผู้จัดการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนกระทำความผิดตามมาตรต่างๆ ที่กำหนดใน พ.ร.บ. ให้ผู้สอบบัญชีแจ้งข้อเท็จจริงดังกล่าวให้ ก.ล.ด. และมาตรา 281/8 ยังระบุว่าหากผู้สอบบัญชีผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ นางเกษรี กล่าวต่อว่า หากพ.ร.บ. นี้มีผลบังคับ จะส่งผลให้ผู้สอบบัญชีทำผิดมาตรฐานการสอบบัญชี และจรรยาบรรณผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี เพราะหน้าที่ของผู้สอบบัญชี คือ ตรวจสอบงบการเงินและความถูกต้องของงบดุล รวมทั้งต้องรักษาความลับของลูกค้านั้น ร่าง พ.ร.บ. มาตราดังกล่าว จึงเป็นการกำหนดให้การปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีขัดกับมาตรฐานการสอบบัญชีและขัดหลักจรรยาบรรณวิชาชีพที่เป็นสากล อาจนำความเสียหายมายังประเทศไทยได้ และการตั้งข้อสงสัยในพฤติกรรมของผู้บริหารบริษัทจดทะเบียนเพื่อรายงานต่อ ก.ล.ด. จะทำให้ผู้สอบบัญชีอาจถูกฟ้องหมิ่นประมาทได้ รวมทั้งทำให้การทำงานของผู้สอบบัญชีมีความยากลำบาก”

ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวข้างต้น มีบางส่วนเกี่ยวข้องกับคามมีจรรยาบรรณของนักบัญชี รวมถึงผู้ตรวจสอบบัญชี การให้ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหากนักบัญชีละเลยและไม่ให้ความสำคัญต่อจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี อาจช่วยเพิ่มระดับการตระหนักรู้ถึงความสำคัญของจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในอนาคตได้

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยคณะกรรมการธุรกิจ ได้เปิดสอนในสาขาวิชาการบัญชีมานาน บัณฑิตในสาขาวิชานี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในอนาคตของประเทศไทย ซึ่งนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีทุกคนจะได้รับความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ในเนื้อหาวิชาการสอบบัญชี

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนวิชาการสอบบัญชี จึงสนใจสร้างรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ก่อนและหลัง โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. เพื่อศึกษาความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
3. เพื่อเปรียบเทียบความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ก่อนและหลังโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประโยชน์ของการวิจัย

ได้รูปแบบการเรียนการสอนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความตระหนักรู้และความพึงพอใจ เพื่อนำไปใช้เป็นสื่อการสอนในวิชาการสอบบัญชี

ขอบเขตของการวิจัย

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ ประจำปีการศึกษา 2553 ทั้งหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ปกติและหลักสูตรปริญญาตรีเทียบโอน ปกติ จำนวน 171 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ ประจำปีการศึกษา 2553 ในหลักสูตรปริญญาตรีเทียบโอน ปกติ จำนวน 36 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

2.1.1 รูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

- 2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องของความรู้เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี
- 2.2.2 ความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี
- 2.2.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หมายถึง การบูรณาการรูปแบบการเรียนการสอนแบบชิปปา การเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานและการใช้กรณีศึกษา โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยในการร่วมกิจกรรม เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพผ่านสื่อคอมพิวเตอร์โปรแกรม Autoware ที่มีวิดีโอ ภาพ ข้อความ เสียงพูด และเสียงดนตรีประกอบ

2. จรรยาบรรณ (Code of Conduct) หมายถึง ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอาชีพกำหนดขึ้นเพื่อรักษาส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของสมาชิก อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้ โดยจรรยาบรรณ เป็นการควบคุมจากภายใน เป็นการสมัครใจทำเองด้วยจิตสำนึก และความภาคภูมิใจในการกระทำที่ถูกต้อง ทำให้จรรยาบรรณมีคุณค่าเป็นพิเศษต่อตนเองและส่วนรวม

3. จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี หมายถึง ข้อกำหนดที่ออกโดยสภาวิชาชีพตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

- 3.1 ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต
- 3.2 ความรู้ความสามารถ และมาตรฐานการปฏิบัติงาน
- 3.3 การรักษาความลับ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานและผลงาน
- 3.4 ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไป

4. วิชาชีพ หมายถึง วิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาเทคโนโลยีการบัญชี และบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลทางการเรียน เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

6. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 33 ข้อ

7. ความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี หมายถึง ลักษณะอาการของการรับรู้ คิด ได้ รู้ลึก ตำนึกถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่อจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้วยความสมัครใจ ด้วยจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในการกระทำที่ถูกต้อง

8. แบบวัดความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี หมายถึง เครื่องมือที่ใช้บอก ลักษณะพฤติกรรมอาการของการรับรู้ คิด ได้ รู้ลึก ตำนึกถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่อจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้วยความสมัครใจ ด้วยจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในการกระทำที่ถูกต้อง

9. ความพึงพอใจของนักศึกษา หมายถึง ความรู้สึกของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งวัดโดยแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

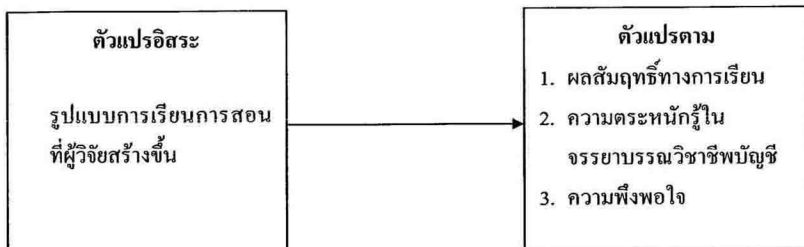
สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาที่เรียนจากรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. นักศึกษาที่เรียนจากรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความตระหนักรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2549)
2. แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ
3. รูปแบบการเรียนการสอน
4. การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
5. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ
 - 5.1 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้
 - 5.2 แนวคิดเกี่ยวกับความเข้าใจ
6. แนวคิดเกี่ยวกับความตระหนักรู้
7. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2549)

(มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ. 2549)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้และทักษะในวิชาชีพด้านต่างๆ ได้แก่ การทำบัญชี การสอบบัญชี การบัญชีบริหาร การวางระบบบัญชี การบัญชีภาษีอากร การศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี
2. เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถปฏิบัติงานเชิงวิชาการในการบริหารธุรกิจทั่วไปเกี่ยวกับการติดต่อประสานงาน การตัดสินใจ การวางแผน การควบคุม และการมอบหมายงาน การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ ตลอดจนการติดตามประเมินผลงานเพื่อเสนอผู้บริหาร
3. เพื่อฝึกอบรมให้มีความคิดริเริ่ม มีกิจนิสัยในการค้นคว้าปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้า อยู่เสมอ สามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจด้วยหลักการและเหตุผล อำนวยการและปฏิบัติการด้วยหลักวิชาการที่มีการวางแผน การปฏิบัติงาน การมอบหมายงาน และการควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลาและมีคุณภาพ ซึ่งสามารถวัดผลงานได้ทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ

4. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร ความสำนึกในจรรยาบรรณวิชาชีพ ความรับผิดชอบต่อน้ำที่และสังคม ตลอดจนดำรงรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

คำอธิบายรายวิชาการสอบบัญชี

ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสอบบัญชี กฎหมายและพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการสอบบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี จรรยาบรรณและความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี การวางแผนและการจัดทำแนวการตรวจสอบ วิธีการตรวจสอบด้านต่าง ๆ ของสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของกิจการ รายได้และค่าใช้จ่าย การทำรายงานการสอบบัญชี แนวทางการตรวจสอบด้วยคอมพิวเตอร์ และการควบคุมคุณภาพการสอบบัญชี

แนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ

พระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 พระราชทาน แก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อ 9 กรกฎาคม 2540 “การงานทุกอย่างทุกอาชีพ ย่อมจะมี จรรยาบรรณของตนเอง จรรยาบรรณนั้นจะบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ตาม แต่เป็นสิ่งที่ ชิดถือกันว่าเป็นความดีงาม ที่คนในอาชีพนั้นพึงประพฤติปฏิบัติ หากผู้ใดล่วงละเมิดก็อาจก่อให้เกิด ความเสียหาย ทั้งแก่บุคคล หมู่คณะ และส่วนรวมได้” (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ. มปก.)

ความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมกับอาชีพ

คุณธรรมและจริยธรรมมีความสำคัญอยู่ที่การให้คุณค่าของบุคคลจนเกิดเป็น ความประทับใจอย่างลึกซึ้ง เรียกว่าเป็นค่านิยมเฉพาะของบุคคลต่อสิ่งนั้นๆ จริยธรรมที่เกิดจาก ค่านิยมอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ประการ ประการแรกคือ ค่านิยมพื้นฐาน เป็นค่านิยมที่ทำให้บุคคลมี คุณธรรมประจำใจ มีธรรมเนียมประเพณีที่ดี กฎหมาย และกฎระเบียบที่ควบคุมสังคม ประการที่ 2 คือ ค่านิยมวิชาชีพ ทำให้บุคคลมีอุดมการณ์ประจำวิชาชีพ มีจรรยาบรรณวิชาชีพ หรือมี พระราชบัญญัติวิชาชีพ เป็นต้น ความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมอาจแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ คือ (www.supatta.haysamy.com/learn2_1.html)

1. ระดับการดำรงชีวิต คุณธรรมและจริยธรรมจะเป็นตัวนำที่ทำให้บุคคลได้กำหนด พฤติกรรมของตนเอง เพื่อทำให้เกิดความสุข

2. ระดับสังคม สุขภาพของบุคคลที่อยู่ในกลุ่มเพื่อนและสังคม คือการได้รับการยอมรับ บุคคลต้องอาศัยคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อรักษาไว้ซึ่งศักดิ์ศรีและส่งเสริมชื่อเสียง เกียรติคุณของบุคคล และในฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพ

3. ระดับโลก คุณธรรมและจริยธรรม เป็นหลักธรรมที่คุ้มครองโลกให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข โดยเฉพาะใน โลกยุคโลกาภิวัตน์ ที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมก่อให้เกิดการแพร่กระจายในด้านข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งการไหลของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

ความหมายที่เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ

จาก www.transparency.oncb.go.th/filts/file2/d05102804.pdf ให้ความหมาย ดังนี้

คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี

จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติศีลธรรม ดังนั้นจริยธรรมจึงเป็นข้อควรปฏิบัติ หรือกริยาที่ควรประพฤติที่สอดคล้องกับหลักธรรมชาติ หรือสอดคล้องกับความถูกต้องดีงาม

จริยธรรมวิชาชีพ เป็นข้อประพฤติปฏิบัติสำหรับกลุ่มวิชาชีพ เรียกว่า “จรรยาวิชาชีพ หรือจรรยาบรรณวิชาชีพ”

จรรยา หมายถึง ความประพฤติ กริยา ที่ควรประพฤติในหมู่คณะ เช่น จรรยาแพทย์

จรรยาบรรณ หมายถึง ประมวลกฎเกณฑ์ความประพฤติหรือประมวลมารยาทของผู้ประกอบวิชาชีพนั้นๆ ต้องเป็นเอกลักษณ์ทางวิชาชีพ ใช้อย่างมีมโนธรรมหรือสมานคุณ

1. ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้น เพื่อรักษา และส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของสมาชิก อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้

2. หลักความประพฤติที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ให้มีคุณธรรมและจริยธรรมของบุคคลในแต่ละกลุ่มวิชาชีพ

วริยา ชินวรรณ (2546) ได้กล่าวถึงวิชาชีพ ตามที่ แปลมาจากคำอธิบายของ วิลเบิร์ต อี มัวร์ (Wilbert E. Moore) มีความหมายว่า เป็นการประกอบอาชีพเต็มเวลา โดยผู้ประกอบอาชีพอุทิศตัวให้แก่อาชีพนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพนั้นๆ อันเป็นผลที่ได้มาจากการฝึกอบรมหรือการศึกษาตรงตามสาขาอาชีพ นอกจากนี้ ผู้ประกอบอาชีพจะต้องยึดมั่นอยู่กับกฎเกณฑ์ของการประกอบวิชาชีพ ปฏิบัติตนและให้บริการด้วยจิตสำนึกในวิชาชีพ ตลอดจนมีความเป็นอิสระในการประกอบวิชาชีพ อันเนื่องมาจากผู้ประกอบวิชาชีพมีความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพของตนในระดับสูง

วิชาชีพ ตามความหมายที่ปรากฏในเอกสารมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา หมายถึง อาชีพที่ให้บริการแก่สาธารณชนที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญเฉพาะ ไม่ซ้ำซ้อนกับอาชีพอื่น และมีมาตรฐานในการประกอบอาชีพ โดยผู้ประกอบอาชีพต้องฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ อย่างเพียงพอก่อนที่จะประกอบอาชีพ

ดิน ปรัชญพฤทธิ (2541)ได้นำเสนอเกณฑ์ของความเป็นวิชาชีพว่า เป็นความคาดหวังที่เกิดขึ้นได้ในระดับสังคมและระดับบุคคล ดังนี้

1. เกณฑ์ของความเป็นวิชาชีพในระดับสังคม
 - 1) การประกอบอาชีพเต็มเวลา
 - 2) การได้รับการยอมรับจากแผนการจัดการศึกษาจากสมาคมวิชาชีพ
 - 3) การมีสมาคมวิชาชีพและมีกฎหมายรองรับสถานภาพของวิชาชีพ
 - 4) การมีจรรยาบรรณวิชาชีพ
 - 5) การมีองค์ความรู้ที่เป็นระบบ
 - 6) การมีความรอบรู้ในวิชาชีพ
 - 7) การให้บริการตามมาตรฐานวิชาชีพ
 - 8) การมีความเป็นอิสระในวิชาชีพ
2. เกณฑ์ของความเป็นวิชาชีพในระดับบุคคล
 - 1) การได้รับการศึกษาตรงตามสาขาวิชาที่ประกอบวิชาชีพ
 - 2) การมีผู้ให้การสนับสนุนในการประกอบวิชาชีพ
 - 3) การมีการวางแผนล่วงหน้าในการประกอบวิชาชีพ
 - 4) การมีความตั้งใจแน่วแน่ในการประกอบวิชาชีพ
 - 5) การมีความกระตือรือร้นในวิชาชีพ
 - 6) การประพฤติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ
 - 7) การมีความจงรักภักดีต่อวิชาชีพ
 - 8) การมองเห็นความก้าวหน้าในวิชาชีพ
 - 9) การมีความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ

จรรยาบรรณวิชาชีพ จึงเป็นคำที่นำมาใช้ เพื่อเป็นข้อบังคับในบุคคลในวิชาชีพหนึ่งประพฤติปฏิบัติตาม โดยนำความหมายของคำว่า จริย ซึ่งแปลว่า การประพฤติดี และความหมายของคำว่า บรรณ คือข้อความที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรบันทึกที่กำหนดไว้ มาใช้เพื่อสร้างบรรทัดฐานของวิชาชีพนั้นๆ เพื่อมุ่งให้คนในวิชาชีพมีประสิทธิภาพ ให้เป็นคนดีในกรบริการวิชาชีพและให้คนในวิชาชีพมีเกียรติ ศักดิ์ศรี ที่มีกฎเกณฑ์มาตรฐานจรรยาบรรณ

ดังนั้น จรรยาบรรณ จึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อทุกอาชีพ ทุกสถาบัน และหน่วยงาน เพราะเป็นที่ยึดเหนี่ยวควบคุมการประพฤติปฏิบัติด้วยความดีงาม

จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

จรรยาบรรณ (Code of Conduct) หมายถึง ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอาชีพกำหนดขึ้นเพื่อรักษาส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของสมาชิก อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้ โดยจรรยาบรรณ เป็นการควบคุมจากภายใน เป็นการสำนึกใจ ทำเองด้วยจิตสำนึก และความภาคภูมิใจในการกระทำที่ถูกต้อง ทำให้จรรยาบรรณมีคุณค่าเป็นพิเศษต่อตนเองและส่วนรวม

สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี แต่เดิมตามพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 ใช้คำว่า “มรรยาท” เพื่อกำหนดแนวทางการประพฤติปฏิบัติทางวิชาชีพของผู้ที่ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี เป็น “มารยาทของผู้ประกอบวิชาชีพสอบบัญชี” (Code of professional ethics-Auditor) และได้มีการกำหนดมรรยาทของผู้สอบบัญชีโดยแบ่งเป็น 5 หมวด คือ

1. ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต
2. ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
3. มรรยาทต่อลูกค้า
4. มรรยาทต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ
5. มรรยาททั่วไป

ต่อมาพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพ หรือผู้ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งในเบื้องต้นนี้ ผู้ประกอบวิชาชีพที่มีการควบคุมโดยตรง ได้แก่ ผู้สอบบัญชีและผู้ทำบัญชีมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยมีกำหนดหัวข้อของจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไว้ ดังนี้

1. ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต
2. ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
3. ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ
4. ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือบุคคล หรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบ

วิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้

หากไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณนี้แล้ว กฎหมายจะถือว่าเป็นผู้ประพฤติดังจรรยาบรรณ และมีการกำหนดโทษของการประพฤติดังจรรยาบรรณ แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

1. ตักเตือนเป็นหนังสือ
2. ภาคทัณฑ์
3. พักใช้ใบอนุญาต พักการขึ้นทะเบียน หรือห้ามการประกอบวิชาชีพด้านที่ประพฤติดังจรรยาบรรณ โดยมีกำหนดเวลา แต่ไม่เกินสามปี

4. เพิกถอนใบอนุญาต เพิกถอนการขึ้นทะเบียน หรือสั่งให้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี

นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้มีคณะกรรมการจรรยาบรรณขึ้นในสภาวิชาชีพบัญชี ให้เป็นผู้พิจารณาใคร่สวนว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีประพฤติผิดจรรยาบรรณตามที่ผู้กล่าวหาหรือไม่ และให้มีอำนาจสั่งลงโทษผู้ที่ประพฤติผิดจรรยาบรรณได้

ในการนี้ สภาวิชาชีพบัญชี ได้ร่างแบบคำกล่าวหาสำหรับผู้ที่จะกล่าวหาผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในกรณีทำผิดจรรยาบรรณในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งอาจใช้เป็นตัวอย่างการประพฤติผิดจรรยาบรรณที่อาจถูกกล่าวหาได้ โดยจัดกลุ่มตามหัวข้อจรรยาบรรณได้ดังนี้

1. กระทำการใด ๆ อันอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี
2. ไม่ปฏิบัติหน้าที่ของตนตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี หรือมาตรฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องที่กำหนดตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547
3. ไม่ประกอบวิชาชีพบัญชีด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
4. ใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ชอบธรรม หรือใช้อิทธิพลหรือให้ผลประโยชน์แก่บุคคลใด เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับหรือไม่ได้รับงาน
5. เรียก รับ หรือยอมรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อย่างใดสำหรับตนเอง หรือผู้อื่นโดยมิชอบจากผู้ว่าจ้างหรือบุคคลใดซึ่งเกี่ยวข้องกับงานที่ทำอยู่กับผู้ว่าจ้าง
6. โฆษณา หรือยอมให้ผู้อื่นโฆษณา ซึ่งการประกอบวิชาชีพเกินความเป็นจริง
7. ประกอบวิชาชีพเกินความสามารถที่ตนเองจะกระทำได้
8. ละทิ้งงานที่ได้รับทำโดยไม่มีเหตุอันสมควร
9. ลงลายมือชื่อเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในงานที่ตนเองไม่ได้รับทำ ตรวจสอบ หรือควบคุมด้วยตนเอง
10. เปิดเผยความลับของงานที่ตนเองได้รับทำโดยมิได้รับอนุญาตจากผู้ว่าจ้าง
11. แย่งงานจากผู้ประกอบวิชาชีพอื่นในด้านเดียวกัน
12. รับทำงาน หรือตรวจสอบงานขึ้นเดียวกันกับผู้ประกอบวิชาชีพอื่นทำอยู่ โดยไม่ใช้การตรวจสอบตามหน้าที่ และไม่ได้แจ้งให้ผู้ประกอบวิชาชีพอื่นนั้นทราบล่วงหน้า
13. ใช้หรือคัดลอกแบบ รูป หรือเอกสารที่เกี่ยวกับงานของผู้ประกอบวิชาชีพอื่นในด้านเดียวกันโดยไม่ได้รับอนุญาต
14. กระทำใด ๆ โดยจงใจให้เป็นที่เสื่อมเสียแก่ชื่อเสียง หรืองานของผู้ประกอบวิชาชีพอื่นในด้านเดียวกัน
15. อื่น ๆ

จะเห็นว่าการกระทำผิดตามมูลความผิดบางข้ออาจถือว่าเป็นการทำผิดจรรยาบรรณได้หลายข้อ เช่น การไม่ประกอบวิชาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต นอกจากจะผิดจรรยาบรรณในเรื่องของความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตแล้ว ยังอาจถือว่าเป็นการขาดความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้อีกด้วยในขณะเดียวกัน การโฆษณา หรือยอมให้ผู้อื่นโฆษณา ซึ่งการประกอบวิชาชีพเกินความเป็นจริงหรือการแย่งงานจากผู้ประกอบวิชาชีพอื่นในด้านเดียวกัน อาจไม่สามารถจัดให้อยู่ในหัวข้อใด ๆ ของจรรยาบรรณที่กฎหมายกล่าวถึงได้อย่างชัดเจน แต่ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำเช่นกัน

ข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

(<http://www.lcc.ac.th/section/account/www.htm>)

จากการสัมมนาพิจารณาหลักการหลักสูตร รายงานผู้สอบบัญชีแบบใหม่ตาม ISA700 (ครั้งที่2) ของสภาวิชาชีพ ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ได้บัญญัติให้สภาวิชาชีพบัญชีมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดและจัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นภาษาไทย และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อกำหนดในเรื่องต่อไปนี้

1. ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต
2. ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
3. ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ
4. ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบ

วิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 17(4) มาตรา 7(9) และมาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 สภาวิชาชีพจึงได้กำหนดและจัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อใช้ในการควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และผู้ขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี อันเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพบัญชีให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพไว้ดังนี้

หมวดที่ 1 : บททั่วไป (ข้อ 1-4)

หมวดที่ 2 : ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต (ข้อ 5-13)

หมวดที่ 3 : ความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานการปฏิบัติงาน (ข้อ 14-19)

หมวดที่ 4 : การรักษาความลับ ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้ (ข้อ 20-25)

หมวดที่ 5 : ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไป (ข้อ26-31)

ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ข้อ 5 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้

ข้อ 6 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องให้บุคคลที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติวิชาชีพบัญชีสามารถ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างเพียงพอ สะดวก ตามที่จำเป็นและเหมาะสมแก่กรณี

ข้อ 7 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้ดุลยพินิจอย่างเป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชี

ข้อ 8 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่ปฏิบัติงานที่ตนขาดความเป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชี

ข้อ 9 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีความยุติธรรม ซื่อตรงต่อวิชาชีพ และต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียใดๆของงานที่ตนให้บริการทางวิชาชีพ นอกจากค่าตอบแทนที่ได้รับจากการให้บริการทางวิชาชีพนั้น

ข้อ 10 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้ดุลยพินิจบนพื้นฐานของหลักฐานที่เชื่อถือได้ โดยปราศจากความมีอคติ ความลำเอียง

ข้อ 11 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้ดุลยพินิจอย่างเที่ยงธรรม โดยหลีกเลี่ยงความสับสนหรือสถานการณ์ใดๆที่อาจทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ข้อ 12 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

ข้อ 13 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานวิชาชีพอย่างตรงไปตรงมา โดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญของงานที่ตนให้บริการทางวิชาชีพ

ความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ข้อ 14 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ วิถีปฏิบัติ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง ความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพด้วยความมีสติ ใส่ใจ เต็มความสามารถ และระมัดระวัง รอบคอบ

ข้อ 15 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องให้บริการทางวิชาชีพ โดยมีความสามารถเพียงพอที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จได้

ข้อ 16 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องให้บริการทางวิชาชีพด้วยความมุ่งมั่นและขยันหมั่นเพียร

ข้อ 17 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องศึกษาหาความรู้และความชำนาญทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ข้อ 18 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องให้บริการทางวิชาชีพที่สอดคล้องกับมาตรฐานของวิชาชีพและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 19 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ และด้วยความซื่อสัตย์ตามมาตรฐานของวิชาชีพและมาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

การรักษาความลับ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานและผลงาน

ข้อ 20 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับของกิจการซึ่งตนได้มาในระหว่างการปฏิบัติงาน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ว่าจ้าง เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิหรือหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ข้อ 21 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่นำความลับของกิจการที่ตนได้มาระหว่างที่ปฏิบัติงาน ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวตนหรือนุคคลที่สาม

ข้อ 22 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีความรับผิดชอบภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชีต่อผู้รับบริการ ผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้ และบุคคลอื่นที่ใช้ผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ข้อ 23 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและประโยชน์ต่อบุคคลต่างๆภายใต้กรอบวิชาชีพ

ข้อ 24 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ถูกที่ควร สำนึกในหน้าที่ และ ไม่ปฏิบัติตนในลักษณะที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แก่วิชาชีพ

ข้อ 25 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่ยินยอมให้ผู้อื่นอ้างชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติหรือควบคุมงานให้บริการทางวิชาชีพ โดยที่ตนเองมิได้เป็นผู้ปฏิบัติหรือควบคุมงานให้บริการอย่างแท้จริง

ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไป

ข้อ 26 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริการของคนเกินความเป็นจริง ไม่โอ้อวดหรือเปรียบเทียบกับตนเองหรือสำนักงานที่ตนเองสังกัดอยู่กับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอื่น หรือสำนักงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอื่นสังกัดอยู่

ข้อ 27 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่แย่งงานวิชาชีพบัญชีจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอื่น

ข้อ 28 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่ปฏิบัติวิชาชีพบัญชีเกินกว่าที่รับมอบหมายจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอื่น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้มอบหมายนั้น

ข้อ 29 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่ให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์ใดๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้บุคคลอื่นแนะนำหรือจัดหางานวิชาชีพบัญชีมาให้ตนทำ

ข้อ 30 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่เรียกรับหรือรับทรัพย์สินหรือประโยชน์จากบุคคลใดในเมื่อบุคคลนั้นได้รับงานเพราะการแนะนำหรือการจัดการงานของคนในฐานะที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของกิจการนั้น

ข้อ 31 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่กำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทน โดยถือเอาอัตราสูงค่าของยอดเงิน หรือของมูลค่าทรัพย์สินใดที่ตนประกอบวิชาชีพบัญชี หรือมีส่วนร่วมในการประกอบวิชาชีพเป็นเกณฑ์

รูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ใช้กันแพร่หลายมีจำนวนมาก แต่ละรูปแบบมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น ด้วยขั้นตอน วิธีการ องค์ประกอบที่แตกต่างกันไป บางรูปแบบใช้ได้ในช่วงกว้าง บางรูปแบบจะใช้เจาะจงในวงแคบเฉพาะส่วน ผู้ใช้ควรศึกษาพิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสมกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2544 ธรรมชาติของผู้เรียน ธรรมชาติวิชา เนื้อหาสาระ และบริบทอื่น ๆ เช่น เวลา วัสดุอุปกรณ์ สื่อ

จุดเน้นของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2544 ได้แก่ การจัดหลักสูตรอิงมาตรฐาน การเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียนอย่างองค์รวม ของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งด้าน ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม มุ่งเน้นความสำคัญ ทั้งด้านปัญญา ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ คิ่ดอย่างมีวิจารณญาณ ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ ตักยภาพในการแข่งขัน และร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ และยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด

การใช้รูปแบบวิธีการที่หลากหลายจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง เรียนรู้ด้วยตนเอง จากการปฏิบัติจริง เรียนรู้คู่คุณธรรม การวิจัย ทำโครงการ การเรียนรู้ในลักษณะองค์รวมแบบบูรณาการ

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เสนอในเอกสารฉบับนี้สังเคราะห์ได้ 5 กลุ่มตามวัตถุประสงค์การพัฒนาที่ใกล้เคียงกันแม้ว่า รูปแบบที่จัดกลุ่มตามจุดเน้นต่างกัน แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า รูปแบบในกลุ่มหนึ่งพัฒนาตรงตามกลุ่มเท่านั้น รูปแบบมักจะใช้พัฒนาตามกลุ่มอื่น ๆ ด้วย เนื่องจากการพัฒนาการเรียนการสอนจะมุ่งพัฒนาผู้เรียนหลายด้าน ทั้งด้านปัญญา ร่างกาย และอารมณ์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอย่างสมดุล การจัดกลุ่มเป็นเพียงการแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนนั้นมีวัตถุประสงค์หลักเป็น ไปทางด้านใด

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย
2. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย

3. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม

4. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านกระบวนการคิดวิเคราะห์

5. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย

เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ในเนื้อหาสาระ ต่าง ๆ ในรูปของข้อมูล ข้อเท็จจริง มโนทัศน์ หรือความคิดรวบยอด

1.1 รูปแบบการเรียนการสอนมโนทัศน์ (ทิสนา แชมมณี. 2548: 8-12)

ผู้เรียนจะได้รับการเตรียมความพร้อมในการศึกษาเปรียบเทียบ ข้อมูลตัวอย่าง 2 สิ่งที่แตกต่างกัน ผู้เรียนสังเกตข้อมูลตัวอย่างทั้ง 2 ชุด คิดหาคุณสมบัติร่วมและคุณสมบัติ ต่างเสนอข้อมูลที่ใช่และไม่ใช่ตัวอย่างของสิ่งที่จะเรียนรู้ สลับกันไปจนครบ ครูผู้สอนเฉลยว่าตอบ ถูกหรือผิด หลังจากนั้นผู้เรียนบอกคุณสมบัติเฉพาะของสิ่งที่เรียนรู้ สรุปและให้คำจำกัดความ

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มโนทัศน์ จากการคิด วิเคราะห์ และตัวอย่างที่ หลากหลาย เข้าใจมโนทัศน์ เรียนรู้ทักษะการสร้างมโนทัศน์ พัฒนาการให้เหตุผลโดยการอุปนัย (Inductive Reasoning) ค่อยไปผู้เรียนจะสามารถคิดวิเคราะห์ ตีความ สรุป สร้างองค์ความรู้ได้ด้วย ตนเอง

1.2 รูปแบบการเรียนการสอนของกานเย่ (ทิสนา แชมมณี. 2548: 12-14)

ประกอบด้วยการดำเนินงานเป็นลำดับขั้นตอนการสอน 9 ขั้นตอน ส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้ภายในสมอง โดยจัดสถานการณ์ภายนอกให้เอื้อต่อสภาพภายในของผู้เรียน

ขั้นที่ 1 กระตุ้นเร้าความสนใจของผู้เรียน เพื่อช่วยให้เรียนรู้ได้ดีขึ้น

ขั้นที่ 2 แจกวัสดุประสงค์ ทำให้ผู้เรียนตั้งความคาดหวัง

ขั้นที่ 3 กระตุ้นให้ระลึกถึงความรู้เดิม ทำให้พร้อมรับความรู้ใหม่

ขั้นที่ 4 นำเสนอสิ่งเร้าหรือเนื้อหาสาระใหม่ ให้เห็นลักษณะที่สำคัญอย่าง

ชัดเจน

ขั้นที่ 5 การให้แนวการเรียนรู้หรือจัดระบบข้อมูลให้มีความหมาย เพื่อให้ เรียนรู้ได้ง่ายและเร็วขึ้น

ขั้นที่ 6 กระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสนองแสดงความสามารถ เพื่อให้ทราบถึงผล การเรียนรู้

ขั้นที่ 7 ให้ข้อมูลป้อนกลับ เสริมแรงให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ขั้นที่ 8 ประเมินผลการแสดงออกของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนทราบว่าบรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด

ขั้นที่ 9 ส่งเสริมความคงทนและการถ่ายโอนการเรียนรู้ โดยการฝึกฝนในหลายสถานการณ์ ทำให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้สาระที่นำเสนอได้อย่างดี รวดเร็ว และจดจำได้นาน และยังได้ทักษะในการจัดระบบข้อมูล สร้างความหมายของข้อมูล และการแสดงความสามารถของตน

กระบวนการเรียนรู้และจดจำ เป็นกระบวนการในสมอง มีข้อมูลสะสมไว้สภาพการเรียนรู้การสอน จากภายนอก จะส่งเสริมหรือยับยั้งกระบวนการเรียนรู้ภายในสมอง การเรียนรู้ที่ดี จึงเกิดจากการจัดสภาพการเรียนรู้ภายนอก ให้เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ภายในของผู้เรียน

1.3 รูปแบบการเรียนรู้การสอนใช้ผังกราฟฟิก (ทิสนา แคมมณี. 2548: 19-25)

ผู้เรียนใช้กระบวนการเรียนรู้ที่มีความหมาย 4 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) เลือกรับข้อมูลที่สัมพันธ์กัน
- 2) จัดระเบียบข้อมูลเข้าสู่โครงสร้าง
- 3) การบูรณาการข้อมูล
- 4) การเข้ารหัส (encoding) รับข้อมูลการเรียนรู้เพื่อให้คงอยู่ในความจำระยะยาว สามารถเรียนรู้ศึกษาใช้ได้ง่าย

ตามหลักการทฤษฎีกระบวนการทางสมอง ในการประมวลผลข้อมูลซึ่งกระบวนการเรียนรู้ จะเกิดได้จากองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ ความจำข้อมูล กระบวนการทางปัญญา และเมตาคognition) ความจำระยะสั้นเกิดจากความรู้สึกร่วมผัส หรือการตีความสิ่งเร้าที่รับรู้ จะเก็บข้อมูลไว้ได้ชั่วคราว ส่วนความจำระยะยาว คงทน เก็บได้นาน มี 2 ลักษณะ คือ จำเหตุการณ์และจำความหมาย ความจำจะมีประสิทธิภาพเพียงใด ขึ้นอยู่กับกระบวนการทางปัญญาของบุคคลนั้นประกอบด้วย การใส่ใจ การรับรู้ การทำซ้ำ การเข้ารหัส การเรียกคืน ด้วยหลักการดังกล่าวการเรียนรู้จึงเป็นการสร้างความรู้ของบุคคล

การจัดการเรียนการสอนอาจจัดได้หลายรูปแบบ รูปแบบหนึ่งมี 7 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ทบทวนความรู้เดิม
- 2) แจ้งจุดประสงค์ ลักษณะบทเรียน องค์ความรู้ที่คาดหวังให้เกิดแก่ผู้เรียน
- 3) กระตุ้นให้ตระหนักถึงความรู้เดิม

- 4) เรียนรู้เนื้อหาสาระด้วยผังกราฟิกที่เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหา
องค์ความรู้ที่คาดหวัง
- 5) ทำความเข้าใจเนื้อหา ฝึกใช้แผนผัง
- 6) แก้ปัญหาโดยใช้แผนผัง
- 7) ทำความเข้าใจให้กระจ่างชัด

เพื่อให้มีความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เรียนรู้ จดจำได้ดีในระยะยาว จากการ
เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับโครงสร้างความรู้เดิม และนำความรู้ความเข้าใจมาเข้ารหัสหรือตัวแทน
ทางความคิด ที่มีความหมายต่อตนเองด้วยผังกราฟิก

1.4 รูปแบบการเรียนการสอน ขั้นตอนของบลูม (วิชาการ, กรม. 2540: 8-18)

นักเรียนจะได้เรียนรู้ตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ ความสามารถในการรู้จาก
ง่ายไปยาก จากไม่ซับซ้อนไปสู่ความซับซ้อน จากความรู้ความกระจ่างพื้นฐาน ไปสู่ระดับสูง
ตามลำดับไม่ข้ามขั้น

1) ความรู้ความจำ จำและเล่าความรู้โดยยังไม่ต้องไปปรับปรุงหรือ
เปลี่ยนแปลง เช่น ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ วิธีการเฉพาะ ความคิดรวบยอดต่าง ๆ นักเรียนได้รับ
ความรู้จากสื่อต่าง ๆ แล้วตอบคำถาม หรือเล่าอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับ

2) การเข้าใจโดยผู้เรียนสามารถแปลความหมายของเรื่องและบรรยายด้วย
ภาษาของตนเองโดยไม่ต้องไปสัมพันธ์กับเรื่องอื่น การเข้าใจจำแนกเป็น 3 ทักษะ คือ (1) การแปล
ความ ได้แก่ การอภิปรายโดยใช้ภาษาที่ง่ายหรือเป็นภาษาของตนเอง (2) การตีความ คือ การอธิบาย
สรุป อาจเรียงลำดับขั้นตอนใหม่ (3) การขยายความ คือ การเพิ่มเติมแนวคิด ลาดละเนจากข้อมูล
ความรู้ นั้น

3) การนำไปใช้ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ทฤษฎีแนวคิดไปใช้ในสถานการณ์
ใหม่ที่เป็นรูปธรรมหรือสภาพปัญหาใหม่

4) การวิเคราะห์ให้ผู้เรียนแยกส่วนต่าง ๆ ของเรื่องที่เป็นความรู้แนวคิดนั้น
และชี้ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนหรือองค์ประกอบต่าง ๆ การวิเคราะห์มี 3 ลักษณะ คือ
(1) การวิเคราะห์องค์ประกอบหรือส่วนย่อยของสิ่งที่เรียน (2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง
องค์ประกอบต่าง ๆ (3) วิเคราะห์หลักการวิธีการหรือหลักการจัดการ ถ้าวิเคราะห์ได้แสดงถึง
ความเข้าใจหลักการที่เป็นพื้นฐานของโครงสร้างสิ่งที่เรียน

5) การสังเคราะห์ ตรงข้ามกับการวิเคราะห์ คือ การคิดแบบสังเคราะห์ จะคิด
รวมส่วนต่าง ๆ ที่แยกกระจัดกระจายให้เป็นแนวคิดเดียว ทำให้เกิดความรู้ใหม่หรือแนวคิดใหม่มี
ผลเป็น สื่อ วาจา หรือภาษา เป็นแผนงาน แผนดำเนินงาน แบบของการก่อสร้าง หรือ มีผลเป็น

ทฤษฎีใหม่ หลักการกฎเกณฑ์ใหม่ เช่น นักเรียนทำโครงการสังเคราะห์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์กับภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการทำไข่เค็มภายใน 3 วัน

6) การประเมินผล การคิดแบบประเมินผลเป็นการคิดระดับสูงสุด ผู้เรียนจะประเมินผลได้เพราะมีวิจารณ์ญาณตัดสินใจได้ การตัดสินใจต้องมีเกณฑ์ เปรียบเทียบคุณภาพ และคุณลักษณะภายนอกที่มองเห็นได้ ส่วนเกณฑ์ภายในได้แก่ ความเป็นเหตุเป็นผล ความสม่ำเสมอของหลักการ การประเมินผล จำต้องอาศัยทักษะการสังเกต และการคิดอย่างเหมาะสม

เพื่อให้เกิดความสามารถในการรู้ และคิดตามลำดับขั้นที่ละขั้น จนถึงการคิดระดับสูง ได้แก่ ระลึกได้ จำได้ อธิบาย และยกตัวอย่างประกอบได้ นำความรู้ไปใช้แก้ปัญหา ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ การแยกแยะสิ่งต่าง ๆ รวบรวมและประมวลเข้าเป็นความรู้ใหม่ รวมทั้งการวินิจฉัยตัดสินใจ อะไร อย่างไร เพราะอะไร ตามหลักการความสามารถของสมองล้วนๆ ความจำและความเข้าใจ เป็นความสามารถสากล วิชาใดก็ต้องมี ส่วนความสามารถอีก 4 ระดับ คือ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผล จัดเป็นกระบวนการคิด (Thinking Process) เป็นความสามารถในการคิดระดับสูง

1.5 รูปแบบการเรียนการสอนพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ (กึ่งแก้ว อารีรักษ์ และคณะ. 2548: 86-90)

พหุปัญญาเป็นทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้และสติปัญญา สติปัญญา คือ ความสามารถทางชีวภาพ ที่แต่ละคนแสดงออกมา เป็นสิ่งผสมผสานระหว่างพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อม ลักษณะทางปัญญาของมนุษย์ มี 3 มิติ คือ เนื้อหา กระบวนการคิด และผล คนเราจะมีสติปัญญาหรือพหุปัญญา 8 ด้าน มากน้อยต่างกัน แต่ละด้านพัฒนาได้ ทำงานร่วมกันได้ พหุปัญญา 8 ด้าน ได้แก่ ภาษา คณิตศาสตร์/ตรรกะ มิติสัมพันธ์/ศิลปะ ความถนัดทางด้านร่างกาย/การเคลื่อนไหว ดนตรี/จังหวะ มนุษยสัมพันธ์ ความเข้าใจตนเอง และด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ภายหลังเพิ่มอีก 2 ด้าน คือ จิตพิสัย และ จิตวิญญาณ แต่ยังไม่มีข้อสรุปว่าเป็นปัญญาหรือไม่)

นักเรียนจะได้เรียนรู้จากกิจกรรม 5 รูปแบบ คือ

1) ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ มีโอกาสได้พัฒนาพหุปัญญา หรือปัญญหลายด้านพร้อม ๆ กัน

2) มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ โดยมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีประสบการณ์ในการมีส่วนร่วม เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ทำงานกลุ่ม

3) สามารถวิเคราะห์การเรียนรู้ ผู้เรียนได้แสดงความรู้ลึกของตนเองต่อการทำกิจกรรม ได้ตอบคำถามที่ได้รับจากประสบการณ์การเรียนรู้ จากคำถามว่า ทำอะไร กับใคร ทำไม่ และเกิดความรู้ได้อย่างไร

4) สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง สรุปได้เอง สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้การเรียนรู้มีความหมายต่อนักเรียน มากกว่าการเรียนรู้จากการท่องจำจากตำรา

5) นำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริงเป็นการเรียนรู้ที่แท้ คือ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหากับสิ่งที่เกิดในชีวิตจริง ได้รับการกระตุ้นให้คิดว่า จะนำสิ่งที่สรุปได้ไปประยุกต์ใช้อย่างไรบ้าง

เพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนาหาวิธีปัญหา และพัฒนาศักยภาพของความสามารถของนักเรียนหลายด้านอย่างสมดุล และสามารถนำศักยภาพไปใช้ในการแก้ปัญหาาร่วมกันได้

1.6 รูปแบบการเรียนการสอนความสามารถพิเศษ (วิชาการ, กรม. 2540 : 126-146)

เทลอร์ (Taylor) กล่าวว่า ผู้ที่มีความสามารถพิเศษสูงในด้านใดถือว่า ปัญญาเลิศ (gifted) ในด้านนั้น และผู้ที่มีความสามารถระดับปานกลาง ถึงค่อนข้างสูงในด้านใดจัดเป็นมีความสามารถพิเศษ (Talent) ในด้านนั้น ความแตกต่างระหว่างปัญญาเลิศกับความสามารถพิเศษเป็นเรื่องของระดับเท่านั้น เด็กเกือบทุกคนมีความสามารถพิเศษ เทลอร์ จัดกลุ่มความสามารถที่ใช้ในชีวิตและงานเป็น 6 ด้าน คือ วิชาการ, การสื่อสาร, ความสร้างสรรค์, การวางแผน, การตัดสินใจ และการทำนายคาดการณ์ล่วงหน้า ถ้าครูสนใจสอนนักเรียนให้พัฒนาหลายด้าน เด็กเกือบร้อยละ 90 จะมีความสามารถสูงในด้านใดด้านหนึ่ง เช่น ถ้าสอนวิชาการด้านเดียว จะพบว่า เด็กเพียงร้อยละ 50 จะมีความสามารถสูงกว่าปกติ ถ้าสอนสองด้านเพิ่มเป็นร้อยละ 60 ในด้านใดด้านหนึ่ง ถ้าสอนสามด้านจะเพิ่มเป็นร้อยละ 70 ในด้านใดด้านหนึ่ง

นักเรียนควรได้รับการพัฒนาหลาย ๆ ด้าน ไม่ใช่วิชาการอย่างเดียว ได้เรียนรู้จากกิจกรรมปลายเปิด เพื่อได้มีโอกาสดูแลและพัฒนาความสามารถพิเศษต่าง ๆ ให้เป็นการเรียนรู้ของเด็ก ไม่ใช่ต้องเรียนรู้จากครูอย่างเดียว ทำให้กิจกรรมการเรียนรู้สัมพันธ์กับกิจกรรมในชีวิตจริง ทักษะที่จำเป็นในชีวิตจริงนักเรียนจะได้จากกิจกรรมนอกเวลา เช่น กิจกรรมชุมนุม กีฬา ดนตรี นักเรียนได้มีโอกาสดูแล วิธีปฏิบัติต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ได้ฝึกความเป็นผู้นำ เป็นการใช้ข้อมูลมากกว่าการแสวงหาข้อมูล นักเรียนเป็นผู้กระทำมิใช่ผู้รับเฉย ๆ ความสามารถพิเศษทางด้านการวางแผน นักเรียนจะต้องฝึกปฏิบัติวางแผนในสถานการณ์จำลอง ความสามารถพิเศษทางด้านการสื่อสาร นักเรียนก็ต้องแสดงความคิดเห็น สื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ ความสามารถพิเศษด้านอื่น ๆ ก็เช่นเดียวกัน ต้องฝึกการใช้ข้อมูลในลักษณะต่าง ๆ

เพื่อให้ให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหาวิชาการได้มากขึ้น จากการพัฒนาหลาย ด้านการไม่เน้นเนื้อหา จะช่วยให้การเรียนรู้ดีขึ้น นักเรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในชีวิตจริง มีความสามารถพิเศษสูง และหนึ่งในสามของนักเรียนจะมีความสามารถสูงมาก ถึงระดับปัญญาเลิศ

1.7 รูปแบบการเรียนรู้การสอนเน้นประสบการณ์ (กึ่งแก้ว อารีรักษ์ และคณะ.

2548 : 70-71)

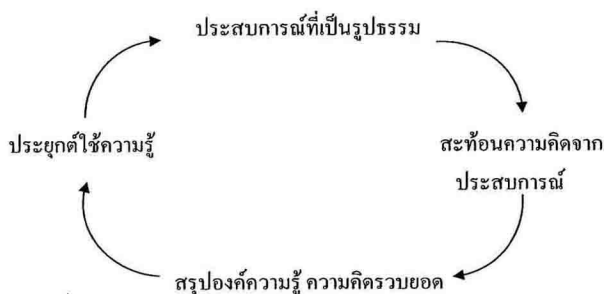
การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ (Experiential Learning) หมายถึง การเรียนรู้จากประสบการณ์ หรือการเรียนรู้โดยการลงมือทำ คือประสบการณ์เดิมจากตัวผู้เรียน แล้วผู้เรียนได้รับการกระตุ้นให้สะท้อนแนวคิดจากประสบการณ์ที่ได้รับใหม่ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดใหม่ รวมทั้งทักษะและเจตคติใหม่ ต่างจากการเรียนรู้แบบเดิม ที่ครูเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ กำหนดและถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้รับรู้ การเรียนรู้เน้นประสบการณ์ มี 4 ขั้นตอน คือ

- 1) ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม จากสื่อ รูปภาพของจริง
- 2) ผู้เรียนสะท้อนความคิดจากประสบการณ์ด้วยมุมมองที่หลากหลายจาก

การตอบคำถาม ทำกิจกรรม

3) ผู้เรียนสรุปความรู้ จากการสังเกต และการสะท้อนเป็นความคิดรวบยอด ซึ่งเป็นนามธรรม และสรุปเป็นหลักการซึ่งได้จากการบูรณาการ การสังเกตกับทฤษฎี

4) ผู้เรียนนำหลักการนั้นไปประยุกต์ใช้ หรือทดลองใช้ในสถานการณ์ต่างๆ กิจกรรมหลากหลาย คุรุสังเกต บันทึก

ภาพที่ 2.1 รูปแบบการเรียนรู้การสอนเน้นประสบการณ์

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ปรับความรู้เดิมให้เป็นความรู้ใหม่ ที่มีความหมาย นำไปใช้ได้ ในสถานการณ์จริง และพัฒนาการคิด แก้ปัญหาด้วย

2. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย

ทักษะพิสัยเป็นความสามารถของนักเรียนในด้านการปฏิบัติการกระทำหรือการแสดงออกต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางกาย การทำงานของกล้ามเนื้อ อาจซับซ้อนต้องใช้กล้ามเนื้อหลายส่วน เกิดจากการสั่งของสมอง ซึ่งต้องมีปฏิสัมพันธ์กับความรู้สึกที่เกิดขึ้น ทักษะส่วนใหญ่ประกอบด้วยทักษะย่อย ๆ ทักษะปฏิบัตินี้พัฒนาได้ด้วยการฝึกฝนที่ดี

2.1 รูปแบบการเรียนการสอน ทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ (Harrow) (ทิสนา แจมมณี. 2548: 37-38)

การพัฒนาทักษะปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนที่ซับซ้อนน้อยไปสู่ซับซ้อนมาก 5 ขั้นตอน

- 1) ขั้นการเลียนแบบ ผู้เรียนสังเกตการกระทำที่ต้องการให้ทำได้ รับรู้สังเกตเห็นว่าขั้นตอนอะไรบ้างแม้จะไม่ละเอียดครบถ้วน
- 2) ขั้นการลงมือทำตามสั่ง ทำตามโดยไม่มีแบบให้เห็น ทำให้ได้ประสบการณ์ในการลงมือทำ อาจค้นพบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้เกิดเรียนรู้ และการปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น
- 3) ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนจนทำได้ถูกต้องสมบูรณ์ โดยไม่จำเป็นต้องมีต้นแบบหรือคำสั่ง ทำได้อย่างถูกต้อง แม่นตรง พอดี สมบูรณ์แบบ
- 4) ขั้นการแสดงออก ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนมากขึ้น จนกระทั่งสามารถทำสิ่งนั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์แบบอย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว ราบรื่น และด้วยความมั่นใจ
- 5) ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ทำอย่างสบาย ๆ อัดโนมิติ ไม่ต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษ จึงต้องอาศัยการปฏิบัติบ่อย ๆ ในสถานการณ์ที่หลากหลายจนชำนาญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านทักษะการปฏิบัติ อย่างถูกต้องสมบูรณ์ แสดงออกและกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ

2.2 รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน (Simson) (ทิสนา แจมมณี. 2548: 35-37)

ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนพัฒนาการปฏิบัติหรือทำงานที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวหรือการประสานของกล้ามเนื้อทั้งหลายได้อย่างดี ตามขั้นตอนดังนี้

- 1) ขั้นการเรียนรู้ สังเกตการทำงาน รับรู้การกระทำ
- 2) ขั้นการเตรียมความพร้อม ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ ให้พร้อมต่อการเคลื่อนไหว หรือแสดงทักษะ

3) ขั้นการตอบสนองภายใต้การควบคุม อาจให้เลียนแบบหรือลองฝึกลองดูจนสามารถตอบสนองได้ถูกต้อง

4) ขั้นลงมือกระทำจนเป็นกลไกที่ทำได้เอง ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติ และเกิดความเชื่อมั่นในการทำสิ่งนั้น ๆ

5) ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ ผู้เรียนได้ฝึกฝน จนทำได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ เป็นไปโดยอัตโนมัติ และด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง

6) ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะหรือการปฏิบัติของตนให้ดีขึ้น และประยุกต์ใช้ทักษะในสถานการณ์ต่าง ๆ

7) ขั้นการริเริ่ม หลังจากสามารถปฏิบัติอย่างชำนาญ และสามารถประยุกต์ในสถานการณ์หลากหลาย จะเกิดความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ทำให้ปรับการปฏิบัติไปตามที่ตนต้องการ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำ แสดงออก อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้องชำนาญ ในทักษะที่ต้องการ และช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ความอดทน การปรับพัฒนาทักษะให้เชี่ยวชาญ มีคุณค่ายิ่งขึ้น

2.3 รูปแบบการเรียนรู้การสอนทักษะปฏิบัติของ เดวิส (Davies) (ทิตนา แชนมณี.

2548: 39-40)

ทักษะปฏิบัติส่วนใหญ่ จะประกอบด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ ได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้เรียนรู้ได้ดีและรวดเร็วขึ้น

1) ขั้นสาธิตการกระทำ ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการปฏิบัติตั้งแต่ต้นจนจบอย่างเป็นปกติตามธรรมชาติไม่ช้าเร็วเกินไป นักเรียนควรได้รับคำแนะนำให้สังเกตจุดสำคัญที่ควรเอาใจใส่เป็นพิเศษ

2) ขั้นสาธิตทักษะย่อย และให้ผู้เรียนปฏิบัติสังเกต และทำตามไปที่ละส่วนอย่างช้า ๆ

3) ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย โดยไม่มีการสาธิตหรือแบบอย่างให้ผู้มีผู้สอนคอยชี้แนะ ช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียนทำได้ แล้วเริ่มทักษะย่อยใหม่

4) ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว อาจได้รับคำแนะนำเทคนิควิธีการที่มีประโยชน์เพิ่มเติม เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น รวดเร็วขึ้น ยง่ายขึ้น ปลอดภัยขึ้น

5) ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ต่อเนื่องจนฝึกปฏิบัติจนชำนาญ สามารถปฏิบัติทักษะได้สมบูรณ์อย่างสม่ำเสมอ

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติทักษะที่ประกอบทักษะย่อย ๆ ได้อย่างดี มีประสิทธิภาพ สมบูรณ์ และพัฒนาให้ทักษะเป็นเลิศ

2.4 รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาชีพ (ทศนา เขมมณี, 2548: 103-106)

การเรียนการสอนวิชาชีพ ส่วนใหญ่จะเน้นทักษะปฏิบัติ โดยอาศัยแนวคิด และหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติ 9 ประการ โดยสรุปว่า การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะปฏิบัติที่ดีนั้น ผู้สอนควรเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์งานที่จะให้ผู้เรียนทำโดยแบ่งงานออกเป็น ส่วนย่อยๆ และลำดับงานจากง่ายไปหายาก แล้วให้ผู้เรียนได้ฝึกทำงานย่อยๆ มีความรู้เข้าใจงานที่จะทำ เรียนรู้ลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน ฝึกทำงานในสถานการณ์ใกล้เคียง นวจิตต์ เชาวศิริพิงศ์ เป็นผู้พัฒนารูปแบบนี้ขึ้น พ.ศ. 2535 รูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย ยุทธวิธี 3 ยุทธวิธี ให้ผู้สอนได้เลือกใช้ให้เหมาะสม

ยุทธวิธีที่ 1 การสอนทฤษฎีก่อนสอนงานปฏิบัติ

เหมาะสำหรับการสอนเนื้อหาปฏิบัติที่มีลักษณะซับซ้อน เสี่ยงอันตราย และเนื้อหาสามารถแยกส่วนภาคทฤษฎีและปฏิบัติได้ชัดเจน

- 1) ขั้นนำ แนะนำงาน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเห็นคุณค่าในงานนั้น
- 2) ขั้นให้ความรู้ ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่จะทำ
- 3) ขั้นฝึกปฏิบัติ ผู้เรียนลงมือทำงาน ทำตามแบบหรือเลียนแบบ หรือ ลองผิดลองถูกก่อน แล้วลองทำเอง ครูคอยสังเกตให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นระยะ ๆ จนทำได้ถูกต้อง ฝึกหลายครั้งจนชำนาญ

- 4) ขั้นประเมินผล นักเรียนได้รับการประเมินทักษะปฏิบัติ และลักษณะนิสัยในการทำงาน และความยั่งยืนคงทน โดยดูความชำนาญ ถ้าชำนาญก็จะทำได้ดีและนาน

ยุทธวิธีที่ 2 การสอนงานปฏิบัติก่อนสอนทฤษฎี

เหมาะสำหรับเนื้อหางานปฏิบัติที่มีลักษณะไม่ซับซ้อนหรือเป็นงานปฏิบัติที่ผู้เรียนเคยมีประสบการณ์มาบ้างแล้ว เป็นงานเสี่ยงต่อชีวิตน้อย

- 1) ขั้นนำ แนะนำงาน กระตุ้นความสนใจ และเห็นคุณค่า
- 2) ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติ และสังเกตการณ์ นักเรียนมีการปฏิบัติ สังเกต และจดบันทึก
- 3) ขั้นวิเคราะห์การปฏิบัติและสังเกตการณ์ ร่วมกันวิเคราะห์พฤติกรรม การปฏิบัติ และอภิปรายผล

4) **ขั้นเสริมความรู้** จากผลการวิเคราะห์และอภิปรายการปฏิบัติ ผู้สอนเสริมความรู้ที่เป็นประโยชน์

5) **ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติงานใหม่** เพื่อปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่อง

6) **ขั้นประเมินผล** ประเมินทักษะปฏิบัติ ลักษณะนิสัย และความคงทนของการเรียนรู้ จากความชำนาญ

ยุทธวิธีที่ 3 การสอนทฤษฎีและปฏิบัติไปพร้อม ๆ กัน

เหมาะสำหรับบทเรียนที่มีลักษณะของเนื้อหาภาคทฤษฎีและปฏิบัติที่ไม่สามารถแยกจากกันได้เด็ดขาด

1) **ขั้นนำ** แนะนำงาน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเห็นคุณค่าในงานนั้น

2) **ขั้นให้ความรู้** ให้ปฏิบัติ และให้ข้อมูลย้อนกลับไปพร้อม ๆ กัน

3) **ขั้นให้ปฏิบัติงานตามลำพัง**

4) **ขั้นประเมินผล** นักเรียนได้รับการประเมินทักษะปฏิบัติ ลักษณะนิสัยในการทำงาน และความยั่งยืนคงทน โดยดูความชำนาญ

เพื่อให้ให้นักเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่ทำ และเกิดทักษะในการทำงานนั้น ได้อย่างชำนาญตามเกณฑ์ รวมทั้งมีเจตคติที่ดีและลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงานด้วย

3. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม

มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ดี เจตคติ ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ การให้ความรู้ ความจำ ความเข้าใจไม่เพียงพอ ต้องอาศัยหลักการ วิธีการอื่น ๆ เพิ่มเติม

3.1 รูปแบบการเรียนการสอนจิตพิสัย (วิชาการ, กรร. 2540: 8-18 ; ทิศนา แจมมณี. 2548: 25-29)

หลักการคล้ายกับรูปแบบการเรียนการสอนของบลูม ซึ่งเน้นด้านความรู้ มี 6 ขั้น แต่รูปแบบนี้เน้นด้านความรู้ดี ลักษณะพฤติกรรมด้านการรู้และการรู้ดีสัมพันธ์กัน เพราะความรู้ดี ค่านิยม มีผลต่อความมุ่งมั่น อยากรู้ของนักเรียน และในทางกลับกัน ความสามารถในการรู้และคิดในเรื่องต่าง ๆ มีผลทางความรู้ดี และเจตคติของนักเรียนด้วย

นักเรียนจะได้เรียนรู้ตามลำดับขั้นตอน ไม่ข้ามขั้น 5 ขั้นตอนคือ

1) **ขั้นรับรู้หรือตระหนัก** มี 3 ระดับ จากเริ่มรับรู้ เต็มใจที่จะรับรู้ และสนใจที่จะรับรู้

2) ขึ้นตอบสนอง มี 3 ระดับ จากยอมแสดงออกของความรู้สึก เต็มใจที่จะแสดงออก และยินดีที่จะแสดงออก

3) ขึ้นเห็นคุณค่า ได้รับประสบการณ์แล้วเห็นคุณค่า ประโยชน์ มี 3 ระดับ คือ ยอมรับถึงความสำคัญ มีความพึงพอใจ และเชื่อมั่นในความสำคัญ

4) ขึ้นการจัดระบบ ยอมรับค่านิยมที่ตนเห็นคุณค่านั้น เข้ามาอยู่ในระบบ ค่านิยมของตน แบ่งเป็น 2 ระดับ สร้างความคิดรวบยอดของค่านิยม และสร้างระดับของค่านิยมของแต่ละบุคคล

5) ขึ้นการสร้างลักษณะนิสัย ปฏิบัติตามค่านิยมที่รับมาอย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย ผู้เรียนได้รับการกระตุ้นให้มีหลักคิดสนใจ และปฏิบัติตามหลักคิดนั้น จนเป็นนิสัย

ความสัมพันธ์ระหว่างขั้นตอนการสอนจิตพิสัย และการรู้ของบลูม

1) ขึ้นรับรู้ทางความรู้สึก	- การรู้ ข้อมูลเนื้อหา
2) ขึ้นตอบสนอง แสดงออกของความรู้สึก	- การเข้าใจ
3) ขึ้นเห็นคุณค่า	- การนำไปใช้
4) ขึ้นการจัดระบบ	- การวิเคราะห์และสังเคราะห์
5) ขึ้นการสร้างลักษณะนิสัย	- การประเมินผล

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาความรู้สึก เจตคติได้รับการปลูกฝัง ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ดีงามและมีความสุข

3.2 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเบญจขันธ์ (วิชาการ, กรม. 2544: 19-20)

การสอนตามแนวพุทธวิธี เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนต้องรู้จักนักเรียนเป็นอย่างดี แล้วพยายามจัดบรรยากาศในการเรียน จัดลำดับความสำคัญ ความยากง่ายของเนื้อหา ยึดหยุ่นกลวิธีในการสอน และนำเอาหลักจิตวิทยามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนแบบเบญจขันธ์เป็นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งใช้หลักการยึดมั่นถือมั่นในขั้น 5 ได้แก่ รูป เวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ นักเรียนจะได้เรียนรู้ปลูกฝังคามขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ

1) ขึ้นรูป กำหนดและเสนอสิ่งเร้า โดยมีกรกำหนดสิ่งเร้าเป็นสิ่งที่สัมผัสด้วยประสาทต่างๆ แล้วเกิดอารมณ์ ความรู้สึก เป็นสถานการณ์หลาย ๆ สถานการณ์

2) ขึ้นเวทนา รับรู้ นักเรียนได้รับการควบคุมดูแลให้ได้สัมผัสโดยอายคนะทั้ง 6 เช่น หู ตา จมูก ลิ้น กาย ใจ ให้ถูกช่องทางรับรู้อย่างแท้จริง ใช้คำถาม การเรียนรู้ทางการรับรู้

3) **ขั้นสัญญา** วิเคราะห์เหตุผลและวิเคราะห์ความรู้สึก นักเรียนคิดแยกแยะว่ามีอะไรเกิดขึ้น ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร ผลเป็นอย่างไร ตอบคำถามเพื่อให้นักเรียนสรุปความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ

4) **ขั้นสังขาร** คัดเลือกความดีงาม นักเรียนได้วิจารณ์ความผิด ถูก ความดีงาม ความชั่วร้าย ความเหมาะสม ควรประพฤติ และไม่ควรประพฤติ

5) **ขั้นวิญญาน** ก่อเกิดอุปนิสัย หรือคุณธรรมฝังใจ โดยใช้คำถามเพื่อโน้มนำความคิดหรือความรู้สึกอันชอบธรรม เข้ามาไว้ในใจของคน นักเรียนตอบคำถามโดยคำนึงถึงตนเองเป็นที่ตั้ง

เพื่อให้ นักเรียน ได้เรียนรู้ ขอบรับ ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรมที่ดีงาม ควรประพฤติ นำมาเป็นของตนเองด้วยความพึงพอใจ และปฏิบัติตามเป็นนิสัย

3.3 รูปแบบการเรียนการสอนใช้สถานการณ์จำลอง (วิชาการ, กรม. 2544: 70-72)

การใช้สถานการณ์จำลอง หมายถึง การเรียนการสอนที่อาศัยสถานการณ์ที่สร้างขึ้นจากเนื้อหาในบทเรียน หรือการจำลองสถานการณ์ที่เป็นจริงมาใช้ในห้องเรียน สถานการณ์นั้นต้องง่ายต่อการทำความเข้าใจของนักเรียน ให้นักเรียนเข้าร่วมในสถานการณ์ตามบทบาทความรับผิดชอบและหน้าที่ที่ครอบคลุมหมายให้ นักเรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นตามที่ได้รับความรู้ด้วยตนเอง ตามขั้นตอนดังนี้

1) **ขั้นสำรวจ** วิเคราะห์ ขอบเขต ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ สถานการณ์ต่าง ๆ ขอบเขตเนื้อหาสาระ ศึกษาสถานการณ์การเรียนรู้ตามจุดประสงค์

2) **ขั้นกำหนดจุดประสงค์** ของการพัฒนาว่าต้องการให้นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมอะไรบ้าง เมื่อเรียนรู้ผ่านสถานการณ์

3) **ขั้นคัดเลือกสถานการณ์ที่เป็นจริง** สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ คัดแปลงให้เหมาะสมกับการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกวิเคราะห์ ตัดสินใจ และก่อให้เกิดการเรียนรู้ และพฤติกรรมที่ต้องการมากที่สุด

4) **ขั้นกำหนดโครงสร้างของสถานการณ์จำลอง** รายละเอียด เช่น จุดประสงค์ของสถานการณ์ บทบาทของผู้ร่วมกิจกรรม เตรียมข้อมูล เนื้อหา ลำดับเหตุการณ์ เวลา ปัญหาจากสถานการณ์ และสรุปอภิปราย รวมทั้งออกแบบ และสร้างสื่อการเรียนการสอน กฎเกณฑ์การติดต่อประสานงานวิทยากร สถานที่ ในการประกอบกิจกรรม

5) **ทดลองใช้สถานการณ์กับนักเรียนกลุ่มอื่น** ตรวจสอบข้อบกพร่อง แก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม

6) ใช้สถานการณ์กับกลุ่มนักเรียนที่ต้องการ พัฒนา ประเมินผล ให้นักเรียนอภิปราย สรุป แนวคิด แนวปฏิบัติที่ได้ รวมทั้งการปฏิบัติงานในอนาคต

เพื่อให้ นักเรียนตระหนัก รู้สึก เข้าใจ เห็นคุณค่าของการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เลือกแนวทางปฏิบัติในอนาคตที่เหมาะสม

3.4 รูปแบบการเรียนการสอน การเสริมสร้างลักษณะนิสัย (วิชาการ, กรม. 2544:

73-74)

การเสริมสร้างลักษณะนิสัย อาศัยแนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยา 3 ทฤษฎี คือ การทำค่านิยมให้กระจ่าง การปรับพฤติกรรม และการเรียนรู้ทางสังคม มาผสมผสานกัน โดยใช้หลักการพัฒนาพฤติกรรมที่คำนึงถึง การจัดเงื่อนไขหรือสถานการณ์และผลกรรมที่ได้รับ มี 4 ขั้นตอน 2 ระยะ โดยระยะแรกนักเรียนได้รับประสบการณ์ควบคุมตนเอง และระยะหลังนักเรียนควบคุมตนเอง

1) ขั้นการสร้างความตระหนัก นักเรียนทำกิจกรรมสร้างความตระหนัก แสดงความคิดเห็น และตอบคำถามเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม นักเรียนร่วมกันกำหนดข้อตกลงหรือพฤติกรรมที่ควรกระทำ สรุปข้อตกลง วางเกณฑ์ของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของชั้นเรียนร่วมกัน

2) ขั้นให้ตัวแบบ นักเรียนสังเกตตัวแบบ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างพฤติกรรมกับผลกรรม ตัวแบบได้รับการเสริมแรง เมื่อแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ นักเรียนได้รับการเสริมแรง เมื่อแสดงพฤติกรรมเลียนแบบ

3) ขั้นปรับพฤติกรรม นักเรียนได้รับทราบพฤติกรรมที่ต้องการเสริมสร้างรับรู้ผลกรรมเงื่อนไขการให้ผลกรรม นักเรียนได้รับการเสริมแรงหรือผลกรรม เมื่อแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ระวังการเสริมแรงเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมคงที่

4) ขั้นควบคุมตนเอง นักเรียนกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายของตน นักเรียนบันทึกพฤติกรรมของตน นักเรียนเสริมแรงตนเอง นักเรียนประเมินตนเอง

เพื่อให้ นักเรียนมีพฤติกรรม ลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ พัฒนาตนเอง พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างยั่งยืน

4. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านกระบวนการคิด

การคิดเป็น เป็นการแสดงศักยภาพของมนุษย์ในการชี้นำชะตาชีวิตของตนเอง โดยการพยายามปรับตัวเองและสิ่งแวดล้อม ให้ผสมกลมกลืนกัน ด้วยกระบวนการแก้ปัญหาเพื่อเป้าหมายที่สำคัญ คือ การดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (ทิสนา เขมมณี. 2548: 83)

4.1 รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมไทย

(ทิศนา แชมมณี. 2548: 83-85)

การคิดเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมไทย เพื่อพัฒนานักเรียนให้สามารถคิดเป็น รู้จักและเข้าใจตนเอง รายวิชาประกอบด้วย เนื้อหา 3 เรื่อง คือ 1) การพัฒนาความคิด (สติปัญญา) 2) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม (ศีลธรรม) 3) การพัฒนาอารมณ์ ความรู้สึก ประกอบด้วยกระบวนการ ดังนี้

1) ขั้นสืบค้นปัญหา นักเรียนนักศึกษา เฝ้าติดตามการณ์ในวิถีชีวิต อาจเป็นสถานการณ์จริง จำลอง สถานการณ์นอกห้องเรียน อาจเป็นสถานการณ์เกี่ยวกับตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อมหรือหลักวิชาการ เรื่องทั่วไปก็ได้

2) ขั้นรวบรวมข้อมูลและผสมผสานข้อมูล 3 ด้าน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม และด้านหลักวิชาการ

3) ขั้นการตัดสินใจอย่างมีเป้าหมาย จากข้อมูลให้นักเรียนแสวงหาทางเลือกในการแก้ปัญหา โดยพิจารณาไตร่ตรองถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง ผู้อื่น และสังคมโดยส่วนรวม และตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด คือทางเลือกที่เป็นไปเพื่อเกื้อกูลต่อชีวิตทั้งหลาย

4) ขั้นปฏิบัติและตรวจสอบ เมื่อตัดสินใจเลือกปฏิบัติแล้วให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองหรือรวมกับกลุ่ม ตามแผนงานที่กำหนดไว้อย่างพากเพียร ไม่ทอดลอย

5) ขั้นประเมินผลและวางแผนพัฒนา เมื่อปฏิบัติตามแผนลุล่วงแล้วให้ผู้เรียนประเมินผลการปฏิบัติว่า การปฏิบัติประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีปัญหาอุปสรรคอะไร หรือวางแผนพัฒนาเรื่องใหม่ต่อไป

เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด คิดเป็น สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ มีความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่นมากขึ้น เข้าใจระบบ ความสัมพันธ์ในสังคม และเกิดทักษะและเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4.2 รูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสวนสอบสวน (วิชาการ, กรม. 2544:

36-37)

การสืบสวนสอบสวน หมายถึง ความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการค้นคว้าหาความรู้ ใช้กระบวนการทางความคิด หาเหตุผล จนค้นพบความรู้หรือแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง โดยครูตั้งคำถามประเภทกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิด หาวิธีแก้ปัญหา และสามารถนำวิธีแก้ปัญหามาใช้แก้ปัญหาได้ ในการจัดการเรียนการสอน ครูจะสร้างสิ่งแวดล้อม สถานการณ์สิ่งเร้าที่เป็นปัญหา ให้นักเรียนฝึกสังเกต เปรียบเทียบจนเห็นปัญหา และเกิดความสงสัยใคร่รู้ แล้วครูกระตุ้นให้นักเรียนหาสาเหตุของปัญหาด้วยการใช้คำถาม จากนั้นให้มีการ

ตั้งสมมติฐานเชิงทำนายแล้วพิสูจน์ นักเรียนร่วมกันสรุป ครูส่งเสริมให้นักเรียนนำหลักการและกฎเกณฑ์ที่ค้นพบไปใช้ในการแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดการควบคุมและสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง ตามขั้นตอนดังนี้

- 1) ขั้นการเตรียมความพร้อมด้านความรู้ ความคิดรวบยอดให้กับนักเรียน
 - 2) ขั้นสังเกต นักเรียนสังเกตสถานการณ์ที่เป็นปัญหา สถานการณ์สิ่งแวดล้อม ครูส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ ทำความเข้าใจ แปลความหมาย และจัดโครงสร้างความคิดรูปแบบต่าง ๆ จูงใจให้นักเรียนอยากแสวงหาความรู้
 - 3) ขั้นอธิบาย นักเรียนหาแนวทางหรือวิธีที่จะพิสูจน์ ทำนายผล หรือพยากรณ์ผลที่จะเกิด เป็นการทดสอบ สมมติฐาน หรือพิสูจน์ทฤษฎีที่ตั้งขึ้น
 - 4) ขั้นควบคุม และสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้นักเรียนนำหลักการ กฎเกณฑ์ และวิธีแก้ปัญหา มาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง สิ่งแวดล้อมได้อย่างกว้างขวาง
- ลักษณะพิเศษของวิธีสอนแบบนี้ คือ ก้าวไกลกว่าการสอนแบบวิทยาศาสตร์ในด้านการคิดไปถึงการใช้ประโยชน์ต่อไปด้วย ไม่จำกัดเพียงการแก้ปัญหาเท่านั้น
- เพื่อให้ นักเรียนสามารถคิด หาเหตุผล สาเหตุของปัญหา จากสถานการณ์ที่เป็นปัญหา จากการตอบคำถาม หาวิธีพิสูจน์ ทำนายผล และนำวิธีการไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม

4.3 รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดของทาบ (Taba) (วิชาการ, กรม. 2540: 92-125)

พัฒนาการคิดของมนุษย์จะเป็นขั้นตอนจากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่ง โดยไม่มีการข้ามขั้น พัฒนาการคิดของเด็ก จะเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ที่ผู้เรียนพยายามทำความเข้าใจ นำความเข้าใจเดิมมาใช้และแปลความหมายของเรื่องใหม่ เมื่อเข้าใจก็จะสบายใจ เกิดสภาวะสมดุล เด็กจะพัฒนาทักษะการรู้หรือคิดได้ จากการจัดกระทำกับความคิดหรือข้อมูล มีโอกาสได้พิจารณาพิจารณา และพยายามรวบรวมให้เป็นรูปแบบคิดใหม่ ข้อมูลหรือความคิดต่าง ๆ จะมีความหมายกับเด็กก็ต่อเมื่อ เขามีโอกาสได้จัดกระทำกับข้อมูลนั้นภายในใจ การให้เด็กได้ผ่านกระบวนการคิดพิจารณาข้อมูลเหล่านั้นด้วยตนเอง เป็นสิ่งสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง รวมทั้งเปรียบเทียบกับผลการคิดพิจารณาของผู้อื่น ทักษะการคิดนี้จะสอนได้จากทุกวิชา เนื้อหาสาระแต่ละวิชา จะมีความสำคัญและความสมบูรณ์ในการที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการคิด การซึมซับ และการปรับใช้หมุนเวียนต่อเนื่อง ทำให้พัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การสอนของทาบมี 4 องค์ประกอบที่เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน 4 องค์ประกอบ คือ

1) การพัฒนาความคิดรวบยอด ได้แก่ การจัดหมวดหมู่ข้อมูล การตั้งชื่อชนิด ประเภท ได้ผลลัพธ์หรือการสรุปข้อมูล เป็นความคิดรวบยอด นักเรียนได้คิด กระทำข้อมูล เห็นความเหมือนความต่าง ครูเพียงตอบคำถามในเวลาและจังหวะที่พอเหมาะ เพื่อให้เด็กอธิบาย ชี้แจง ขยายความ เพื่อจะได้ทราบว่าเด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด

2) การแปลความหมายของข้อมูล ให้นักเรียนจับกลุ่มอภิปรายและสรุป เกี่ยวกับสถานการณ์และเหตุการณ์ คำนึงถึงเหตุผล สามารถชี้แจง อธิบายถึงการสรุปและการอ้างอิง ได้ นักเรียนเข้าใจลักษณะของความเป็นไปได้ สรุปได้ด้วยตนเอง ฝึกแปลความหมายข้อมูล สรุป เป็นหลักการหรือแนวคิดทั่วไปได้

3) การนำแนวคิดทั่วไปไปใช้ จากแนวคิดทั่วไปนักเรียนสามารถทำนายและ คาดการณ์อนาคตได้ โดยใช้แนวคิดทั่วไป โดยมีหลักการเหตุผลสนับสนุนคำตอบของตน นักเรียน จะได้ตอบคำถามที่ช่วยให้คิด ไตร่ตรอง และใช้ความรู้อย่างจริงจัง

4) การตกลงยุติปัญหาข้อแย้ง มีข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ตึกนักคิด ค่านิยม ซึ่งอยู่ เบื้องหลังพฤติกรรมของมนุษย์ นักเรียนจะได้รับการแนะนำ ฝึกฝนให้เข้าใจ ความคิดของบุคคลแต่ละ คนที่อยู่ในสถานการณ์ที่มีปัญหาขัดแย้ง และอภิปรายถึงแรงจูงใจ ความรู้ดีของแต่ละคนถึงวิธี ที่แต่ละคนจะแก้ปัญหา ฝึกให้คิดถึงทางเลือกในการกระทำหรือปฏิบัติหลาย ๆ ทาง ของแต่ละคน และอภิปรายถึงผลที่เกิดจากการกระทำแนวทางนั้น ฝึกหาเหตุผลของพฤติกรรม การหาทางเลือก ในการยุติปัญหา นักเรียนจะได้สรุปหลักการทั่วไปของการยุติหรือแก้ปัญหาขัดแย้ง ตอบคำถามใน การหาข้อมูลตีความหมายและสรุป

เพื่อให้นักเรียนสามารถคิดหาเหตุผลเชิงจริยธรรม จึงเน้นทักษะสำคัญขั้นต้น ในการคิดเชิงจริยธรรมขั้นสูงได้ จากการเรียนรู้พฤติกรรมของมนุษย์และเรื่องของอารมณ์ จิตใจ นักเรียนจะรู้จักและเข้าใจความคิดของผู้อื่น

4.4 รูปแบบการเรียนการสอนแบบชิปปา (CIPPA Model) (ทิสนา แจมมณี. 2548:

85-89)

รูปแบบนี้พัฒนามาบนหลักการทั้ง 5 คือ การสร้างความรู้ กระบวนการกลุ่ม และการเรียนรู้แบบร่วมมือ ความพร้อมในการเรียนรู้ การเรียนรู้กระบวนการ และการถ่ายโอน การเรียนรู้ โดยการให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน บุคคลอื่น ๆ และสิ่งแวดล้อมรอบตัวหลาย ๆ ด้าน โดยใช้ทักษะกระบวนการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการสร้าง ความรู้ ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหวทางกาย กิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนตื่นตัวอยู่เสมอ จึงทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี การถ่ายโอนความรู้และการประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลาย ทำให้เกิด การเรียนรู้ได้ดี สิ่งซึ่ง และละทอน มี 7 ขั้นตอน

- 1) ขันทบทวนความรู้เดิม เพื่อให้พร้อมต่อการเรียนรู้เรื่องใหม่
- 2) ขันแสวงหาความรู้ ข้อมูลความรู้ใหม่ จากแหล่งข้อมูลหรือแหล่งความรู้

ต่าง ๆ

- 3) ขันศึกษาทำความเข้าใจข้อมูลความรู้ เชื่อมโยงกับความรู้เดิม
- 4) ขันแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ใช้กลุ่มเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของคน รวมทั้งขยายความรู้ความเข้าใจ ได้แบ่งปันความรู้ได้ประโยชน์จากความรู้ความเข้าใจของผู้อื่น
- 5) ขันสรุปจัดระเบียบความรู้ วิเคราะห์ กระบวนการเรียนรู้
- 6) ขันการปฏิบัติ และ/หรือการแสดงผลงาน เป็นการสร้างความรู้ของตนให้ผู้อื่นรับรู้ ตรวจสอบ ความเข้าใจ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ ปฏิบัติ ผลงาน
- 7) ขันประยุกต์ใช้ความรู้ ฝึกฝน การนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความชำนาญ ความสามารถในการแก้ปัญหา และอาจนำเสนอผลงานถ้ายังไม่เสนอ

เพื่อให้ นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง โดยการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือจากกลุ่ม ความรู้เดิม การถ่ายโอน การประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทำให้เรียนรู้ได้ดี ลึกซึ้ง และอยู่คงทน พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ การทำงานกลุ่ม

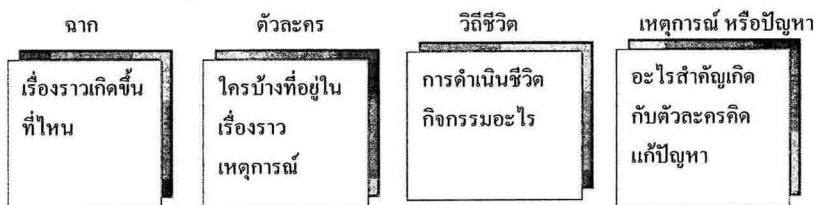
5. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ

รูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้ พยายามพัฒนาผู้เรียนด้านต่าง ๆ ไปพร้อมๆ กัน ทำให้ผู้เรียนพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ มีการบูรณาการทั้งด้านเนื้อหา สาระและวิธีการ เป็นความรู้แบบองค์รวมใกล้เคียงกับชีวิตจริง ซึ่งการคิดแก้ปัญหาต้องใช้ความรู้แบบองค์รวมหลาย ๆ วิชา เช่น การทำอาหาร ต้องมีความรู้ทางด้านสุขศึกษา วิทยาศาสตร์ ศิลปะ คณิตศาสตร์ ภาษา การบูรณาการอาจเป็นการบูรณาการภายในวิชา เช่น การบูรณาการทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน ในวิชาทางภาษา หรือสอดแทรกความรู้วิชาอื่น เช่น สอดแทรกศิลปะ ในวิชาสังคมศึกษา หรือเน้นการบูรณาการระหว่างวิชา ใช้วิชาใดวิชาหนึ่งเป็นแกน เชื่อมโยงเนื้อหาวิชาอื่น ๆ มาเชื่อมโยงเรียนรู้ด้วย โดยใช้หัวข้อหรือหน่วยการเรียนรู้เดียวกันเป็นขอบเขต เช่น การเรียนรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น ด้วยการเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในเรื่องนี้

5.1 รูปแบบการเรียนการสอน สตอรีไลน์ (Storyline) (วอล์ช พานิช. 2547)

Storyline หมายถึง เส้นทางของเรื่องหรือแนวของเรื่อง เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นการปฏิบัติของนักเรียน เรียนรู้ร่วมกับเพื่อน การตอบคำถามที่นำไปสู่กิจกรรมการหาคำตอบ

หลากหลาย เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับคน วิถีชีวิต ปัญหา หรือเหตุการณ์สำคัญทำให้ได้คิดแก้ปัญหา องค์ประกอบสำคัญของเรื่องมี 4 ส่วนที่สำคัญ คือ จาก ตัวละคร การดำเนินชีวิต และเหตุการณ์ หรือปัญหาที่ควรแก้ไข นำไปสู่การศึกษาค้นคว้า พุดคุยเพื่อให้ได้คำตอบว่า ที่ไหน ใคร ทำอะไร เกิดอะไรขึ้นที่เป็นปัญหา

ภาพที่ 2.2 รูปแบบการเรียนการสอน สดอร์ไลน์

การคิดแก้ปัญหา เน้นใช้ทักษะการคิดระดับสูง เช่น วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินผล การจินตนาการ สืบสวน หาความรู้

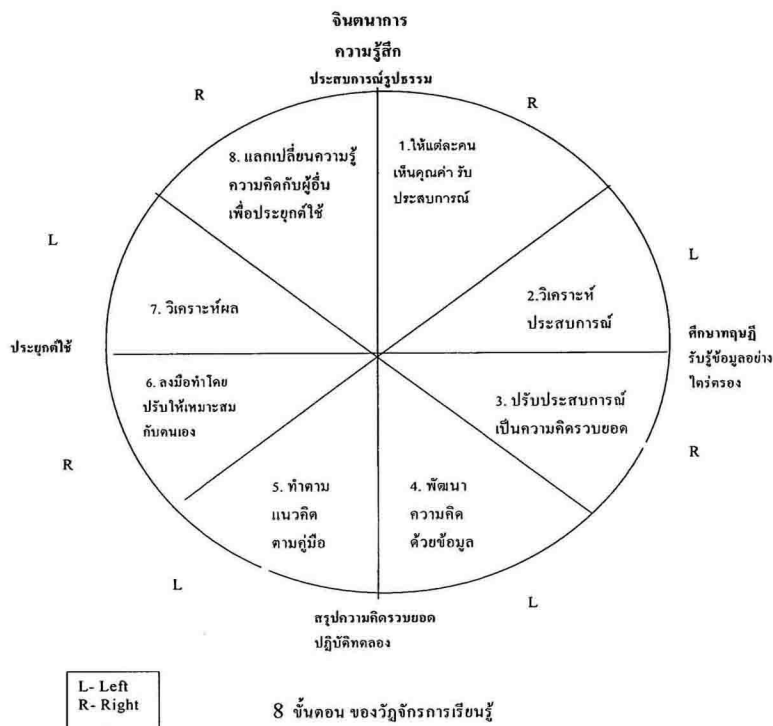
5.2 รูปแบบการเรียนการสอนวิจัยการการเรียนรู้ 4MAT (วัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์, 2547)

รูปแบบนี้ใช้หลักการตอบสนองความแตกต่างของคนในด้านวิธีเรียนรู้ ซึ่งแตกต่างกัน 4 รูปแบบ ตอบสนองธรรมชาติการเรียนรู้ของคนที่ใช้สมองสองซีกที่คนถนัดต่างกัน ซีกซ้ายถนัดคิดวิเคราะห์ เหตุผล ใช้ตัวเลข ตัวอักษร ได้ดี ซีกขวาถนัดจินตนาการ มองเห็นภาพรวม การใช้วิธีต่าง ๆ ใช้มือใช้เท้าได้ดี เล่นกีฬา คนตรีเก่ง การไม่ใช้กระเป๋ยบวินัย มุ่งมั่น นักเรียนที่ได้รับการตอบสนองตรงความถนัดของตนเอง จะประสบความสำเร็จทำให้มีความสุข และได้รับการพัฒนาในส่วนที่ไม่ถนัดร่วมกับเพื่อนที่ถนัด

รูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles)

- 1) เรียนรู้จากจินตนาการคิด ได้หลากหลาย เห็นภาพรวม คิดป็น
- 2) เรียนรู้จากการคิดวิเคราะห์ สนใจทฤษฎี หลักการ ไม่ชอบปฏิบัติ ไม่ชอบประยุกต์ใช้
- 3) เรียนรู้จากการปฏิบัติ แก้ปัญหา ใช้สามัญสำนึกเฉพาะเรื่อง ชอบสรุปวิธีที่ดีที่สุด ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ ชอบทำงานกับวัตถุ ชอบปฏิบัติ
- 4) เรียนรู้แบบปรับปรุงประยุกต์ ชอบปฏิบัติทดลอง แก้ปัญหา ชอบทำงานกับคน เช่น นักบริหาร นักการตลาด

วัฏจักร 4MAT ประกอบด้วยขั้นตอนการสอนหลัก 4 ขั้น ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แต่ละขั้นแบ่งเป็นกิจกรรมย่อยให้ใช้สมองซ้าย - ขวาสลับกัน เขียนเป็นแผนผังวงกลมดังนี้

ภาพที่ 2.3 วัฏจักร 4MAT ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการจัดกิจกรรม ตอบสนองความแตกต่างตามธรรมชาติของผู้เรียน นักเรียนมีความรู้ความสามารถและเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ สามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้

5.3 รูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงงาน (วัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์. 2547 ; วิชาการ, กรม. 2544: 28-31)

โครงการ (Project) หมายถึง การศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่นักเรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้า และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ภายใต้คำแนะนำปรึกษา และดูแลของครู/อาจารย์ที่ปรึกษา โดยอาจใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ช่วยในการศึกษา เพื่อให้การศึกษา ค้นคว้า นั้นบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ นักเรียนได้ศึกษา ค้นคว้า คิดวิเคราะห์ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เรียนรู้แบบบูรณาการ ผ่านกระบวนการวางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล นำเสนอผลงาน

โครงการแบ่งเป็น 4 ประเภท คือ

- 1) โครงการประเภทสำรวจ เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ อย่างมีระบบ
- 2) โครงการประเภทการทดลอง
- 3) โครงการประเภทการพัฒนาหรือประดิษฐ์คิดค้น เป็นการนำหลักการแนวคิด ทฤษฎี มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหรือประดิษฐ์เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้งานหรือแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่ง
- 4) โครงการประเภทการสร้างหรืออธิบายทฤษฎี เป็นการศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีใหม่ ๆ หรืออธิบายเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีหลักการ ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์สนับสนุน

ขั้นตอนของการทำโครงการ มีดังนี้

- 1) คิดและเลือกปัญหาที่จะศึกษา : นักเรียนจะต้องเป็นผู้กำหนดปัญหา แนวคิด และวิธีการที่จะใช้แก้ปัญหา
- 2) วางแผนในการทำงาน ประกอบด้วย
 1. การกำหนดปัญหาและขอบเขตของการศึกษา
 2. การกำหนดวัตถุประสงค์ แนวคิด วิธีการที่จะนำมาใช้แก้ปัญหา สมมติฐาน และนิยามเชิงปฏิบัติการ
 3. การวางแผนรวบรวมข้อมูล และการค้นคว้าเพิ่มเติม
 4. กำหนดวิธีดำเนินงาน ได้แก่ แนวทางการศึกษาค้นคว้า วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ การออกแบบการทดลอง การควบคุมตัวแปร การสำรวจและรวบรวมข้อมูลการประดิษฐ์คิดค้น การวิเคราะห์ข้อมูล การกำหนดระยะเวลาในการทำงานแต่ละขั้นตอน
- 3) ลงมือทำโครงการ : นักเรียนจะต้องปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ในข้อ 2 และถ้ามีปัญหาให้ขอคำแนะนำ ปรึกษา ครูหรืออาจารย์ที่ปรึกษา

4) การเขียนรายงาน : นักเรียนจะต้องเสนอผลงานการศึกษา ค้นคว้า เป็นเอกสารอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจ และทราบถึงปัญหา วิธีการ และผลสรุปที่ได้จากการศึกษา พร้อมอภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการที่จะศึกษาค้นคว้าต่อไป

เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ วางแผนปฏิบัติงาน เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เรียนรู้แบบองค์รวม พัฒนาทักษะการศึกษาค้นคว้า การสื่อสาร การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง นำไปใช้แก้ปัญหา

5.4 รูปแบบการเรียนการสอน การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)
(วิชาการ, กรม. 2544: 46-53)

เป็นการสอนที่จัดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เรียนรู้ด้วยตนเองร่วมกับกลุ่มแบบคล่องความสามารถ นักเรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น รับผิดชอบต่อตนเองและเพื่อนในกลุ่ม

องค์ประกอบพื้นฐานของการเรียนโดยการร่วมมือ ประกอบด้วย

- 1) การช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ด้วยอรรถาธิบายอันดี
- 2) การมีปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดในระหว่างการทำงานกลุ่ม
- 3) การมีความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน
- 4) การใช้ทักษะระหว่างบุคคล และทักษะการทำงานกลุ่มอย่างเหมาะสม
- 5) การมีกระบวนการในการทำงานกลุ่ม

เทคนิควิธีการเรียนแบบร่วมมือ

1) การเล่าเรื่องรอบวง (Roundrobin) ให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้เล่าประสบการณ์ ความรู้ที่ตนได้ศึกษาและความประทับใจให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มฟัง

2) มุมสนทนา (Comers) ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนั่งตามมุมหรือจุดต่าง ๆ ของห้องเรียน และช่วยกันค้นหาคำตอบสำหรับปัญหาต่าง ๆ ที่ยกขึ้นมา และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนอธิบายเรื่องราวที่ตนศึกษาให้เพื่อนกลุ่มอื่นฟัง

3) คู่ตรวจสอบ (Pairs check) แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-6 คน อีกคนหนึ่งทำหน้าที่แก้ปัญหา เสร็จปัญหาที่ 1 แล้วให้เปลี่ยนหน้าที่กัน เมื่อเสร็จครบ 2 ปัญหาแล้วให้นำคำตอบมาตรวจสอบกับคำตอบของคู่อื่นในกลุ่ม

4) คู่คิด (Think-pair share) ครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ นักเรียนแต่ละคนจะต้องคิดคำตอบของตนเอง แล้วนำคำตอบมาอภิปรายกับเพื่อนที่นั่งติดกับตน นำคำตอบมาเล่าให้เพื่อนทั้งชั้นฟัง

5) ปริศนาความคิด (Jigsaw) ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาที่ครูกำหนดให้ โดยสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มประจำจะได้รับมอบหมาย ให้ศึกษาเนื้อหาที่แตกต่างกันตามความเหมาะสม และแต่ละคนที่ศึกษาเนื้อหาเดียวกันจากทุกกลุ่ม มารวมกันเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อร่วมกันศึกษาเนื้อหาจนเข้าใจ แล้วหาวิธีอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มประจำของตนฟัง ผู้เชี่ยวชาญกลับเข้ากลุ่มประจำแล้วเล่าเรื่องที่ตนไปศึกษามาให้เพื่อนฟัง เมื่อทุกคนเล่าเรื่องที่ตนศึกษาจบแล้ว ให้สมาชิกคนหนึ่งสรุปเนื้อหาของสมาชิกทุกคนเข้าด้วยกัน ครูทดสอบความเข้าใจและให้การเสริมแรง

6) กลุ่มร่วมมือ (Co-op) สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มย่อยจะได้รับมอบหมายให้ศึกษาเนื้อหา หรือทำกิจกรรมที่ต่างกัน ทำเสร็จแล้วจึงนำผลงานมารวมกันเป็นงานกลุ่ม เพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพ ควรอ่านบททวนและตรวจแก้ไขให้สมบูรณ์ นำผลงานกลุ่มมาเสนอต่อชั้นเรียน

7) การร่วมมือแข่งขัน (Games tournament) แบ่งผู้เรียนเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มแข่งขัน สมาชิกในกลุ่มทั้ง 2 กลุ่ม มีจำนวนเท่ากัน กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ตัดสิน โดยไม่ต้องให้คำตอบ กลุ่มแข่งขันแต่ละกลุ่มจะตั้งข้อสอบให้กับเพื่อนของตน เมื่อถึงเวลาแข่งขัน ผู้ตัดสินอธิบายกติกา และเรียกตัวแทนของกลุ่มแข่งขันออกมาที่ละคนหรือมากกว่านั้นตามความเหมาะสม เมื่อสิ้นสุดการแข่งขัน กลุ่มที่ได้คะแนนสูงกว่าเป็นผู้ชนะ

8) ร่วมกันคิด * (Numbered together) ครูถามคำถามให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดหาคำตอบ จากนั้นครูจึงเรียกให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งจากกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือทุก ๆ กลุ่มตอบคำถาม (*นิยมใช้ในการทบทวนหรือตรวจสอบความเข้าใจ)

เพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือศึกษา เรียนรู้ด้วยตนเองกับกลุ่มเพื่อนที่แตกต่างกัน ผ่านกระบวนการกลุ่ม การช่วยเหลือร่วมมือร่วมใจ และความรับผิดชอบต่อกันเองและกลุ่ม นักเรียนพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองด้วยการเล่าอธิบาย สอนผู้อื่น

การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ การคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนสำคัญที่สุด ทำอย่างไรจะทำให้ผู้เรียนทุกคนเกิดการเรียนรู้สูงสุด ตามศักยภาพของแต่ละคน จึงต้องมีการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียน เนื้อหา เวลา สื่อ และปัจจัยอื่น ๆ เพื่อนำมาวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากที่สุด จุดหมายของหลักสูตรต้องการพัฒนานักเรียนอย่างสมดุลทั้งด้าน ร่างกาย สติปัญญา จิตใจ ผ่านโครงสร้างกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ซึ่งสอดคล้องกับปัญหา 8 ด้านของมนุษย์ในแต่ละกลุ่มสาระ นักเรียนควรจะได้รับพัฒนา ความรู้ ทักษะ จิตพิสัย ทั้งสาม ด้าน จุดเน้น มากน้อยตามธรรมชาติวิชาและวัยของเด็ก กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ต้องการให้

นักเรียนเข้าใจพัฒนาการของมนุษย์ มีทักษะในการเคลื่อนไหวออกกำลังกาย และเห็นคุณค่าต่อการป้องกันโรค และส่งเสริมสุขภาพ จะเห็นว่านักเรียนต้องได้เรียนรู้ทั้งเนื้อหา ทักษะ และจิตพิสัย

การพัฒนากรอบแนวคิด มีความสำคัญมากเป็นพื้นฐานในการพัฒนาองค์ความรู้ และการเรียนรู้ในชั้นสูงต่อไป เป็นเครือข่ายในการเรียนรู้ การตัดสินใจ ที่อาจส่งผลต่อความคิด ความเร็ว ความสำเร็จล้มเหลวของชีวิตก็ได้ จากการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา พบว่า มาตรฐานการศึกษาด้านการคิดวิเคราะห์ โรงเรียนส่วนใหญ่ยังอยู่ในขั้นพอใช้หรือควรปรับปรุง มีโรงเรียนเพียงร้อยละ 11 อยู่ในระดับดี ปัญหาด้านการพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดระดับสูง ควรได้รับการแก้ไขโดยด่วน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ช่วงชั้นที่ 1 เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ควบคู่กับการพัฒนาลักษณะนิสัย ช่วงชั้นที่ 2 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิด ค้นคว้า แสวงหาความรู้ สร้างความรู้ด้วยตนเอง สามารถสร้างสรรค์ผลงานตามความสนใจ และรู้จักตนเองในด้านความสามารถ ความถนัด และช่วงชั้นที่ 4 มุ่งเน้นความสามารถในการคิดระดับสูง

รูปแบบการเรียนการสอนที่กล่าวมาข้างต้น มีวัตถุประสงค์ประสงค์ จุดเน้นต่าง ๆ กันไปตามที่จำแนกได้ 5 กลุ่ม มีขั้นตอนเป็นองค์ประกอบหรือขั้นตอนตามลำดับ ถ้าจะให้เกิดผลตามที่ระบุก็ต้องจัดครบถ้วนตามกระบวนการ แต่ธรรมชาติของนักเรียน และมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือจุดประสงค์การเรียนรู้อาจต่างไป จากวัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน ดังนั้น รูปแบบการสอนจึงควรนำมาใช้อย่างมีเหตุผล อาจปรับเปลี่ยนแปลง ประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับผู้เรียนและจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อประโยชน์ของผู้เรียนให้เรียนรู้ได้ดีที่สุด

ขั้นตอนในแต่ละรูปแบบการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ ได้มีการวิจัย ตรวจสอบผลแล้ว เชื่อถือได้ว่าสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนนำไปเขียนเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ได้ อาจขยายขั้นตอน เพิ่มหรือลดขั้นตอนได้ตามความเหมาะสม บางครั้งอาจผนวกสองรูปแบบเข้าด้วยกัน เช่น รูปแบบการเรียนการสอนเน้นประสบการณ์ กับรูปแบบการเรียนการสอนวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT หรือรูปแบบการเรียนการสอนพหุปัญญา เพื่อการเรียนรู้กับ สตอรีไลน์

การใช้รูปแบบการเรียนการสอน อาจมีข้อจำกัดในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ที่เหมาะสมกว่าเป็นของตนเองได้ โดยมีการปรับปรุง คัดแปลง พัฒนาจากรูปแบบการเรียนการสอนที่มีอยู่ จะยังมีประโยชน์และคุณค่า เป็นการพัฒนาวิชาชีพขั้นสูง เป็นครูมืออาชีพ

การบริหารจัดการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเป็นผู้นำทางวิชาการ ในการพัฒนาการเรียนการสอน โดยดำเนินการดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ให้เป็นการยกระดับคุณภาพ การศึกษา พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของหลักสูตรให้สูงขึ้นจากปีที่แล้ว เพื่อเป็นเป้าหมายที่ ทำทาบกับครูผู้สอนและนักเรียน เช่น กำหนดให้ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสูงขึ้นอีก 10 % จาก ค่าเฉลี่ยทั้งโรงเรียน 2.10 เป็น 2.31 กระตุ้นให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ละระดับชั้นยกระดับ คุณภาพให้สูงขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของทั้งโรงเรียน

2. ศึกษาปัญหา สาเหตุ ที่ทำให้ผลการเรียนของนักเรียนต่ำ ศึกษาหาวิธีพัฒนา เช่น การซ่อมเสริมตามปัญหา การใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ใช้วิธีหลากหลาย ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนได้คะแนนน้อย กิจกรรมการปฏิบัติงานจะช่วย ให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น การวัดผลก็ควรจะวัดจากผลงานนักเรียน

3. พัฒนาบุคลากรด้านการวิเคราะห์หลักสูตร การจัดหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ รูปแบบการเรียนการสอน การวางแผนการสอน การผลิตสื่อ การใช้เครื่องมือวัดผล การจัด บรรยากาศให้อบอุ่น สะอาด สวยงาม ปราศจากสิ่งรบกวน ถ้าครูผู้สอนมีความรู้ ทักษะ มีความ มั่นใจ ก็จะจัดการเรียนการสอนได้ดี

4. นิเทศ ติดตาม กำกับ ับรายงานผลการปฏิบัติงาน จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความสำเร็จ เพื่อจูงใจ ให้อำนาจกำลังใจ และช่วยแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเป็นผู้นิเทศหลักสูตร และกระจัดการเรียนการสอนด้วยตนเอง หรือเป็นผู้ดำเนินการนิเทศด้วย การให้ความรู้ นิเทศ ติดตามช่วยแก้ปัญหา สะท้อนผลงานว่าดีอย่างไร แลไหน ควรปรับปรุงอะไร ตรงไหน ให้ความเห็น ยืนยันความถูกต้องเหมาะสม แนะนำแนวทางให้ปรับปรุง ถ้าผู้บริหารสามารถ สะท้อนข้อมูลให้ความคิดเห็น สนับสนุน หรือไม่เห็นด้วยเพราะอะไร ปัญหาต่าง ๆ ในงานวิชาการ จะลดลงมาก

5. ให้อำนาจกำลังใจในการปฏิบัติงาน ชื่นชมผลงาน สนับสนุนปัจจัยที่จำเป็น เปิดโอกาสให้พัฒนาตนเอง พัฒนาเพื่อนร่วมงาน สนับสนุนซึ่งกันและกัน เป็นกัลยาณมิตร ครูผู้สอนก็จะมีความตั้งใจ มั่นใจในการพัฒนางานต่อไป

การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

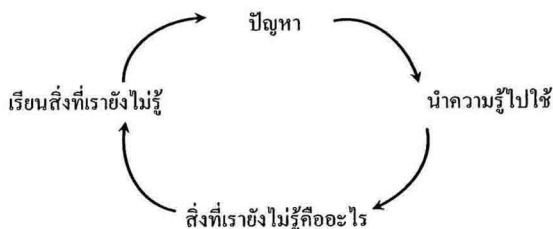
กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นสถานการณ์จริงเพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียนนั้น มีแนวคิดในการจัดการเรียนรู้อยู่ 3 วิธีใหญ่ๆ คือ การเรียนรู้จากสถานการณ์ปัญหา (Problem-based learning) การเรียนรู้จากกรณีศึกษา (Case-based learning) และการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered learning)

การเรียนรู้จากสถานการณ์ปัญหา หรือการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

จาก http://www.kroobannok.com/veiw.php?article_id=5880

การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เกิดจากแนวคิดตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยม (Constructivism) โดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ จากการใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโลกแห่งความเป็นจริง เป็นบริบทของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์ และคิดแก้ปัญหา รวมทั้งได้ความรู้ตามศาสตร์ในสาขาวิชาที่ตนศึกษาด้วย การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานจึงเป็นผลมาจากกระบวนการที่ทำงานต้องอาศัยความเข้าใจและการแก้ปัญหาเป็นหลัก

การสอนโดยใช้รูปแบบ Problem – based Learning ไม่ใช้การสอนแบบแก้ปัญหา (Problem solving method) แต่ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นหรือนำทางให้ผู้เรียน ต้องไปแสวงหาคำตอบ ความเข้าใจด้วยตนเอง เพื่อจะได้ค้นพบคำตอบของปัญหานั้น กระบวนการหาความรู้ด้วยตนเองนี้ จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแก้ปัญหา (Problem solving skill) (มันตรา ธรรมบุศย์. 2552: 18)

ภาพที่ 2.4 การเรียนรู้จากสถานการณ์ปัญหา หรือการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จึงเป็นกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งสมมติฐาน สาเหตุและกลไกของการเกิดปัญหานั้น ค้นคว้าความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับปัญหา เพื่อจะนำไปสู่การแก้ปัญหาต่อไป โดยผู้เรียนอาจจะไม่มีความรู้ในเรื่องนั้นๆมาก่อน แต่อาจใช้ความรู้ที่ผู้เรียนมีอยู่เดิมหรือเคยเรียนมา วิธีการเรียนตามแนวทางนี้มีลักษณะที่สำคัญ คือ

1. เรียนรู้ความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องของปัญหานั้นๆ เน้นกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล และเป็นระบบ
2. เนื้อหาวิชาจะเป็นลักษณะของการบูรณาการ โดยผสมผสานเนื้อหาของหลาย ๆ วิชา เข้าด้วยกัน

3. เรียนเป็นกลุ่มย่อย โดยมีอาจารย์ประจำกลุ่ม (Facilitator) เป็นผู้สนับสนุนและกระตุ้นผู้เรียน ต้องร่วมกันสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในกลุ่ม

4. การเรียนรู้และค้นคว้าหาความรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตนเองหรือกลุ่มตั้งไว้ (self-directed learning)

ขั้นตอนของการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ขั้นที่ 1 อธิบายคำศัพท์หรือข้อความที่ไม่เข้าใจ ทำความเข้าใจกับศัพท์หรือความหมายต่างๆของคำจากปัญหาที่ให้ ผู้เรียนต้องพยายามหาคำตอบให้ชัดเจนโดยอาศัยความรู้พื้นฐานของสมาชิกในกลุ่ม หรือจากเอกสารตำราต่างๆ

ขั้นที่ 2 อธิบายว่าเป็นปัญหาอะไร จับประเด็นข้อมูลที่สำคัญหรือปัญหาให้ถูกต้อง

ขั้นที่ 3 ระดมสมอง (Brain storm) โดยพยายามตอบคำถามหรือสาเหตุที่มาของปัญหาที่อธิบายไว้ใน ขั้นที่ 2 ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ปัญหา (Analyzing the problem) พยายามหาเหตุผลที่จะอธิบายปัญหาหรือข้อมูลที่พบ พร้อมกับตั้งสมมติฐานที่เป็นไปได้ ในการอธิบายหรือหาสาเหตุที่มาของปัญหานั้น โดยลองพยายามใช้ความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่ หรือเคยเรียนมา แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล จัดลำดับความสำคัญของสมมติฐาน

ขั้นที่ 5 กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้/สร้างประเด็นการเรียนรู้เพื่อค้นคว้าข้อมูลที่อธิบายหรือพิสูจน์สมมติฐานที่ตั้งไว้

ขั้นที่ 6 ค้นคว้าหาความรู้หรือข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมทั้งประเมินความถูกต้องโดยอาศัยสื่อการเรียนรู้ต่างๆ

ขั้นที่ 7 รายงานผลการศึกษาค้นคว้า นำความรู้ที่ได้มาวิเคราะห์ อธิบายแก้ไขสมมติฐานที่ตั้งไว้ สรุปเป็นข้อสรุปและหลักการที่ได้จากการศึกษาปัญหา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มย่อย

การเรียนการสอนแบบ PBL เป็นการเรียนการสอนอีกรูปแบบหนึ่งที่ผู้สอนนำไปใช้จัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน

การสอนโดยใช้ PBL ต่างจากการสอนรูปแบบอื่นอย่างไร (มณฑรา ธรรมบุศย์. 2552:

21)

วูดส์ (Woods, 1985) ได้แบ่งการสอนออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือการสอนโดยใช้ครูเป็นฐาน (Teacher - based) ใช้ตำราหรือสื่อการสอนเป็นฐาน (Text or media based) และใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem - based) หากนำ PBL ไปเปรียบเทียบกับวิธีสอนกลุ่มอื่นที่ใช้ฐานในการสอน

ต่างกัน จะเห็นถึงความรับผิดชอบในการเรียนรู้ (Learning responsibility) ของครูและนักเรียนที่แตกต่างกัน ดังเปรียบเทียบให้เห็นในรูปของตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบการสอนโดยใช้ PBL และวิธีการสอนแบบอื่น ๆ

ปัจจัยการเรียนรู้	การสอนโดย		
	ใช้ครูเป็นฐาน	ใช้ตำราเป็นฐาน	ใช้ปัญหาเป็นฐาน
การจัดเตรียมสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้และสื่อการสอน	ครูเป็นผู้เตรียมการและเป็นผู้นำเสนอ	ครูเป็นผู้เตรียมการและเป็นผู้นำเสนอ	- ครูเป็นผู้นำเสนอ สถานการณ์การเรียนรู้ - ผู้เรียนเป็นผู้เลือกสื่อการเรียนรู้
การจัดลำดับการเรียนรู้	ครูเป็นผู้กำหนด	ผู้เรียนเป็นผู้กำหนด	ผู้เรียนเป็นผู้กำหนด
การจัดเวลาในการทำแบบฝึก/ปัญหา	ครูให้แบบฝึกหัดหลังจากเสร็จสิ้นการสอน	ครูนำเสนอสื่อการสอนตั้งแต่ต้น แต่จะใช้สื่อตามลำดับของเนื้อหา	ครูนำเสนอปัญหาก่อนเสนอสื่อการสอนอื่นๆ
ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้	ครูเป็นผู้รับผิดชอบ	ผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบ	ผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบ (เรียนรู้ด้วยตนเอง)
ความเป็นมืออาชีพ	ครูแสดงภาพลักษณ์ความเป็นมืออาชีพ	ครูแสดงภาพลักษณ์ความเป็นมืออาชีพได้ไม่เต็มที่	ครูไม่แสดงภาพลักษณ์ความเป็นมืออาชีพ
การประเมินผล	ครูจัดทำแบบประเมินและเป็นผู้ประเมิน	ครูอาจให้ผู้เรียนประเมินตนเองส่วนหนึ่ง	ผู้เรียนเป็นผู้ประเมินตนเอง
การควบคุม	ครูควบคุมผู้เรียน	ผู้เรียนควบคุมตนเอง	ผู้เรียนควบคุมตนเอง

ที่มา : มัชฌิมา ธรรมบุตย์ (2552: 21). คู่มือการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.

หากมองโดยภาพรวมแล้ว PBL เป็นรูปแบบการสอนที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ตีมากที่สุดวิธีหนึ่ง

การเรียนรู้จากกรณีศึกษา (case-based learning)

การเรียนรู้จากกรณีศึกษา หรือการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เป็นวิธีสอนที่ใช้กรณีหรือเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริงมาดัดแปลง เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ทำให้ผู้เรียนได้รู้จักวิธีการคิด วิธีการนำข้อมูลต่างๆ มาประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจเรื่องหนึ่งเรื่องใด

การเรียนการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เป็นการวิเคราะห์ถามตอบโดยการตั้งประเด็นคำถามกรณีที่ยกมาเป็นตัวอย่าง คือกิจกรรมที่รวบรวมเอาการบรรยาย การอภิปราย การโต้แย้ง และบทบาทสมมติเข้ามาไว้ในกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมด โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
3. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างเป็นระบบ
4. เพื่อฝึกให้ผู้เรียนรู้จักรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

การสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง ใช้สอนผู้เรียนทั้งชั้นเรียนหรืออาจแบ่งเป็นการศึกษา

รายบุคคลแบบย่อยก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัญหาหรือวัตถุประสงค์ของการเรียน บางครั้งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนทั้งชั้น ศึกษาในกรณีศึกษาเดียวกัน หรือบางครั้งต้องการให้ผู้เรียนแต่ละคนไปศึกษากรณีที่ตัวเองสนใจ หากเป็นการศึกษากรณีเดียว โดยทุกคนทำร่วมกัน ก็จัดชั้นเรียนในลักษณะปกติ แต่ถ้าต้องการแบ่งกลุ่มเพื่อศึกษากกรณีรายบุคคลแตกต่างกันก็ต้องจัดชั้นเรียนเป็นกลุ่มๆ ตามจำนวนกลุ่มที่แบ่ง สำหรับเนื้อหาที่ใช้สอนโดยใช้กรณีตัวอย่างสามารถสอนได้ทุกเนื้อหา แต่ถ้าเป็นเรื่องราวเหตุการณ์ประจำวัน ข้อมูล ข่าวสารบ้านเมืองและความเป็นไปของโลก ก็จะเหมาะกับวิชา ภาษา สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ ศิลปะ วรรณคดี แต่ผู้สอนก็สามารถที่จะดัดแปลงหรือเลือกกรณีที่มาศึกษาได้กับทุกวิชา

บทบาทผู้สอน

1. ผู้สอนเป็นผู้เตรียมกรณีตัวอย่างจากข้อมูล ข่าวสาร สื่อ เรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆ
2. ผู้สอนเป็นผู้นำเสนอกรณีให้ผู้เรียนได้ทราบหรืออาจจะมอบให้ผู้เรียนเป็นการสมมติขึ้นก็ได้
3. ผู้สอนต้องตั้งคำถามช่วยผู้เรียนเกิดความคิด วิเคราะห์และเชื่อมโยงกรณีตัวอย่างนั้นกับเรื่องราวอื่นๆ
4. ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายเรื่องราวของกรณีตัวอย่างนั้น
5. ผู้สอนให้ผู้เรียนสรุปแนวคิดที่ได้จากกรณีตัวอย่าง

บทบาทผู้เรียน

1. นำเสนอกรณีตัวอย่าง
2. ช่วยกันอภิปราย วิเคราะห์
3. ช่วยกันสรุปแนวคิดที่ได้
4. นำผลที่ได้ไปใช้เชื่อมโยงกับวิชาอื่นๆต่อไป

ขั้นตอนการสอน

ขั้นนำ ผู้สอนเป็นผู้เตรียมกรณีตัวอย่างที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน แล้วใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดและตอบคำถาม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้สอนอาจจะเตรียมสื่อต่างๆมาช่วยก็ได้ เช่น วีดิทัศน์ ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ วารสาร ฯลฯ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพพจน์เด่นชัดขึ้น

ขั้นนำเสนอ ผู้สอนนำเสนอประเด็นหลังกรณีตัวอย่าง ถ้าเป็นผู้เรียนนำเสนอ ผู้สอนก็ควรต้องมีการส่งไว้ล่วงหน้า ทั้งนี้การนำเสนอกรณีตัวอย่าง อาจจะใช้สื่อที่เตรียมมา หรืออาจจะใช้เป็นบทบาทสมมติ หรือสถานการณ์จำลองก็ได้

ขั้นอภิปราย ผู้สอนและผู้เรียน ช่วยกันอภิปราย วิเคราะห์ กรณีที่เกิดขึ้นนั้น

ขั้นสรุป ผู้เรียนช่วยกันสรุปแนวคิดหรือประเด็นก็ได้

สื่อการสอน เมื่อสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง ในการนำเสนอกรณีตัวอย่างจะใช้สื่อหลากหลายรูปแบบ เช่น วีดิทัศน์ หนังสือพิมพ์ รูปภาพ กราฟฟิก หรือบทบาทสมมติ ฯลฯ

การวัดและประเมินผล ผู้สอนจำเป็นที่จะต้องวัดและประเมินผลโดยดูจากการตอบคำถามว่า ผู้เรียนตอบคำถามตรงประเด็นหรือไม่ ผู้เรียนเอาใจใส่ วิเคราะห์เรื่องราวที่เกิดขึ้นอย่างไร สรุปเป็นอย่างไร

ข้อดีและข้อจำกัด

ข้อดี

1. ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
2. ผู้เรียนได้เกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์
3. ผู้เรียนได้รู้จักวิธีแก้ปัญหาและการตัดสินใจ
4. ผู้เรียนได้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง
5. ผู้เรียนได้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ข้อจำกัด

1. หากใช้กับกลุ่มผู้เรียนมากเกินไป ผู้เรียนก็จะแสดงออกไม่ทั่วถึง
2. หากผู้สอนขาดทักษะในการตั้งคำถามกระตุ้น บรรยากาศของการเรียนรู้ก็เกิดได้ยาก
3. ถ้าผู้เรียนไม่ร่วมมือ ไม่กระตือรือร้นก็จะทำให้ผลการเรียนไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้

การปรับใช้

เมื่อสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เพื่อเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. พยายามเปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกให้มากที่สุด
2. ควรเลือกกรณีตัวอย่างที่ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจพอสมควร เพื่อจะได้วิเคราะห์และตอบ

คำถามได้

3. กรณีตัวอย่างที่ดีคือกรณีตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับผู้เรียนเอง หรือเป็นกรณีตัวอย่างที่กำลังเป็นที่สนใจ

การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ “กระบวนการเรียนรู้ที่ให้อิสระแก่ผู้เรียน ในการสำรวจ สิ่งที่ศึกษาในด้านที่สนใจ ผลักดันให้หาคำตอบ โดยได้รับการสนับสนุนอย่างเข้าใจ จากผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) ซึ่งก็คือผู้สอนนั่นเอง เป็นกระบวนการเรียนรู้แบบทั้งตัว บุคคล รวมทั้งสติปัญญา ความคิด และความรู้สึก”

การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีเป้าหมาย ดังนี้

- 1) สร้างความอยากรู้อยากเห็นให้แก่ผู้เรียน
- 2) ผู้เรียน ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และผู้บริหาร โรงเรียน ต้องมีส่วนร่วม

ในการตัดสินใจทุกเรื่อง

- 3) ช่วยให้ผู้เรียนผู้สัมฤทธิ์ผลในขั้นที่ผู้เรียนประทับใจ
- 4) ให้ผู้เรียนได้ตัดสินใจและชื่นชมในข้อค้นพบ
- 5) ผู้อำนวยความสะดวก ได้เกิดทัศนคติว่า การเรียนรู้แบบวิจัยเป็นวิธีการที่ทำให้

ประสิทธิผลสูงสุด

- 6) ผู้อำนวยความสะดวกได้มีความสุข และพอใจในการทำงานกับผู้เรียน
- องค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีดังนี้

- 1) การแก้ปัญหา
- 2) ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม
- 3) การเรียนรู้วิธีที่จะเรียน
- 4) พัฒนาการอย่างต่อเนื่อง

5) ความรู้แบบบูรณาการ

6) การแลกเปลี่ยนข้อมูล

7) เทคโนโลยีการเรียนรู้

กิจกรรมของผู้เรียน มีดังนี้

1) ทำกิจกรรมกลุ่มและเดี่ยว เพื่อฝึกทักษะในการแก้ปัญหา

2) เข้าถึง จัดการ และ โอนย้ายข้อมูล ในการหาคำตอบ

3) เรียนรู้จากการค้นพบ คำถาม และการแก้ปัญหา

4) แลกเปลี่ยนข้อมูล/ข้อค้นพบกับผู้อื่น

คุณสมบัติของผู้สอนในฐานะผู้อำนวยความสะดวก มีดังนี้

1) มีความโปร่งใส และสร้างความไว้วางใจแก่ผู้เรียน

2) ยอมรับในทุกอย่างของผู้เรียน

3) พยายามที่จะเข้าใจผู้เรียน

บทบาทของครูตามแนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

บทบาทของครูตามแนวการสอนนี้จะเปลี่ยนไปจากเดิม โดยมีบทบาทใหม่ ดังนี้

1) เป็นผู้จัดการ (Manager) เป็นผู้กำหนดบทบาทให้ผู้เรียนทุกคน ได้มีส่วนร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ที่เหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน

2) เป็นผู้ช่วยเหลือ และแหล่งความรู้ (Helper and resource) เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ ในยามที่ผู้เรียนต้องการ อันจะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียน มีประสิทธิภาพ

3) เป็นผู้สนับสนุนกระบวนการเรียนการสอน ให้การสนับสนุนช่วยเหลือด้านสื่อ อุปกรณ์ คำแนะนำ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำเนินกิจกรรมไปได้อย่างราบรื่น

4) เป็นผู้ติดตามตรวจสอบ คอยตรวจสอบกระบวนการทำงาน ผลงานของผู้เรียน รวมทั้งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพื่อนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

บทบาทของผู้เรียนตามแนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

1) เป็นผู้ลงมือกระทำ ผู้เรียนจะต้องดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่ครูจัดเตรียมไว้ด้วยตนเอง เพื่อผลในการเรียนรู้

2) เป็นผู้มีส่วนร่วม ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทุกขั้นตอน

3) เป็นสมาชิกของกลุ่มผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ความคิดเห็น สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ในกลุ่มเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

4) เป็นผู้ประเมิน ผู้เรียนจะต้องคอยตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยการประเมินผลด้วยตัวเอง และผู้เรียนในกลุ่มเป็นต้น

ประสิทธิภาพจากการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีดังนี้

1) ผู้เรียนเป็นคนทำงาน ที่ใฝ่หาความรู้อยู่ตลอดเวลา และเป็นนักค้นคว้าที่กระตือรือร้นที่จะหาคำตอบ

2) ผู้เรียนเป็นผู้เชี่ยวชาญไม่เฉพาะแต่เนื้อหา แต่รวมถึงวิธีการเรียนรู้ด้วย

3) วิธีการเรียนรู้จากการค้นคว้า การตั้งคำถาม และการแก้ปัญหา

4) การแลกเปลี่ยนข้อมูลและข้อค้นพบซึ่งกันและกัน

เงื่อนไขในการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเกิดความสำเร็จ ที่พึงตระหนัก มีดังนี้

1) ให้ผู้เรียนสัมผัสกับปัญหาอย่างจริงจัง

2) เตรียมแหล่งการเรียนรู้ให้พร้อม เช่น ห้องสมุด แหล่งสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต แหล่งการเรียนรู้รอบด้าน ฯลฯ

3) สิ่ง que ผู้เรียนเรียนต้องเป็นสิ่งที่เขาต้องการ

กลยุทธ์ในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

การสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นแนวความคิดที่มุ่งให้ผู้เรียนได้มีบทบาทมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากขึ้น ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้โดยการลงมือกระทำ ปฏิบัติแก้ปัญหา หรือศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยยึดความสนใจ ความสามารถของผู้เรียนเป็นสำคัญ และสามารถที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเอง และนำความรู้ไปใช้เป็นประโยชน์ต่อตนเองได้ ตลอดจนเน้นกระบวนการการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียน ผู้เรียนจะมีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง จะเรียนอย่างมีความสุขมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ มีจิตใจที่สดชื่นแจ่มใสในระหว่างดำเนินกิจกรรม

จุดมุ่งหมายของการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากขึ้น
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถต่างๆ ตามความสามารถของตน
3. เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือกระทำ ปฏิบัติหรือศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
4. เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสนใจความสามารถของตนเอง
5. เพื่อให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงการเรียนรู้กับสภาพชีวิตประจำวัน
6. เพื่อให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้กับเพื่อนฯ

ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

1. จัดตามความสนใจ ความสามารถ ตั้งแต่การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ และการประเมินผล
2. จัดให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรม ปฏิบัติ แก้ปัญหาหรือศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จากสื่อ เพื่อน และครู
3. จัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะต่างๆ เช่น ทักษะทางการคิดวิเคราะห์ การสังเกต การทดลองค้นคว้า การจดบันทึกตลอดจนการสังเคราะห์การสรุปข้อความรู้ต่างๆของตนเอง
4. จัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
5. จัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสร้างความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดกับเพื่อนๆ จากการทำกิจกรรมต่าง ๆ

ประเภทของการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือการสอนแบบเน้นกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นหลัก และการสอนแบบเน้นสื่อ

1. แบบเน้นกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นหลัก การสอนแบบนี้ ได้แก่

1.1 การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem Base Learning)

เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนระบุปัญหาที่ต้องการเรียนรู้ ผู้เรียนจะคิดวิเคราะห์ปัญหา ตั้งสมมติฐานอันเป็นที่มาของปัญหา และหาทางทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้เรียนจะต้องมีความรู้พื้นฐานที่จะเรียนรู้เนื้อหาต่างๆ มาก่อนเพื่อจะสามารถเรียนรู้เนื้อหาใหม่ โดยกระบวนการใช้ปัญหาเป็นหลักได้ หากพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนไม่เพียงพอ จะต้องค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ด้วยตนเองในการดำเนินการสอน ครูจะต้องนำปัญหาที่เป็นความจริงมาเขียนเป็น Case หรือสถานการณ์ให้ผู้เรียน โดยผู้เรียนจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 1) ทำความเข้าใจกับศัพท์บางคำ หรือแนวคิดบางอย่างในสถานการณ์นั้นๆ
- 2) ระบุประเด็นปัญหาจากสถานการณ์
- 3) วิเคราะห์ประเด็นปัญหา
- 4) ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับปัญหานั้นๆ
- 5) ทดสอบสมมติฐานและจัดลำดับความสำคัญ
- 6) กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้
- 7) รวบรวมข้อมูล ข่าวสาร และความรู้จากแหล่งต่างๆ ด้วยตนเอง
- 8) สังเคราะห์ข้อมูลใหม่ที่ได้ พร้อมทั้งทดสอบ
- 9) สรุปผลการเรียนรู้และหลักการที่ได้จากการศึกษาปัญหา

กระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก มีลักษณะที่สำคัญ คือ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ด้วยกันเป็นกลุ่มๆ ละประมาณ 6 – 8 คน มีการอภิปรายและค้นคว้าหาความรู้ด้วยกัน มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง เนื้อหาสาระที่กำหนดให้ผู้เรียน เรียนรู้นั้นจะเป็นเนื้อหาที่เกิดจากการบูรณาการเนื้อหาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาที่กำหนดนั้นอย่างชัดเจน

1.2 การสอนแบบนิรนัยวิทยา (Constructivism)

เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ของตนเอง โดยมีการเชื่อมโยงความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นกับความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่แล้ว การสร้างองค์ความรู้ใหม่ของผู้เรียนอาจได้จากการดำเนินกิจกรรมการสอน ที่ให้ผู้เรียนศึกษา ค้นคว้า ทดลอง ระดมสมอง ศึกษาในความรู้ ฯลฯ การตรวจสอบองค์ความรู้ใหม่ทำได้ทั้งการตรวจสอบกันเอง ในระหว่างกลุ่มผู้เรียน ครูจะเป็นผู้ที่ช่วยเหลือให้ผู้เรียน ได้ตรวจสอบความรู้ใหม่ให้ถูกต้อง

ลำดับขั้นตอนการสอนตามแนวความคิด Constructivism มีดังนี้

- 1) ครูบอกให้ผู้เรียนทราบถึงเนื้อหาที่จะเรียน
- 2) ครูให้ผู้เรียนระดมพลังสมองแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน
- 3) ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน
- 4) ครูให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ที่สร้างขึ้นมาใช้ในสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้
- 5) ครูให้ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการเรียนครั้งนี้

1.3 การสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอด (Concept Attainment)

เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนทราบถึงคุณลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง โดยสามารถระบุลักษณะเด่น ลักษณะรองของ สิ่งนั้น ๆ ได้ สามารถนำความรู้ที่เกิดขึ้นไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้ ขั้นตอนการสอนมีดังนี้

- 1) ครูจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยการนำเสนอเหตุการณ์รายละเอียดของสิ่งนั้น
- 2) ครูให้ผู้เรียนระบุลักษณะเด่น ลักษณะรองของสิ่งที่ได้สังเกตและให้ผู้เรียนหาลักษณะที่เหมือนกัน ลักษณะที่แตกต่างกัน
- 3) ครูให้ผู้เรียนสรุปลักษณะสำคัญที่สังเกตได้พร้อมให้ชื่อของสิ่งนั้น
- 4) ครูตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนและความเป็นไปได้ ความเหมาะสมของชื่อความคิดรวบยอดนั้น
- 5) ครูกำหนดสถานการณ์ใหม่ให้ผู้เรียนได้นำความคิดรวบยอดที่เกิดขึ้นไปใช้

1.4 การสอนแบบร่วมมือประสานใจ (Co-Operative Learning)

เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนร่วมมือกันทำงาน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และประสานงานกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียน

ลักษณะของการจัดการเรียนการสอน

- 1) จัดชั้นเรียน โดยการแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ ประมาณ 2-6 คน โดยจัดละกันตามความสามารถทางการเรียนมีทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อน
- 2) ผู้เรียนจะต้องรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและรับผิดชอบการเรียนรู้ของเพื่อนๆ ภายในกลุ่มของตนเองด้วย
- 3) สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องร่วมมือในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ โดยสนับสนุนยอมรับและไว้วางใจซึ่งกันและกัน เพื่อให้สมาชิกทุกคนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด

รูปแบบกิจกรรมการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือประสานใจ

- 1) Match Mind (คู่คิด)
- 2) Pairs-Check (คู่ตรวจสอบ)
- 3) Tree-Step Interview
- 4) Think-Pair Share
- 5) Team-Word Webbing
- 6) Round table
- 7) Partners (คู่หู)
- 8) Jigsaw

1.5 การสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

(Critical Thinking)

เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการใช้ความคิด พิจารณาคัดสินเรื่องราวปัญหาข้อสงสัยต่าง ๆ อย่างรอบคอบ และมีเหตุผล ครูจะเป็นผู้เสนอปัญหา และดูแลให้คำแนะนำในการทำกิจกรรมของผู้เรียน กิจกรรมการสอนจะเริ่มจากปัญหาที่สอดคล้องกับวุฒิภาวะ และประสบการณ์ของผู้เรียน ซึ่งช่วยผู้เรียนให้อยากศึกษา ผู้เรียนจะรู้สึกว่ามีคำตอบ หรือคำตอบมีแต่ไม่เพียงพอ ผู้เรียนต้องมีการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ และใช้กระบวนการคิดอย่างหลากหลาย รวมทั้งวิเคราะห์ใคร่ครวญอย่างมีเหตุผล และเป็น

ลำดับขั้นตอน เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อเลือกคำตอบที่เหมาะสมที่สุดกับปัญหาที่นำมาใช้ในบทเรียน

ขั้นตอนการสอนมีดังนี้

- 1) ครูนำเสนอปัญหาซึ่งเป็นคำถามที่เราให้ผู้เรียนเกิดความคิด ผู้เรียนตอบคำถามของครูโดยให้คำตอบที่หลากหลาย
- 2) ครูให้ผู้เรียนช่วยกันหาคำตอบที่เป็นไปได้มากที่สุด โดยการอภิปรายร่วมกัน หรือให้ค้นคว้าจากแหล่งความรู้เท่าที่มีอยู่
- 3) ครูให้ผู้เรียนช่วยกันคัดเลือกคำตอบที่ตรงกับประเด็นปัญหา
- 4) ครูให้ผู้เรียนสรุปคำตอบที่เด่นชัดที่สุด

2. แบบเน้นสื่อ

เป็นประเภทของการสอนในลักษณะใช้สื่อเป็นหลัก เช่น การสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป การสอนแบบศูนย์การเรียน การสอนโดยใช้โปรแกรม CAI เป็นต้น

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลตามแนวการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จะนิยมใช้การวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงในห้องเรียน (Authentic Assessment) ทั้งนี้ เนื่องจากการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงในห้องเรียนจะเป็นการวัดและประเมินผลที่บอกถึงระดับความรู้ความสามารถที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน อันเนื่องมาจากการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจนกระทั่งได้ชิ้นงานในรูปแบบหนึ่งออกมาในตอนสุดท้าย เทคนิคที่นิยมใช้ตามแนว A.A ได้แก่ การใช้ Portfolio การใช้แบบทดสอบความสามารถจริง (Authentic Test) การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสัมภาษณ์ เป็นต้น

แนวความคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

ความหมายของความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Resource)

ชวาล แพร์ทกุล (2526: 11) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริงและรายละเอียดของเรื่องราวและการกระทำใด ๆ ที่บุคคลได้สะสมและถ่ายทอดกันต่อ ๆ มาตั้งแต่ในอดีตและบุคคลสามารถรับทราบในสิ่งเหล่านี้ได้

จำนง พรายเข้มแข (2531: 44) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการทรงจำไว้ซึ่งเรื่องราวทั้งปวงของประสบการณ์ที่ผ่านมา รวมถึงที่สัมพันธ์กับประสบการณ์นั้น ๆ ด้วย

บลูม และคณะ การแบ่งพฤติกรรมด้านความรู้หรือความสามารถทางด้านสติปัญญาออกเป็น 6 ระดับ โดยเรียงลำดับจากความสามารถขั้นต่ำไปสูง ดังนี้ (ล้วน สายยศ และ

อังคณา สายยศ. 2543: 125-167)

1. ความรู้-ความจำ (Knowledge of Recall) ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงถึงการจำได้หรือระลึกได้ เป็นความรู้ในเรื่องเฉพาะ เช่น ความรู้คำศัพท์เฉพาะ ความรู้ในข้อเท็จจริงบางอย่าง เป็นความรู้ในเรื่องวิธีการจัดการกระทำเฉพาะเรื่อง และเป็นความรู้ในเรื่องที่เป็นสากลและนามธรรมในสาขาต่าง ๆ เช่น ความรู้ในเรื่องกฎ ทฤษฎีโครงสร้าง

2. ความเข้าใจ (Comprehension or Understanding) ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงว่าสามารถอธิบายได้ ขยายความด้วยคำพูดของตนเองได้ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมหรือการตอบสนอง 3 แบบ คือ

2.1 การแปล (Translation)

2.2 การตีความหมาย (Interpretation)

2.3 การขยายความสรุปความ (Extrapolation)

3. การนำไปใช้ (Application) ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงว่า สามารถนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ และแตกต่างจากสถานการณ์เดิมได้

4. การวิเคราะห์ (Analysis) ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่สามารถแยกสิ่งต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ ได้อย่างมีความหมายและเห็นความสัมพันธ์ของส่วนย่อย ๆ เหล่านั้นด้วย หรืออาจกล่าวได้ว่า การวิเคราะห์มี 3 ความหมาย คือ

4.1 การวิเคราะห์ให้ได้หน่วยย่อย

4.2 การวิเคราะห์เนื้อหาความสัมพันธ์

4.3 การวิเคราะห์เนื้อหาหลัก

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงถึงความสามารถในการรวบรวมความรู้และข้อมูลต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างมีระบบ เพื่อให้ได้แนวทางที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาก็ได้ การสังเคราะห์มี 3 ประเภท คือ

5.1 สังเคราะห์ให้ได้ผลเฉพาะเรื่อง

5.2 สังเคราะห์ให้ได้แผนงานหรือแผนปฏิบัติการ

5.3 สังเคราะห์ให้ได้ระดับนามธรรมที่สูงขึ้น

6. การประเมินค่า (Evaluation) ได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการตัดสินคุณค่าของสิ่งของหรือทางเลือกได้อย่างถูกต้อง จำแนกได้ 2 ประเภท คือ

6.1 การประเมินที่อิงเกณฑ์ภายใน

6.2 การประเมินที่อิงเกณฑ์ภายนอก

โครงสร้างของความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Structure)

ความรู้เป็นจำนวนมาก และปรากฏว่าความรู้ความเข้าใจของเราได้รับการจัดการให้เป็นระเบียบให้ความหมายสิ่งต่าง ๆ อยู่เป็นหมวดหมู่เป็นเรื่อง ๆ ไป หรือเป็นรูปแบบต่าง ๆ ของข่าวสาร เมื่อผู้บริโภคนั่งซื้อเสื้อผ้าชุดหนึ่ง โครงสร้างของความรู้ความเข้าใจของเขาจะเป็นวงกรอบ ที่ใช้อ้างอิงที่เหมาะสม หรือเป็นแม่พิมพ์ของการตัดสินใจ (A Suitable Frame of reference or decision matrix) ซึ่งจะทำให้เขาสามารถระบุ จัด และตัดสินใจ คุณสมบัติ เกี่ยวกับโครงสร้างของความรู้ความเข้าใจที่เป็นหลักอยู่ 3 ประการ คือ

1. การทำให้เกิดความแตกต่าง (Differentiation) หมายถึง ความเด่นขององค์ประกอบต่าง ๆ หรือหน่วยต่าง ๆ ที่รวมอยู่ในชุดความเห็นต่าง ๆ ซึ่งบุคคลรักษาไว้ ทำให้บุคคลเป็นผู้ที่ “รู้อะไรมาหลายหรือไม่รู้อะไรเลย”

2. ความเกี่ยวพันกัน (Relatedness) หมายถึง ความเด่นขององค์ประกอบต่าง ๆ ของความสัมพันธ์กันระหว่างโครงสร้างต่าง ๆ ของความรู้ความเข้าใจ และยังหมายถึง อิทธิพลขององค์ประกอบอื่น ๆ อีกด้วย ถ้าจะพิจารณาในแง่พฤติกรรมของผู้บริโภคแล้ว จะเห็น ได้ดังตัวอย่าง เช่น การเลือกตราซื้อห่อ มักจะได้รับการพิจารณาว่า เป็นเรื่องของทัศนคติต่าง ๆ ของผู้บริโภคที่มีต่อตราซื้อห่อดังกล่าว (ความรู้ความเข้าใจ)

3. การรวมตัวกัน (Integration) หมายถึง ขอบเขตการดึงดูดเข้าหากันหรือเชื่อมเข้าด้วยกันระหว่างส่วนต่าง ๆ ของโครงสร้างของความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้สามารถใช้สิ่งที่รวมกันเข้าไปได้แล้วนั้น เป็นประโยชน์ในการแสวงหา ประเมินค่า และดำเนินการวิธีเกี่ยวกับข่าวสารทั้งหมดตลอดจนถึงการตัดสินใจด้วย (อดุลย์ จาตุรงค์กุล. 2543: 93)

หน้าที่ของความรู้ความเข้าใจ

ในพฤติกรรมของบุคคล โครงสร้างและกระบวนการเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจมีหน้าที่เบื้องต้น อยู่ 2 ประการ

ประการแรก เป็นหน้าที่เกี่ยวกับความมุ่งหมาย คือ ทำให้บุคคลพยายามให้ตนประสบผลสำเร็จในการตอบสนองความพอใจแก่ความต้องการต่าง ๆ ของเขา

ประการที่สอง เป็นหน้าที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ คือ กำหนดอย่างกว้าง ๆ ในรูปของการชี้แนะถึงขั้นตอนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแก่เขาเป็นเพราะความรู้ความเข้าใจที่ก่อให้เกิดบุคคลมีการสนใจและนึกเห็นภาพพจน์ไปโน้นทำนองใดทำนองหนึ่งโดยเฉพาะ (อดุล จาตุรงค์กุล. 2543: 94-95)

การวัดความรู้ความเข้าใจ

ชาวล แพร์คูล (2532: 201) การที่จะกล่าวว่าผู้หนึ่งเป็นผู้มีความรู้ในเรื่องใด ๆ นั้น จะต้องมิพพฤติกรรมทางจิตวิทยา 2 ประการ คือ จำเรื่องราวนั้น ได้กับระลึกเรื่องราวนั้นออกมา

ความจำ (Memory) เป็นฝ่ายรับเก็บไว้ในตัว ความระลึก (Recall) เป็นฝ่ายออกจากตัว การที่ใครกล่าวว่า “รู้แต่พูดไม่ถูก” หรือ “รู้แต่นึกไม่ออก” แท้ที่จริงคือผู้ที่ไม่มีความรู้ในเรื่องนั้น เพราะเราจึงไม่มีวิธีตรวจสอบว่า สมอของผู้นั้นได้บันทึกเรื่องนี้ไว้จริง ๆ หรือเปล่า เราต้องอาศัยพฤติกรรมที่ผู้นั้นแสดงออกมา เป็นเครื่องชี้วัดว่า ผู้นั้นเป็นผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนั้นจริงหรือไม่ ฉะนั้นการวัดความรู้สักทีคือ การวัดสมรรถภาพสมองทางด้านการระลึกออกของความจำนั่นเอง

รัตติกรณ์ จงวิศาล (2535: 51) การวัดความรู้ ความสามารถในการระลึก (Recall) เรื่องราวข้อเท็จจริงหรือประสบการณ์ต่าง ๆ หรือเป็นการวัดการระลึกประสบการณ์เดิมที่บุคคลได้รับจากคำสอนการบอกกล่าว การฝึกฝนของผู้สอน รวมทั้งตำรา จากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ด้วยคำถามวัดความรู้ แบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. ถามความรู้ในเรื่องเนื้อหาเรื่อง เป็นการถามรายละเอียดของเนื้อหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ ของเรื่องราวทั้งหลาย ประกอบด้วยคำถามประเภทต่าง ๆ เช่น ศัพท์ นิยาม กฎและความจริง หรือรายละเอียดเนื้อหาต่าง ๆ

2. ถามในวิธีการ เป็นการถามวิธีปฏิบัติต่าง ๆ แบบแผน ประเพณี ขั้นตอนปฏิบัติทั้งหลาย เช่น ถามระเบียบแบบแผน ลำดับขั้นและแนวโน้ม การจัดประเภทและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ

3. ถามความรู้รวบยอด เป็นการถามความสามารถในการจดจำข้อสรุปหรือหลักการของเรื่องที่เกิดขึ้น จากการผสมผสานลักษณะ เพื่อรวบรวมและย่อลงมาเป็นหลัก หรือหัวใจของเนื้อหา นั้น ๆ

จันง พรายแย้มแซ (2531: 24-29) แบบทดสอบที่ดีต้องมีทั้งความเที่ยงตรงและเชื่อมั่นสูง สามารถจำแนกบุคคลที่มีความรู้กับบุคคลที่ไม่มีความรู้ (คนเก่ง-คนไม่เก่ง) ออกจากกันได้จริง ไม่ว่าแบบทดสอบนั้น จะเป็นอัตนัยหรือปรนัย

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การวัดความรู้ความเข้าใจ เป็นการวัดระดับความสามารถ ในการจดจำพิจารณา ข้อเท็จจริงของข้อมูลที่ได้รับ และการผสมผสานกับประสบการณ์เดิมของตนเอง และสามารถวัดได้จากแบบสอบถาม

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ความหมายของแบบทดสอบ (Test) คือ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยทางการศึกษาชนิดหนึ่ง (บุญเรียง ขจรศิลป์. 2539: 75) หรือเป็นเครื่องมือการวัดผลทางการศึกษาที่เป็นชุดคำถามที่สร้างขึ้นมาให้ผู้เรียนตอบคำถาม (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539: 85) สรุปความหมายว่า แบบทดสอบคือชุดของคำถาม หรือข้อปัญหาที่ออกแบบสร้างขึ้นอย่างมีระบบ และมีกระบวนการเพื่อค้นหาพฤติกรรมของผู้ที่ตอบ ซึ่งต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการวัด

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดปัญหาต่าง ๆ ของผู้เรียนที่ได้รับจากประสบการณ์ในเนื้อหาที่ได้เรียนไปแล้ว ซึ่งจะเป็นการแสดงผลของการเรียนรู้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543: 102) การจัดการเรียนการสอนจะต้องมุ่งหวังให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้สอนจะกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะสามารถสังเกตเห็นได้และวัดได้ ซึ่งเรียกว่า วัดประสงฆ์เชิงพฤติกรรม

1. วัดประสงฆ์เชิงพฤติกรรม (เสาวนีย์ สีขำบัณฑิต. 2528: 70) ได้สรุปหลักการของบลูมและคณะ ด้านวัดประสงฆ์เชิงพฤติกรรมของการเรียนรู้ไว้ 3 ด้าน ดังนี้ คือ

1.1 พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) หมายถึง พฤติกรรมด้านความสามารถของการเรียนรู้ทางด้านสติปัญญา หรือสมอง

1.2 จิตพิสัย (Affective Domain) หมายถึง พฤติกรรมเกี่ยวกับความรู้สึก เช่น ด้านทัศนคติ ค่านิยม เป็นต้น

1.3 ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับด้านปฏิบัติ พุทธิพิสัย เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ด้านต่างๆ 6 ด้าน คือ

- ด้านความรู้ (Knowledge) หรือความจำ คือ ความสามารถในการจำสิ่งที่ได้เรียนมาแล้ว คำที่ใช้พฤติกรรมเหล่านี้ เช่น บอก อธิบาย เขียน เป็นต้น
- ด้านความเข้าใจ (Comprehension) คือ ความสามารถในการเข้าใจเนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้เรียนไปแล้ว คำที่ใช้พฤติกรรมเหล่านี้ เช่น สรุป จับใจความ ตีความหมาย เป็นต้น
- ด้านการนำไปใช้ (Application) คือ ความสามารถในการพิจารณาเอาเนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้เรียนไปแล้วใช้ในสถานการณ์จริง
- ด้านการวิเคราะห์ (Analysis) คือ ความสามารถในการจำแนกแยกแยะเนื้อหาและความรู้ที่ได้เรียนไปแล้วว่าแต่ละส่วนมีความหมายอย่างไร
- ด้านการสังเคราะห์ (Synthesis) คือ ความสามารถในการนำส่วนย่อยต่างๆ ของเนื้อหาและความรู้ที่ได้เรียน ไปแล้ว มารวมกันจัดเป็นหมวดหมู่ พฤติกรรมที่แสดงออกในด้านความสามารถในการสังเคราะห์ ได้แก่ การอธิบายหรือถ่ายทอดความคิด หรือการเสนอวิธีการใหม่ๆ
- ด้านการประเมินค่า (Evaluation) คือ ความสามารถในการพิจารณาและประเมินค่าสิ่งที่ได้เรียนมา การประเมินค่านั้นอาจใช้เกณฑ์ที่ตั้งขึ้นเอง หรือจากเกณฑ์ที่ผู้อื่นกำหนดไว้แล้ว

แบบทดสอบ โดยทั่วไปจะวัดพฤติกรรมของผู้เรียนทางด้านพุทธิพิสัย มากกว่าด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำแบบทดสอบปรนัย (Objective Test) หรือข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Test)

2. ข้อเสนอแนะในการเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบ (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2539: 86) มีดังนี้

2.1 คำถามต้องชัดเจน เป็นตัวแทนที่ดีของเนื้อหาที่สำคัญและต้องไม่แนะนำคำตอบ

2.2 ระดับอำนาจจำแนกสูง คือ นักเรียนกลุ่มเก่งสามารถทำข้อสอบได้มาก แต่นักเรียนกลุ่มอ่อนส่วนใหญ่ทำข้อสอบไม่ได้

2.3 คำตอบถูก คือ ถูกทุกข้อและผิดทุกข้อ ให้เป็นคำตอบที่ถูกต้องหรือเป็นตัวลงได้ และคำตอบถูกให้อยู่ในตำแหน่งต่างๆแบบสุ่ม และมีคำตอบเดียว

2.4 ตัวลวง หมายถึง คำตอบที่ผิดจะต้องมีประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนเก่งเลือกตอบน้อยกว่านักเรียนกลุ่มอ่อน

3. คุณภาพของแบบทดสอบ การประเมินคุณภาพของแบบทดสอบนั้นจะพิจารณาจากค่าความยากง่าย อำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรงและประสิทธิภาพของตัวลวง ซึ่งโดยทั่วไปจะพิจารณาจากตัวเลข ได้จากการนำข้อสอบนั้นไปทดลองใช้กับผู้เรียน ซึ่งเรียกว่าการวิเคราะห์ข้อสอบ (วิริติ อัสวุนัต, 2538: 58 และบุญเรียง ขจรศิลป์, 2539: 111) ได้ให้ความหมายของการวิเคราะห์ข้อสอบปรนัยว่า คือการตรวจสอบคุณภาพของข้อสอบรายข้อ เพื่อหาค่าความยากง่าย อำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรง และประสิทธิภาพของตัวลวง เพื่อเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพไว้ในแบบทดสอบ การประเมินคุณภาพของแบบทดสอบ ต้องพิจารณาดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538: 192-221)

3.1 ค่าความยากง่าย (Difficulty) คือ ตัวเลขที่ชี้ระดับความยากง่ายของข้อสอบ มีค่าเท่ากับสัดส่วน หรือร้อยละของคนที่ยกข้อสอบนั้นถูกต้อง เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนทั้งหมด และแบบทดสอบที่ต้องวัดค่าความยากง่ายนั้น จะเป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งจะวัดทางด้านพุทธิพิสัย หรือด้านสติปัญญา คุณภาพของแบบทดสอบ มีค่าความยากง่ายพอเหมาะ จะต้องมีคนทำข้อสอบนั้นถูกต้อง 50 % หรือเท่ากับ 0.50 ตัวเลขค่าความยากง่ายของแบบทดสอบจะมีค่า 0 ถึง 1 โดยทั่วไปจะให้มีค่าระหว่าง 0.20 ถึง 0.80

3.2 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) คือ ตัวเลขที่ชี้ถึงประสิทธิภาพของแบบทดสอบที่สามารถแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน และค่าอำนาจจำแนกจะมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1 ข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง จะมีค่าเป็นบวกและเข้าใกล้ +1

3.3 ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Validity) คือ ค่าตัวเลขบอกให้ทราบว่าแบบทดสอบนั้นสามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่เพียงไร เช่น ถ้าต้องการวัดด้านความจำข้อสอบนั้นสามารถวัดความจำได้สูงต่ำเพียงไร เช่น ถ้าความเที่ยงตรงสูงค่าตัวเลขจะต้องมากด้วย เช่น 0.80 แบ่งได้ ดังนี้

- ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) หมายถึง คำถามของแบบทดสอบนั้นสอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรสามารถตรวจสอบกับตารางวิเคราะห์หลักสูตรได้
- ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) หมายถึง แบบทดสอบสามารถวัดสมรรถภาพทางสมองหรือพฤติกรรมด้านต่างๆของผู้เรียนได้ตรงตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร ซึ่งสามารถตรวจสอบจำนวนข้อในแต่ละพฤติกรรมกับตารางวิเคราะห์หลักสูตร

3.4 ความเชื่อมั่น (Reliability) คือ ผลการวัดของแบบทดสอบมีความสม่ำเสมอเมื่อใช้สอบกับนักเรียนกลุ่มเดิมกี่ครั้งก็ตาม นักเรียนก็จะได้คะแนนเหมือนเดิมทุกครั้ง หรือถ้าคะแนนไม่คงเดิม แต่ลำดับที่ยังคงได้ลำดับเดิม ค่าความเชื่อมั่นจะอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1 ให้พิจารณาค่าเป็นบวก และควรมากกว่า 0.70 (ลิวิน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539: 185)

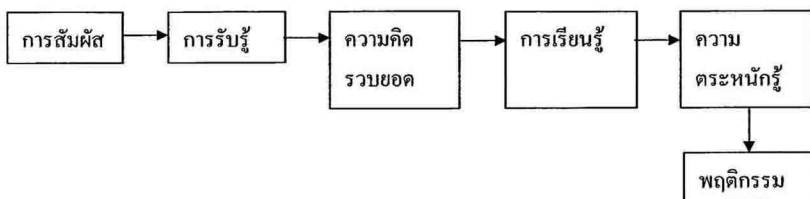
3.5 ประสิทธิภาพของตัวลอง (วิริติ อิศวนวัตร. 2538: 33) ตัวลองที่ดีมีลักษณะดังนี้

- 1) มองดูผิวเผินแล้วจะคิดว่าเป็นคำตอบที่ถูก
- 2) จำนวนคนเก่งที่เลือกตอบตัวลองนั้น จะต้องน้อยกว่าจำนวนคนอ่อนตอบ และรวมแล้วเป็นจำนวนร้อยละ 5 ของทั้งหมด
- 3) ตัวลองแต่ละตัวต้องทำหน้าที่ หมายความว่า จะต้องมีคนเลือกตอบ

แนวคิดเกี่ยวกับความตระหนักรู้

กรนภา วัชรธำรงกุล (2552) ความตระหนักรู้ หมายถึง ความสำนึกซึ่งบุคคลเคยมี การรับรู้หรือเคยมีความรู้มาก่อน โดยเมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้น จะทำให้เกิดความสำนึกขึ้น หรือเกิดความตระหนักรู้ขึ้น ความตระหนักรู้ จึงเป็นภาวะทางจิตใจที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก ความคิด และความปรารถนาต่างๆ อันเกิดจากการรับรู้และความสำนึก ซึ่งเป็นภาวะที่บุคคลได้รับรู้ หรือ ได้รับประสบการณ์ต่างๆ มาแล้ว โดยมีการประเมินค่าและตระหนักรู้ถึงความสำคัญของตนเองที่มีต่อสิ่งนั้นๆ ความตระหนักรู้จึงเป็นการตื่นตัวทางจิตใจต่อเหตุการณ์ หรือสถานการณ์นั้นๆ ซึ่งหมายความว่า ระยะเวลาหรือประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมจะทำให้เกิดการรับรู้ (Perceptions) ขึ้น และ

นำไปสู่การเกิดความคิดรวบยอด การเรียนรู้ และความตระหนักรู้ ตามลำดับ ซึ่งขั้นตอนและกระบวนการเกิดความตระหนักรู้ดังกล่าว แสดงเป็นภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 2.5 ขั้นตอนและกระบวนการเกิดความตระหนักรู้

จากภาพที่ 2.5 ความตระหนักรู้เป็นผลมาจากกระบวนการทางปัญญา (Cognitive Process) กล่าวคือ เมื่อบุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้า หรือ ได้รับการสัมผัสจากสิ่งเร้าแล้วจะเกิดการรับรู้ และเมื่อรับรู้ในขั้นต่อไป ก็จะเข้าใจในสิ่งเร้าขึ้น คือ เกิดความคิดรวบยอดและนำไปสู่การเรียนรู้ คือ มีความรู้ในสิ่งนั้นและนำไปสู่การเกิดความตระหนักรู้ในที่สุด ซึ่งความรู้และความตระหนักรู้ ต่างก็นำไปสู่การกระทำหรือการแสดงพฤติกรรมของบุคคลต่อสิ่งเร้าขึ้นๆ การที่บุคคลจะเกิดความตระหนักรู้ขึ้นได้นั้น บุคคลนั้นจะต้องมีความรู้มาก่อน ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นความสำคัญ ความรับผิดชอบและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นตามมา จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักรู้ต่อสิ่งนั้นๆต่อไปในที่สุด

ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักรู้

ความตระหนักรู้ (Awareness) เป็นพฤติกรรมทางด้านอารมณ์หรือความรู้สึก (Affective Domain) คล้ายกับความรู้ (Knowledge) ซึ่งเป็นพฤติกรรมขั้นต่ำสุดของความรู้ ความคิด (Cognitive Domain) ปัจจัยด้านความรู้สึกหรืออารมณ์นั้นจะมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านความรู้ ความคิดเสมอ (ประสาธ อิศรปริดา. 2523: 177) ความรู้หรือการศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความตระหนักรู้

ทงศักดิ์ ประสบกิติคุณ (2535: 22-23) ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้มีผลต่อความตระหนักรู้ ซึ่งได้แก่

1. ประสบการณ์ที่มีต่อการรับรู้

2. ความเคยชินต่อสภาพแวดล้อม ถ้าบุคคลใดที่มีความเคยชินต่อสภาพแวดล้อมนั้น ก็จะทำให้บุคคลนั้น ไม่ตระหนักรู้ต่อสิ่งที่เกิดขึ้น

3. ความใส่ใจและการเห็นคุณค่า ถ้ามนุษย์มีความใส่ใจเรื่องใดมาก ก็จะมี ความตระหนักรู้ในเรื่องนั้นมาก

4. ลักษณะและรูปแบบของสิ่งเร้านั้น สามารถทำให้ผู้พบเห็นเกิดความสนใจ ย่อมทำให้ผู้พบเห็นเกิดการรับรู้และความตระหนักรู้ขึ้น

5. ระยะเวลาและความถี่ในการรับรู้ ถ้ามนุษย์ได้รับการรับรู้บ่อยครั้งเท่าใดหรือนานเท่าไร ก็ยิ่งทำให้มีโอกาสเกิดความตระหนักรู้ได้มากขึ้นเท่านั้น

ความตระหนักกับเหตุผลเชิงจริยธรรม

1. การจำแนกระดับของความตระหนักทางสังคม (สุดใจ บุญอารีย์, 2541: 95-97)

ในระดับก่อนเกณฑ์ บุคคลจะ ไม่มีการตระหนักทางสังคมหรือมีก็แค่เบาบางมักจะคิดถึงตัวเอง เช่น ถ้าถามว่าเหตุใดจึงต้องรักษาสัญญา จะได้คำตอบว่า “ถ้าคุณไม่รักษาสัญญาคุณจะถูกตี” จะเห็นว่าทัศนะຈักอยู่ที่ตัวเอง ไม่คิดถึงผู้อื่น ไม่เข้าใจถึงเจตนาหรือความคาดหวังของผู้อื่น ในระดับนี้ ถ้าเด็กพัฒนาสูงขึ้นมากก็ความคิดก็จะกว้างขึ้น โดยจะคิดถึงผู้อื่นเป็นรายบุคคล เป็นการคิดแบบ “ฉัน” และ “เธอ” ไม่เป็นกลุ่ม เหตุผลในการกระทำเพื่อคนอื่นคือ ต้องการให้เขาเป็นผู้ตอบแทน มิใช่การทำการอยู่ร่วมกันในสังคม

ในระดับที่สอง คือ ระดับตามกฎเกณฑ์ เด็กจะคิดเรื่องสัมพันธ์ภาพการเป็นสมาชิกของกลุ่มจะมีความสำคัญ คือ อยากจะติดตามกลุ่มหรือสังคมต้องการ ระดับที่สองนี้จะตระหนักถึงผลประโยชน์ของผู้อื่นและสังคม เป็นระดับแรก ที่การเห็นประโยชน์ของผู้อื่นเป็นระดับที่เข้าใจว่าเหตุใดบุคคลจึงต้องเสียสละเพื่อสังคม สิ่งที่ไม่เคยตระหนักในระดับก่อนจะเริ่มมี ผู้มีพัฒนาการในระดับนี้จะต้องมีการยอมรับในการที่คนทำดี ความแตกต่างระหว่างระดับนี้กับระดับก่อนในเรื่องกฎต่างๆ คือระดับก่อนเห็นว่ากฎต่างๆเป็นเครื่องบังคับเขา แต่ในระดับนี้เห็นว่ากฎต่างๆมีไว้เพื่อช่วยสังคมที่เขาอยู่

ในระดับที่สาม คือระดับเหนือกฎเกณฑ์ ทัศนะຈักจะกว้างออกไปจะไม่มองมนุษย์ว่ามนุษย์เป็นเสมือนฟันเฟืองของเครื่องจักรในสังคม และจะต้องยอมปฏิบัติตามที่สังคมกำหนดและรับใช้สังคมที่ตัวเองเป็นสมาชิกอยู่ แต่จะกระทำตามหลักแห่งความยุติธรรมที่เห็นว่าทุกคนในสังคมจะต้องปฏิบัติ ไม่ว่าสังคมนั้นจะสนับสนุนหรือไม่ ซึ่งเรียกได้ว่ามีลักษณะเป็นสากล เพราะใช้กับคนทุกคน ความแตกต่างระดับนี้กับระดับที่แล้วคือ ระดับก่อนเห็นว่าการกระทำที่ดีจะต้องเป็นการสนับสนุนสังคม ผลประโยชน์ของสังคมเป็นตัวกำหนดความถูกต้อง แต่ในระดับนี้เห็นว่า

การกระทำที่ดีคือ การกระทำที่สอดคล้องกับหลักแห่งความยุติธรรม หลักแห่งความยุติธรรมนี้เป็นอิสระจากสังคมที่เขายู่ ดังนั้นหลักแห่งความยุติธรรมเป็นพื้นฐานของสังคม

2. การจำแนกชั้นของความตระหนักทางสังคม

การแยกระดับการหยั่งลึกทางสังคมจะช่วยในกระบวนการวัดพัฒนาการอย่างมาก ถ้าสามารถชี้ชัดถึงขั้นของการพัฒนาการได้ ก็ยังจะเป็นแรงสนับสนุนยิ่งขึ้น การรู้ขั้นของพัฒนาการด้านการหยั่งลึกทางสังคมของเด็ก จะทำให้เราทราบว่าเด็กใช้เหตุผลอยู่ในสองขั้นใดควบกัน (เช่น ขั้นที่ 1 ขั้นที่ 2) ในที่นี้จะอธิบายเพียง 4 ขั้น ส่วนผู้ที่มีพัฒนาการด้านการหยั่งลึกทางสังคมในระดับเหนือกฎเกณฑ์เกือบทั้งหมด จะใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่ 5

ในระดับก่อนเกณฑ์ ความแตกต่างด้านการตระหนักทางสังคมระหว่างขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ได้แก่วิธีการคิดแบบเห็นแก่ประโยชน์ของทั้งสองฝ่าย หรือการตระหนักถึงทักษะของผู้อื่น ซึ่งขั้นที่ 1 ไม่มีผู้ใช้เหตุผลในขั้นที่ 1 จะไม่เข้าใจว่าผู้อื่นมีความคิดเป็นของตนเอง จะคิดว่ามีตัวเขากับโลกภายนอกเท่านั้น ในด้านจริยธรรมเด็กจะเข้าใจว่าตัวเขาและผู้อื่นอยู่ภายในลักษณะเผด็จการภายนอกอันเดียวกัน หากไม่รวมตัวเองเข้ากับสิ่งนี้จะได้รับโทษโดยอัตโนมัติ การพิจารณาถึงความสำคัญและสิทธิของมนุษย์ จะมีลักษณะเป็นรูปธรรมตรงๆ และการตัดสินใจมาจากลักษณะพิเศษทางกายภาพ เช่น จะช่วยชีวิตผู้อื่นที่มีเครื่องประดับมากที่สุดหรือผู้ที่สูงที่สุด

ในขั้นที่สอง เด็กจะสามารถพิจารณาถึงต่างๆร่วมกันได้ เด็กจะคิดได้ว่าผู้อื่นมีความคิดที่แตกต่างไปจากตน และแตกต่างกัน และรู้ว่าบางครั้งบุคคลคาดหว้ง และกระทำในสิ่งที่ขึ้นอยู่กับผู้อื่น อย่างไรก็ตาม แม้ความคิดในเชิงการตระหนักจะกว้างขึ้น แต่ก็ยังมีข้อจำกัด คือการเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผู้มีพัฒนาการในขั้นที่สองจะมองความสัมพันธ์แบบตัวต่อตัวในแง่จริยธรรม ยังพิจารณาในสิ่งต่างๆในลักษณะกายภาพและสุขนิยม หลักสำคัญของการพัฒนาในขั้นนี้คือ จะมีได้นึกถึงการเป็นกลุ่มหรือสังคมที่ดึกาม แต่นึกถึงเพียงประโยชน์ของบุคคลผู้ไม่ประส่วนตัวเท่านั้น

ในขั้นที่ 3 ครอบคลุมความคิด คือ แต่ละคนในกลุ่มจะต้องฟังความเห็นของทุกคนในกลุ่ม และจะต้องพยายามกระทำในสิ่งที่กลุ่มเห็นด้วย ผู้ใช้เหตุผลในขั้นนี้จะพยายามจัดพฤติกรรมของเขาให้อยู่ในรูปแบบของคนที่ ตามความคิดของคน

ในขั้นที่ 4 จะพิจารณาสัมพันธ์ภาพเช่นกัน แต่จะขยายรวมไปถึงการหยั่งลึกถึงระดับสังคมแทนที่จะคิดถึงบุคคลเพียง 2-3 คน เขาจะพิจารณาว่าบุคคลเป็นจุดหนึ่งของระบบสังคมทั้งหมด จะอยู่ที่ผลของสัมพันธ์ภาพหรือพฤติกรรมต่างๆ ที่มีต่อสังคม อันได้แก่การกระทำในทางองที่เกื้อหนุนหรือส่งเสริมให้สังคมได้ดำเนินไปอย่างราบรื่น โดยเชื่อว่าเราทั้งหมดเป็นสมาชิก

ของระบบสังคม การขยายความคิดจากเอกัตบุคคลหรือสัมพันธ์ภาพของกลุ่มเล็กๆ ไปสู่ระบบสังคมที่กว้างออกไปเป็นความสำเร็จที่สำคัญของขั้นที่ 4 ที่พัฒนามาจากขั้นที่ 3

การวัดความตระหนักรู้

ความตระหนักรู้ (Awareness) เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการรู้สำนึกว่า สิ่งนั้นมีอยู่ (Conscious of something) จำแนกและรับรู้ (Recognitive) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ละเอียดอ่อนเกี่ยวกับด้านความรู้สึกและอารมณ์ ดังนั้นการที่จะทำการวัดและการประเมิน จึงต้องมีหลักการและวิธีการ ตลอดจนเทคนิคเฉพาะ จึงจะวัดความรู้สึกและอารมณ์นั้น มีหลายประเภทด้วยกัน ซึ่งจะนำมากล่าวไว้ดังนี้ คือ (ชาวล แพร์ดกุล. 2526: 201)

1. วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) อาจเป็นการสัมภาษณ์ชนิดที่โครงสร้างแน่นอน (Structure Item) โดยสร้างคำถามและมีคำตอบที่เลือกเหมือนกัน แบบสอบถามชนิดเลือกตอบและคำถาม จะต้องตั้งไว้ก่อน เรียงลำดับก่อนหลังไว้อย่างดี หรืออาจเป็นแบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructure Item) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ที่มีไว้แต่หัวข้อใหญ่ๆ ให้ผู้ตอบมีเสรีภาพในการตอบมาก

2. แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบสอบถามอาจจะเป็นชนิดปิดหรือเปิดก็ได้

3. แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นเครื่องมือวัดชนิดที่ตรวจสอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย หรือ ไม่มีสิ่งที่กำหนดตามรายการ อาจอยู่ในรูปของการทำเครื่องหมายตอบ หรือ เลือกว่า ใช่ ไม่ใช่ก็ได้

4. มาตรวัดอันดับคุณภาพ (Rating Scale) เครื่องมือนี้เหมาะสำหรับวัดอารมณ์และความรู้สึกที่ต้องการทราบความเข้าใจ (Intensity) ว่ามีมากน้อยเพียงไรในเรื่องนั้น

5. การเข้าใจความหมายภาษา (Semantic Differential Technique หรือ S.D.) เทคนิคการวัดโดยใช้ความหมายของภาษาของ ชาลส์ ออสกู๊ด เป็นเครื่องมือที่วัดได้ครอบคลุมชนิดหนึ่ง เครื่องมือชนิดนี้จะประกอบเรื่อง ซึ่งถือเป็น “สัปดาห์” และจะมีคุณศัพท์ที่ตรงข้ามกันเป็นคู่ ประกอบสัปดาห์นั้นหลายคู่ แต่ละคู่จะมี 2 ขั้ว ขั้วจะห่างระหว่าง 2 ขั้วนี้ บ่งด้วยตัวเลข ถ้าให้ข้างใดมากก็จะมีคุณลักษณะตามคุณศัพท์ของขั้วนั้นมาก

กระบวนการวัดความตระหนักรู้

ทิสนา เขมมณี (2546: 125) ได้กล่าวว่ากระบวนการนี้เป็นกระบวนการที่กระตุ้นผู้เรียนให้สนใจสนใจ เอาใจใส่ รับรู้ เห็นคุณค่าในปรากฏการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ขั้นตอนการดำเนินการมีดังนี้

1. สังเกต ให้ข้อมูลที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เอาใจใส่ และเห็นคุณค่า

2. วิเคราะห์ ให้ตัวอย่างสถานการณ์ ประสบการณ์ตรง เพื่อให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์หาสาเหตุ และผลดีผลเสียที่เกิดขึ้น ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

3. สรุปให้อภิปราย หาข้อมูลหรือหลักฐาน มาสนับสนุนคุณค่าของสิ่งที่จะต้องตระหนักและวางเป้าหมายที่จะพัฒนาตนเองในเรื่องนั้น

ตารางที่ 2.2 ลำดับขั้นของพฤติกรรมด้านจิตพิสัยของ แครทโวล และคณะ

1. การรับรู้	1.1 ความตระหนักรู้ 1.2 ความยินดีที่จะรับรู้ 1.3 การควบคุมหรือการเลือกให้ความสนใจ
2. การตอบสนอง	2.1 การยินยอมตกลง 2.2 ความเต็มใจที่จะตอบสนอง 2.3 ความพอใจในการตอบสนอง
3. การเกิดค่านิยม	3.1 การยอมรับค่านิยม 3.2 การนิยมชมชอบในค่านิยม 3.3 การยึดมั่นในค่านิยม
4. การจัดระบบคุณค่า	4.1 การสร้างแนวความคิดของค่านิยม 4.2 การจัดระบบค่านิยม
5. การสร้างลักษณะนิสัย	5.1 การวางหลักทั่วไป 5.2 การสร้างลักษณะนิสัย

ที่มา : กรนภา วัชรธำรงกุล (2552: 30).

จากตารางที่ 2.2 แสดงลำดับขั้นของพฤติกรรมด้านจิตพิสัย จะเห็นได้ว่าความตระหนักรู้อยู่ในลำดับขั้นของการรับรู้ ซึ่งเป็นขั้นแรกหรือขั้นพื้นฐานของการพัฒนาการขึ้นไปสู่ขั้นสูงต่อไป คือ ขั้นการตอบสนอง การเกิดค่านิยม การจัดระบบคุณค่า การสร้างลักษณะนิสัย ตามแบบค่านิยมที่ยึดถือตามลำดับ ลักษณะนิสัยที่จะเกิดขึ้นได้นั้น จำเป็นที่จะสร้างความตระหนักรู้ให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลนั้นก่อน เมื่อบุคคลนั้นมีความตระหนักรู้แล้วจึงพัฒนาไปสู่พฤติกรรมด้านจิตพิสัยที่สูงขึ้นไปได้

วิธีการสร้างแบบวัดความตระหนักรู้ มีลำดับขั้นดังนี้ คือ

1. การรวบรวมข้อมูล ข้อมูลนั้นอาจจะนำมาจากเอกสาร บทวิเคราะห์งานการศึกษาวิจัย
2. การตรวจสอบข้อมูล เพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่นำมาใช้ในการสร้างแบบวัดนั้น มี

ความเหมาะสมกับการที่จะตอบหรือใช้วัดกับกลุ่มตัวอย่าง

3. สร้างแบบวัด โดยการสร้างข้อคำถาม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความรู้สึกที่แท้จริงของตนเองออกมา

4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบวัด

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับความตระหนักรู้

จากความหมายของความรู้และความตระหนักรู้ที่นักวิชาการได้ให้ความหมายไว้จะพบว่า ความรู้และความตระหนักรู้ นั้น มีความสัมพันธ์คือ ทั้งความรู้และความตระหนักรู้ต่างเกี่ยวข้องกับการสัมผัส และการใช้จิตไตร่ตรองทั้งสิ้น โดยความรู้เป็นเรื่องของข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ ฯลฯ ซึ่งได้จากการสังเกต และรับรู้ที่ต้องอาศัยเวลา ส่วนความตระหนักรู้ เป็นเรื่องของความรู้สึกที่เกิดขึ้นในภาวะจิต ที่ไม่เน้นความสามารถในการจำหรือระลึกได้ อย่างไรก็ตามการที่จะเกิดความรู้ขึ้นมาก็ได้ ก็ต้องผ่านการมีความรู้มาก่อนเป็นเบื้องต้น

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

มณี โพธิเสน (2543: 12) ให้ความหมายเกี่ยวกับความพอใจไว้ว่า ความรู้สึกที่ดี เจตคติที่ดีของบุคคล เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตน ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีในสิ่งนั้น

ปรียพร วงษ์อนุตรโรจน์ (2535: 143) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึกรวมของบุคคล ที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับผลตอบแทน คือ ผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน รวมทั้งความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

อัจฉนา โทบุญ (2534: 18) ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจ ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึกและทัศนะของบุคคลอันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและสิ่งจูงใจ ซึ่งจะปรากฏออกมาทางพฤติกรรมและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคล

กิตติมา ปรีศิตติก (2542: 278-279) ได้รวบรวมความหมายของความพึงพอใจในการทำงานดังนี้

1. ความพึงพอใจในการทำงานตามแนวคิดของ คาร์เตอร์ (Carter) หมายถึง คุณภาพสภาพ หรือระดับความพึงพอใจของบุคคล ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจ และทัศนคติของบุคคลที่มีต่อคุณภาพ และสภาพของงานนั้น ๆ

2. ความพึงพอใจในการทำงานตามแนวคิดของ เบนจามิน (Benjamin) หมายถึง ความรู้สึกที่มีความสุข เมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ความต้องการ หรือแรงจูงใจ

3. ความพึงพอใจในการทำงานตามแนวคิดของ เอิร์นสท์ (Ernest) และโจเซฟ (Joseph) หมายถึง สภาพความต้องการต่าง ๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่การงานแล้วได้รับการตอบสนอง

4. ความพึงพอใจตามแนวคิดของ จอร์จ (George) และเลโอนาร์ด (Leonard) หมายถึง ความรู้สึกพอใจในงานที่ทำและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือ ตามพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน (2525: 577-578) ความหมายจากพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายว่า

พอใจ หมายถึง สมใจ ชอบใจ เหมาะ

พึงใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ

ธงชัย สันติวงษ์ (2533: 359) กล่าวว่า ถ้าบุคคลหนึ่งได้มองเห็นช่องทางหรือโอกาสจะสามารถสนองแรงจูงใจที่ตนมีอยู่แล้ว ก็จะทำให้ความพึงพอใจของเขาดีขึ้น หรือ อยู่ในระดับสูง สมศักดิ์ คงเที่ยง และอัญชลี โพธิ์ทอง (2542: 278-279) กล่าวว่า

1. ความพึงพอใจเป็นผลรวมของความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับระดับความชอบ หรือไม่ชอบต่อสภาพต่าง ๆ

2. ความพึงพอใจเป็นผลของทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่าง ๆ

3. ความพึงพอใจในการทำงาน เป็นผลมาจากการปฏิบัติงานที่ดี และสำเร็จจนเกิดเป็นความภูมิใจ และได้ผลตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่หวังไว้

สาครเศ มากพานิช (Gilmer. 1966: 80; อ้างอิงจาก สาครเศ มากพานิช. 2553: 23) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจในการทำงาน เป็นทัศนคติของบุคคล ที่มีต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตโดยทั่วไปที่ได้รับมา

สาครเศ มากพานิช (Price and Muller. 1986: 215; อ้างอิงจาก สาครเศ มากพานิช. 2553: 23) ให้ทัศนะว่า ความพึงพอใจในงานคือ ระดับของความรู้สึกในทางบวก หรือในทางที่ดีของพนักงาน หรือถูกจ้างต้องงาน

จากความหมายของความพึงพอใจ ที่มีผู้ให้ความหมายไว้ข้างต้น พอสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ชอบ ความรู้สึกที่ดี หรือพอใจ ที่มีต่องานที่ปฏิบัติ และได้รับการตอบสนองความต้องการได้

การวัดความพึงพอใจ

หทัยรัตน์ ประทุมสูตร (2542: 14) กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจ เป็นเรื่องที่เปรียบเทียบได้กับความเข้าใจทั่ว ๆ ไป ซึ่งปกติจะวัดได้โดยการสอบถามจากบุคคลที่ต้องการจะถาม มีเครื่องมือที่ต้องการจะใช้ในการวิจัยหลาย ๆ อย่าง อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีการวัด

อยู่หลายแนวทาง แต่การศึกษาความพึงพอใจอาจแยกตามแนวทางวัดได้สองแนวคิด ตามความคิดเห็นของ ซาลิซนิกค์ คริสเทนส์ กล่าวคือ

1. วัดจากสภาพทั้งหมดของแต่ละบุคคล เช่น ที่ทำงาน ที่บ้านและทุก ๆ อย่างที่เกี่ยวข้องกับชีวิต การศึกษาตามแนวทางนี้จะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ แต่ทำให้เกิดความยุ่งยากกับการที่จะวัดและเปรียบเทียบ

2. วัดได้โดยแยกออกเป็นองค์ประกอบ เช่น องค์ประกอบที่เกี่ยวกับงาน การนิเทศงานเกี่ยวกับนายจ้าง

แบบวัดความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งจะมีลักษณะเป็นช่องแสดงระดับความพึงพอใจของผู้ตอบที่มีต่อข้อความนั้น ๆ มีอยู่ 5 ระดับ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2548: 176-178) คือ

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
คะแนน 4.51-5.00	หมายถึง พอใจมากที่สุด
คะแนน 3.51-4.50	หมายถึง พอใจมาก
คะแนน 2.51-3.50	หมายถึง พอใจปานกลาง
คะแนน 1.51-2.50	หมายถึง พอใจน้อย
คะแนน 1.00-1.50	หมายถึง ไม่พอใจ

ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือต้องปฏิบัติให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ครูผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนเป็นแนวคิดพื้นฐานที่ต่างกัน ดังนี้ (นิติตรา สุทธิอาจ. 2549: 35)

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานจนเกิดความพึงพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการตอบสนอง

2. ผลการปฏิบัติงาน นำไปสู่ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและผลของการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยง ด้วยปัจจัยอื่น ๆ ผลของการปฏิบัติงานที่ดี จะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุด จะนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนองในรูปของรางวัลหรือผลตอบแทน ซึ่งแบ่งเป็นผลตอบแทนภายใน และผลตอบแทนภายนอกจากแนวคิดพื้นฐานดังกล่าว เมื่อนำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนจึงต้องมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรม วิธีการ สื่อ อุปกรณ์ ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองความพึงพอใจ ให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนจนบรรลุวัตถุประสงค์แต่ละ

ครั้งโดยให้ผู้เรียนได้รับผลตอบแทนจากการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยเฉพาะผลตอบแทนภายใน หรือรางวัลภายในที่เป็นความรู้สึกรักของผู้เรียน เช่น ความรู้สึกของคนเมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่างๆ ได้ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจความมั่นใจ โดยครูอาจให้ผลตอบแทนภายนอก เช่น คำชมเชย หรือการให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพอใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอน

ปราโมทย์ จันทร์เรือง (2535: 276-290) ได้ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนการสอน กับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่มีต่อทักษะการคิดของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนการสอนกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อทักษะการคิด อย่าง ไม่นับนัยสำคัญ นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการคิดสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีทักษะการคิดสูงกว่านักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีทักษะการคิดสูงกว่านักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นอกจากนี้กลุ่มทดลองชอบกิจกรรมการเรียนการสอน และสามารถนำทักษะการคิดที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้

วิโรจน์ วัฒนานิมิตกุล (2540: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้สาระ อิงระบบ เพื่อส่งเสริมความใฝ่รู้ของนักเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง ทักษะการแสวงหาความรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุม นักเรียนกลุ่มทดลอง มีเจตคติต่อการแสวงหาความรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

วาริรัตน์ แก้วอุไร (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการสอนสำหรับวิชาสอนโดยทั่วไปแบบเน้นกรณีตัวอย่าง เพื่อส่งเสริมความสามารถของครู ด้านการคิดวิเคราะห์แบบโต้ตอบในศาสตร์ทางการสอน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนมีอิทธิพลต่อความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์แบบศาสตร์ตอบโต้ทางการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และนักศึกษากลุ่มควบคุมทดลองส่วนใหญ่เห็นว่า การเรียนแบบเน้นกรณีตัวอย่าง ช่วยทำให้ผู้เรียนมีบทบาทเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้มากขึ้น ช่วยกระตุ้นให้อยากรู้และแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง มีความพึงพอใจต่อการเรียนแบบเน้นกรณีตัวอย่างในระดับดีว่าเดิม

ประยูร บุญใช้ (2544: 129-136) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา

และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา ของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏ พบว่า นักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสูงกว่าเกณฑ์ และสูงกว่านักศึกษาที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นักศึกษาที่เรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลาง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดแต่สูงกว่านักศึกษาที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

ประทีพ มีเสน (2537: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยใช้เกมทางวิทยาศาสตร์ กับการสอนตามแบบแผนของกรมวิชาการ ผลการวิจัย พบว่า ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ไม่แตกต่าง แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

รัตนา ฉายะเจริญ (2538: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างชุดการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยการทำนาหikinที่เน้นกระบวนการ 9 ประการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดสอบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนในด้านความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

งานวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดรูปแบบการเรียนการสอนซิปปา

พิศุทธอง ศรีเมือง (2535: บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบผลของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนตามแนวการสอนแบบสร้างเสริมโน้ตชนโดยวิธีกระบวนการกลุ่มและวิธีครูนำการอภิปราย ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในเรื่องความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และความมีระเบียบวินัย เป็นที่น่าพอใจและไม่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า วิธีสอนทั้งสองวิธีทำให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม บรรยายภาคนในห้องเรียนสนุกสนานเป็นกันเอง และนักเรียนได้ฝึกทักษะที่สำคัญๆ เช่น ทักษะการอภิปราย ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล ทักษะการแปลความหมาย

จิราภรณ์ วัสุวัต (2540: บทคัดย่อ) ได้วิจัย เพื่อพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมจริยธรรมทางสังคมของเด็กวัยอนุบาลตามแนวคิด คอนสตรัคติวิสต์ โดยการจัดประสบการณ์แบบโครงการ ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองใช้โปรแกรมฯ กลุ่มทดลองมีคะแนนจริยธรรมทางสังคมด้าน

กลวิธีการเจรจาเพื่อหาข้อตกลงร่วมกัน ด้านการให้และการรับประสบการณ์ร่วมกัน สูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สุกัญญา กตัญญู (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลของการสอนวิทยาศาสตร์ตามแนวคิด คอนสตรัคติวิสต์ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย พบว่า หลังการทดลองนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนว คอนสตรัคติวิสต์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผานิด เข่นแซ (2544: 87-89) ได้ศึกษา ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน จิปาเพื่อการพัฒนาจริยธรรมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริยศึกษาและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริยศึกษาของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากแบบสอบถามพฤติกรรมเชิงจริยธรรมและจากแบบสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม พฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ด้านความรับผิดชอบและความมีระเบียบวินัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การปฏิบัติตนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

เกสร ใบบางยาง (2537: บทคัดย่อ) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เจตคติการสอนวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 69 คน ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหา กับวิธีปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบแก้ปัญหากับการสอนแบบปกติแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และเจตคติแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ณัฐนันท์ สฤตอรุณเพชร (2550: บทคัดย่อ) ได้พัฒนาการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก เรื่อง พฤติกรรมเสี่ยง และความปลอดภัยในชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ และทักษะที่มุ่งหวัง ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา เป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง

ขงยุทธ กันคำ (2550: บทคัดย่อ) ได้รายงานผลการศึกษาการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง การซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี รหัสวิชา ง 32101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ดังนี้ นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

นาริรัตน์ ศิริอนันต์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสุนทรวิจิตรวิทยา จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่าความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ และนักเรียนมีพฤติกรรม ลงคะแนนเสียง หลังเรียนดีกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

ปาริสา อร่ามเรือง (2552: บทคัดย่อ) ได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่องความน่าจะเป็น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้ ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด มีค่าเท่ากับ 81.50/80.44 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม

ชนัญสรา อรณพ ณ อุชฺชา (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการแสวงหาและการเรียนรู้จริยธรรมของเยาวชน พบว่า เยาวชนให้ความหมายจริยธรรมว่าเป็นความดี การประพฤติที่ดีงาม สำนึกรู้ผิดชอบชั่วดี โดยเริ่มสนใจเรียนรู้จริยธรรมตั้งแต่วัยเยาว์ และมีแรงจูงใจในการแสวงหาและเรียนรู้จริยธรรมจากปัจจัยภายในตัวเอง การสื่อสารจริยธรรมผ่านสื่อพบว่า เยาวชนมีลักษณะการแสวงหาและเรียนรู้ทางจริยธรรมผ่านสื่อในลักษณะผสมผสาน ทั้งสื่อ บุคคล สื่อมวลชน และสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีการเปิดรับและการตอบกลับสารเกี่ยวกับจริยธรรมผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับต่ำมาก และเครื่องมือที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับในระดับมากที่สุด ได้แก่ เว็บไซต์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และเว็บบอร์ด

จรรยา กาญจนระพีพรรณ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องจริยธรรมในการประกอบอาชีพ วิชาจริยธรรมในอาชีพคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 พบว่า ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องจริยธรรมในการประกอบอาชีพ วิชาจริยธรรมในอาชีพคอมพิวเตอร์ คุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี และคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องบทบาทและหน้าที่ของนักคอมพิวเตอร์ วิชาจริยธรรมในอาชีพคอมพิวเตอร์ได้เท่ากับ 4.4036

วรณารม โมลิเอรี (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดคุณลักษณะศึกษาของลิกโคนาเพื่อเสริมสร้างจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบของนักศึกษาสาขาอาชีพและเทคโนโลยี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบ และความรู้สึกรู้สึกดีที่มีต่อการปฏิบัติที่แสดงถึงการมีจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบ หลังการทดลองแตกต่างจากก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ นักศึกษามีการพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบดีขึ้นใน 2 ด้าน คือ การปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ และการนำความรู้ไปใช้ได้ ในสถานการณ์จริง

อัศวินี นามะกันคำ (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ภาพรวมจรรยาบรรณวิชาชีพในประเทศไทย ระบุว่า ส่วนรวมของจรรยาบรรณทุกกลุ่มสาขาวิชา คือ ผู้ประกอบวิชาชีพควรมีความซื่อสัตย์ สุจริต คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม รับผิดชอบต่อ เคารพสิทธิผู้อื่น ไม่โกหกหลอกลวง และควรประกอบวิชาชีพโดยมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ รักษามาตรฐาน ไม่ออกหลักฐานเท็จ ไม่ชักจูงผู้รับบริการผู้อื่นมาเป็นของตน รักษาความลับของผู้รับบริการ รักษาชื่อเสียง มีศรัทธา และคำนึงถึงความปลอดภัยของการประกอบวิชาชีพ

Gaa & Thome (2004) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนจรรยาบรรณเพื่อพัฒนาศีลธรรมโดยผ่านกระบวนการจัดการสอนโดยตรง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนด้านจรรยาบรรณ เพื่อพัฒนาศีลธรรมโดยผ่านกระบวนการจัดการสอนโดยตรงและการประยุกต์เนื้อหาด้านจรรยาบรรณวิชาชีพเข้าสู่วิชาต่างๆ ในหลักสูตรการบริหารจัดการและการบัญชี โดยติดตามพิจารณาเหตุและผลทางศีลธรรมรูปแบบเฉพาะทางด้านการบัญชีและการมีเหตุผลของศีลธรรมทั่ว ๆ ไป ผลการศึกษาใน 2 ภาคเรียนทั้งในส่วนเนื้อหาและคะแนนทางด้านศีลธรรมด้านการบัญชี และในส่วนของศีลธรรมทั่ว ๆ ไป แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาทางด้านศีลธรรมดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

Cohen, J; Pant, L.; & Sharp, D (1998) ได้ศึกษาการตรวจสอบเกี่ยวกับความรู้จรรยาบรรณและการตัดสินใจของนักศึกษาวิชาบัญชี โดยใช้กรณีศึกษา 3 กรณีเกี่ยวกับการตัดสินใจทางด้านจรรยาบรรณ โดยกำหนดเป้าหมายหลักไปที่การศึกษาทางด้านจรรยาบรรณโดยกรรมการวิชาชีพการบัญชี การศึกษามุ่งไปที่ความแตกต่างของการตัดสินใจทางด้านจรรยาบรรณระหว่างนักศึกษาปีสุดท้ายที่กำลังเรียนวิชาทางด้านจรรยาบรรณกับนักศึกษาที่ยังไม่ได้เรียนในหลักสูตรบัญชี พบว่า มีความแตกต่างค่อนข้างเห็นได้ชัดระหว่างนักศึกษาในประเทศกับนักศึกษาต่างประเทศในแง่มุมมองของการตัดสินใจทางด้านจรรยาบรรณ ซึ่งมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดจากความแตกต่างของประเพณี การศึกษาช่วยยืนยันได้ว่า การนำการศึกษาทางด้านจรรยาบรรณผนวก

เข้ากับหลักสูตรจะทำให้เกิดความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดสำหรับนักศึกษาที่มีวิชาจริยธรรมเป็นวิชาบังคับในหลักสูตรในระบบปริญญาตรี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความตระหนักรู้

พิเชษฐ รุ่งลาวัลย์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับหลักสูตรคอมพิวเตอร์ในระดับอุดมศึกษา พบว่า หลักสูตรด้านคอมพิวเตอร์ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก จำนวนทั้งสิ้น 48 หลักสูตร มี 16 หลักสูตรที่มีวัตถุประสงค์ในเรื่องของการผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรมจริยธรรม และมี 4 หลักสูตรที่มีวิชาเฉพาะในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรม อาจารย์ ร้อยละ 68.75 สอนแทรกเสริมเนื้อหาคุณธรรมจริยธรรม โดยเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบไม่เป็นทางการ วิธีการสอนที่ใช้ 3 อันดับแรก ได้แก่ 1.การหยิบยกประเด็นข่าวสาร หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ มาวิเคราะห์ให้นักศึกษาได้รับทราบ 2.ใช้กรณีศึกษาโดยช่วยกันวิเคราะห์ 3.การยกตัวอย่างรุ่นพี่และอาจารย์

ผลการศึกษาความต้องการด้านคุณธรรมจริยธรรมทั่วไปในหลักสูตรคอมพิวเตอร์ จากความคิดเห็นของอาจารย์พบว่า โดยภาพรวมสภาพปัญหาและพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมทั่วไปของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าคุณธรรมจริยธรรมด้านนี้อยู่ในระดับที่ต้องการให้พัฒนามากขึ้น และจากความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต พบว่า โดยภาพรวมสภาพปัญหาและพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมทั่วไปของบัณฑิตด้านคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าคุณธรรมจริยธรรมด้านนี้อยู่ในระดับที่ต้องการให้ธำรงไว้

ส่วนความต้องการด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้ที่อยู่ในวิชาชีพคอมพิวเตอร์จากความคิดเห็นของอาจารย์ พบว่า โดยภาพรวมสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้ที่อยู่ในวิชาชีพคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าคุณธรรมจริยธรรมด้านนี้อยู่ในระดับที่ต้องการให้พัฒนามากขึ้น ส่วนความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต พบว่า โดยภาพรวมพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้ที่อยู่ในวิชาชีพคอมพิวเตอร์ของบัณฑิตด้านคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าคุณธรรมจริยธรรมด้านนี้อยู่ในระดับที่ต้องการให้ธำรงไว้

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้านคุณธรรมจริยธรรมในหลักสูตรคอมพิวเตอร์ พบว่า ในระดับปริญญาตรีควรมีวิชาเฉพาะอย่างน้อย 1 รายวิชา อาจเป็นรายวิชาจริยธรรมคอมพิวเตอร์ (Computer Ethics) และควรกล่าวถึงคุณและโทษเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ให้นักศึกษาได้รับทราบ นอกจากนี้ยังมีความเห็นว่าการสอนแบบแทรกเสริมเป็นสิ่งจำเป็น โดยต้องสอนตลอดระยะเวลาที่นักศึกษาทำการเรียนอยู่

และควรให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมเพื่อสังคมอย่างน้อย 1 กิจกรรม โดยเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือ
 หลอมขัดเกลาให้นักศึกษามีจิตสำนึกในเรื่องต่างๆ

Barry; Stephens.; & David Smith (2011) ได้ศึกษาเพื่อตรวจสอบประสิทธิผลของ
 การสร้างสรรค์การศึกษาทางด้านจรรยาบรรณ เพื่อนักเรียนสามารถพัฒนาศีลธรรมผ่าน
 กระบวนการที่เรียกว่า discrete ethics course หรือการจัดวิชาสอนเกี่ยวกับจรรยาบรรณโดยตรง และ
 การกระจายเนื้อหาทางด้านจรรยาบรรณเข้าสู่ในวิชาต่างๆ ในหลักสูตรการบริหารจัดการและการ
 บัญชี การศึกษานี้จะติดตามพิจารณาทั้งการมีเหตุมีผลทางศีลธรรมในรูปเอกสารเฉพาะทางการ
 บัญชี และการมีเหตุมีผลของศีลธรรมทั่วไป ผลการศึกษาใน 2 ภาคการศึกษา ทั้งในส่วนเนื้อหา
 และคะแนนทางด้านศีลธรรมทางการบัญชี และในส่วนของศีลธรรมทั่วไป แสดงให้เห็นถึง
 การพัฒนาดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด มีความแตกต่างระหว่างเพศ อายุ หรือชนชั้น

Johl, Shireenjit; & Jacking, Beverley (1996) การศึกษานี้เป็นการตรวจสอบเกี่ยวกับ
 ความตระหนักด้านจรรยาบรรณและการตัดสินใจของนักศึกษาวิชาบัญชี โดยใช้กรณีศึกษา 3 กรณี
 เกี่ยวกับการตัดสินใจทางด้านจรรยาบรรณ โดยกำหนดเป้าหมายหลักที่การศึกษาทางด้าน
 จรรยาบรรณ โดยกรรมการวิชาชีพบัญชี โดยมุ่งที่ความแตกต่างของการตัดสินใจทางด้าน
 จรรยาบรรณระหว่างนักศึกษายุคสุดท้ายที่กำลังเรียนวิชาทางด้านจรรยาบรรณกับนักศึกษาที่ยังไม่ได้
 เรียนในหลักสูตรบัญชี พบว่า มีความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างนักศึกษาในประเทศกับนักศึกษา
 ต่างประเทศในแง่ของการตัดสินใจทางด้านจรรยาบรรณ เนื่องจากความแตกต่างของประเพณี การนำ
 การศึกษาทางด้านจรรยาบรรณผนวกเข้ากับหลักสูตรจะทำให้เกิดความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัด
 สำหรับนักศึกษาที่มีวิชาจรรยาบรรณเป็นวิชาบังคับในหลักสูตรปริญญาตรี

Nicholas, Koumbiadis; & John, O. Okpara (2008) ได้ศึกษาเพื่อประเมินค่าทัศนคติ
 การยอมรับของพฤติกรรมจรรยาบรรณของกลุ่มนักเรียนในหลักสูตรบัญชี 5 ปี และทัศนคติของ
 วิชาชีพบัญชีในทศวรรษที่ 21 และต่อไป การศึกษานี้เป็นการสำรวจสถานะทางทฤษฎีในการพัฒนา
 ศีลธรรมโดย Lawrence Kohlberg และความสัมพันธ์ของแต่ละสถานะที่นำไปสู่ความก้าวหน้า
 ทางด้านการมีศีลธรรม จากการสำรวจพบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างผ่านเกณฑ์มาตรฐานศีลธรรม
 ของ Kohlberg's moral reasoning

Cheryl E. Michem (2011) ได้ศึกษาการตรวจสอบมาตรฐานสากลในส่วนที่เกี่ยวกับ
 การศึกษาทางด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีใน IES 4 หรือ International Federation of
 Accountants' International Education Standard และ International Education Practice Statement 1
 และวิเคราะห์หลักสูตรของกลุ่มสถาบันการศึกษาทางการบัญชีของสหรัฐอเมริกา เพื่อดูว่า
 สถาบันการศึกษาต่างๆเหล่านี้มีมาตรฐานจรรยาบรรณตามที่กำหนดหรือไม่ จากการศึกษพบว่า

แต่สถาบันเอกชน(บริหาร โดยกลุ่มศาสนา) ที่เข้าใกล้กับแบบจำลองสากลเกี่ยวกับการศึกษา จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี การศึกษาค้นคว้านี้ยังแนะนำอีกว่า การสูญเสียความซื่อสัตย์ในวิชาชีพบัญชี และระบบการรายงานทางการเงิน สามารถทำให้ดีขึ้น ได้ โดยความพยายามในการสร้างกฎเกณฑ์ ของ U.S. regulators สถาบันการศึกษา และวิชาชีพบัญชี

K.F. Alam (2011) มีข้อเสนอแนะว่าหลักสูตรการบริหารธุรกิจและการบัญชีควรมี การศึกษาทางด้านจรรยาบรรณ จรรยาบรรณควรรวมเข้ากับวิชาชีพทุกวิชา โดยมี วัตถุประสงค์หลักในการศึกษาการบัญชีคือ การศึกษาพื้นฐานที่ครอบคลุมหลากหลาย พัฒนาให้เกิดความสมดุล ในความชำนาญ ของศีลธรรม และ โปรแกรมที่ช่วยทำให้เกิดความเป็นกลางในการปฏิบัติงาน การสอน จรรยาบรรณนั้น ควรจะใช้ตัวอย่างจริงและกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นจริงด้วย

งานวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน

ชวนีย์ พงศาพิชญ์และคณะ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการ : กรณีศึกษาวิชามนุษยสัมพันธ์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และเปรียบเทียบ ระดับความพึงพอใจของ นักศึกษา จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคลและประเภทของกิจกรรม บูรณาการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในรายวิชา 836350 มนุษยสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยรวมอยู่ในระดับสูง และมีความพึงพอใจด้านต่างๆ อยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยมีความพึงพอใจด้านรูปแบบกิจกรรมบูรณาการสูงสุด ส่วนการเปรียบเทียบลักษณะส่วนบุคคลกับความพึงพอใจของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาใน ภาควิชาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และนักศึกษาที่ศึกษาในคณะแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเรียน การสอนแบบบูรณาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนนักศึกษาที่มีปัจจัย ด้าน เพศ หลักสูตร ชั้นปี สถานศึกษาและประเภทของกิจกรรมบูรณาการที่เลือกแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ไม่แตกต่างกัน

วาทีณี สรรพวัฒน์ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน รายวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครูตามแนวคิดจิปสาสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและนำเสนอรูปแบบการเรียน การสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับครูตามแนวคิดจิปสาสำหรับ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและ

หลังเรียนรายวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดชิปปา 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับครูตามแนวคิดชิปปา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครูตามแนวคิดชิปปา สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา สามารถนำความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไปประยุกต์ใช้งานในวิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลที่ได้จากการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครูตามแนวคิดชิปปาอยู่ในระดับมากที่สุด

Koroghlanian, Carol, Klein, D.James (2004: 23-46) ได้กล่าวถึงผลดีในการนำเสนอเสียง ภาพเคลื่อนไหว และการใช้สื่อผสมมาช่วยในการเรียนการสอนวิชา biology โดยการศึกษาการใช้ instruction mode (ภาพนิ่งกับ animation) ความสามารถในการมองหลายมิติ (ต่ำกับสูง) กับการทดสอบ ซึ่งจากผลลัพธ์ของการศึกษา พบว่า การใช้เสียง ภาพเคลื่อนไหวนั้นให้ผลดีเป็นอย่างมาก ผู้ที่มีปัญหาทางด้านการมองหลายมิติก็สามารถเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

จากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นว่า มีผู้สนใจนำแนวคิด ทฤษฎี และหลักการของรูปแบบการเรียนการสอน มาสร้างปฏิสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนชิปปา ที่ผสมผสานกับการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และกรณีศึกษา สอดคล้องกับเนื้อหาคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ผ่านการใช้สื่อการสอนที่มีวิดิทัศน์ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญ สร้างสรรค์การศึกษาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สร้างความตระหนักรู้ในคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความพึงพอใจที่เกิดจากการบูรณาการรูปแบบการเรียนการสอน

ผู้วิจัยเชื่อว่า รูปแบบการเรียนการสอน เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจะช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความตระหนักรู้ และความพึงพอใจมากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตาม 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 ศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2549) คำอธิบายรายวิชาการสอบบัญชีและจุดประสงค์การเรียนรู้
- 1.2 ศึกษาเนื้อหาในพระราชบัญญัติวิชาชีพ พ.ศ. 2547 ในหัวข้อจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- 1.3 ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องและรูปแบบการเรียนการสอน จากเอกสาร ตำรา งานวิจัย และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
- 1.4 ศึกษาหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดจากตำรา และเอกสาร

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 2.1 ประชากร เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ ประจำปีการศึกษา 2553 ทั้งหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ปกติและหลักสูตรปริญญาตรีเทียบโอน ปกติ จำนวน 171 คน
- 2.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ ประจำปีการศึกษา 2553 ในหลักสูตรปริญญาตรีเทียบโอน ปกติ จำนวน 36 คน แบ่งโดยสำนักส่งเสริมงานวิชาการและงานทะเบียน

เนื่องจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีแผนการจัดนักศึกษาเข้าชั้นเรียนแบบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2553 แต่ละห้องจึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อนอย่างละเท่าๆกัน ในปีการศึกษา 2553 ผู้วิจัยรับผิดชอบสอนวิชาการสอบบัญชี จำนวน 1 ห้อง จึงกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้เป็นกลุ่มทดลองเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีจากรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

1. แผนการสอนสำหรับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2549) คำอธิบายรายวิชาการสอบบัญชีและจุดประสงค์การเรียนรู้

1.2 ศึกษาเนื้อหาในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ในเรื่องข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย 4 เรื่อง ดังนี้

- 1) ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต
- 2) ความรู้ ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน
- 3) ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ
- 4) ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่

ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

สภาวิชาชีพจึงได้กำหนดและจัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ ไว้ดังนี้

(ตามความในมาตรา 7(4) มาตรา 7 (9) และมาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547)

หมวดที่ 1 : บททั่วไป

หมวดที่ 2 : ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

หมวดที่ 3 : ความรู้ ความสามารถและมาตรฐานการปฏิบัติงาน

หมวดที่ 4 : การรักษาความลับ ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและผลงาน

หมวดที่ 5 : ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไป

นำคุณลักษณะจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมากำหนดพฤติกรรมและเนื้อหาของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 พฤติกรรมและเนื้อหาของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ตามคุณลักษณะจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

คุณลักษณะ	พฤติกรรม	เนื้อหา
1. ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต	1.1 ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้ 1.2 ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอและเหมาะสม 1.3 ใช้ดุลยพินิจอย่างเป็นอิสระ 1.4 ไม่ปฏิบัติงานที่ขัดความเป็นอิสระ 1.5 มีความยุติธรรม ซื่อตรงต่อวิชาชีพ 1.6 ใช้ดุลยพินิจบนพื้นฐานของหลักฐานที่เชื่อถือได้ 1.7 ใช้ดุลยพินิจอย่างเที่ยงธรรม 1.8 ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต 1.9 ปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา	ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต
2. ความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานการปฏิบัติงาน	2.1 ใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ 2.2 ให้บริการทางวิชาชีพ โดยมีความสามารถเพียงพอ 2.3 ให้บริการทางวิชาชีพด้วยความมุ่งมั่นและขยันหมั่นเพียร 2.4 ศึกษาหาความรู้และความชำนาญทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง 2.5 ให้บริการทางวิชาชีพที่สอดคล้องกับมาตรฐานของวิชาชีพและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง	ความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

คุณลักษณะ	พฤติกรรม	เนื้อหา
2. ความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานการปฏิบัติงาน	2.6 ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ และด้วยความชำนาญตาม มาตรฐาน	ความรู้ ความสามารถ ทางวิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน
3. การรักษาความลับ ความ รับ ผิด ชอบ ใน การ ปฏิบัติงานและผลงาน	3.1 ไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับของ กิจการในระหว่างการปฏิบัติงาน 3.2 ไม่นำความลับของกิจการที่ได้มา ระหว่างปฏิบัติงานไปใช้ประโยชน์ 3.3 มีความรับผิดชอบภายใต้กรอบ วิชาชีพ 3.4 ปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความ นำเชื่อถือและประโยชน์ภายใต้ กรอบวิชาชีพ 3.5 ประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ถูกที่ ควร ดำเนินในหน้าที่ ไม่ให้เกิดความ เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แก่วิชาชีพ 3.6 ไม่ยินยอมให้ผู้อื่นอ้างชื่อว่าเป็นผู้ ปฏิบัติหรือควบคุมงาน	การรักษาความลับ ความรับผิดชอบในการ ปฏิบัติงาน
4. ความรับผิดชอบต่อเพื่อน ร่วมวิชาชีพและ จรรยาบรรณทั่วไป	4.1 ไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริการของ ตนเกินความเป็นจริง 4.2 ไม่แข่งงานวิชาชีพบัญชีจากผู้อื่น ประกอบวิชาชีพอื่น 4.3 ไม่ปฏิบัติวิชาชีพบัญชีเกินกว่ารับ มอบหมาย 4.4 ไม่ให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์ใดๆเพื่อจัดหางานมาให้	มรรยาทต่อเพื่อนร่วม วิชาชีพ มรรยาททั่วไป

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

คุณลักษณะ	พฤติกรรม	เนื้อหา
4. ความรับผิดชอบต่อเพื่อน ร่วม วิชา ชี พ และ จรรยาบรรณทั่วไป	4.5 ไม่เรียกรหรือรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์จากบุคคลที่ได้รับงาน เพราะการแนะนำ	มรรยาทต่อเพื่อนร่วม วิชาชีพ มรรยาททั่วไป
	4.6 ไม่กำหนดค่าธรรมเนียมหรือ ค่าตอบแทนโดยถือเอาอัตราสูงต่ำ ของยอดเงินหรือมูลค่าทรัพย์สิน เป็นเกณฑ์	

1.3 ผู้วิจัยนำเนื้อหาทั้ง 4 เรื่อง มาสร้างแผนการสอนสำหรับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปาผสมผสานกับการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและวิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เป็นการบูรณาการกระบวนการการเรียนรู้จรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีที่เหมาะสมใช้เวลาสอนตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร คือสัปดาห์ที่ 2 จำนวน 3 คาบเรียน

1.4 ศึกษาหลักการและรูปแบบการเรียนการสอนชิปปา ซึ่งทิสนา แคมมณีพัฒน์ขึ้น ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 7 ขั้นตอน และรูปแบบการเรียนการสอนชิปปาเพื่อการพัฒนาจริยธรรม ของผาณิต เข็นแซ (ผาณิต เข็นแซ . 2544: 62-63) นำมาผสมผสานกับการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและวิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เพื่อนำมาพัฒนาขึ้นเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีแบบผสมผสาน ซึ่งปรากฏในตารางที่ 3.2 ดังนี้

ตารางที่ 3.2 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีแบบผสมผสาน

รูปแบบ การเรียนการสอนชิปป่า พัฒนาโดย ทิสนา แชนมณี	รูปแบบ การเรียนการสอนชิปป่า เพื่อการพัฒนาจริยธรรม	รูปแบบ การเรียนการสอนจรรยาบรรณ วิชาชีพบัญชีแบบผสมผสาน
1. ขั้นทบทวนความรู้เดิม	1. ขั้นสำรวจความรู้เดิมและ พฤติกรรมในตน	1. ขั้นทบทวนความรู้เดิม
2. ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่	2. ขั้น สร้าง ความรู้ ด้วย กระบวนการเรียนรู้ทาง จริยธรรม	2. ขั้น สร้าง ความรู้ ด้วย กระบวนการเรียนรู้ จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี
3. ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจ ข้อมูล/ความรู้ใหม่ และ เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับ ความรู้เดิม	3. ขั้นสรุปและสร้างแนวคิด ใหม่	3. ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจ ความรู้ใหม่และเชื่อมโยง ความรู้ใหม่กับความรู้เดิม
4. ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจกับกลุ่ม	4. ขั้นฝึกปฏิบัติ	4. ขั้นฝึกปฏิบัติ
5. ขั้นการ สรุป และการ จัด ระเบียบความรู้	5. ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้และ ประสบการณ์	5. ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้และ ประสบการณ์
6. ขั้นแสดงผลงาน	6. ขั้นแสดงผลงานและวิเคราะห์ กระบวนการเรียนรู้	6. ขั้นแสดงผลงาน
7. ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้	7. ขั้นประยุกต์ใช้	7. ขั้นประยุกต์ใช้
	8. ขั้นประเมินผล	8. ขั้นประเมินผล

1.5 จากรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน นำมาจัดกระบวนการเรียน
การสอนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีเป็นขั้นตอนต่างๆ ตามภาพที่ 3.1 ได้ดังนี้

ภาพที่ 3.1 กระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

2. ศึกษาตำราและงานวิจัยที่ระบุแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แล้ว กำหนดการวัดและการประเมินผลเป็นดังนี้

2.1 รูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น เป็นรูปแบบการเรียนการสอนจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีแบบผสมผสาน สำหรับใช้ในการเรียนการสอนกับกลุ่มทดลอง

2.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความรู้ ความเข้าใจตามเนื้อหาสาระเป็น การวัดสมรรถภาพทางพุทธิพิสัย 3 ด้าน คือ ความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้

2.3 การวัดความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้านการรับรู้ คิดได้ รู้สึกสำนึกถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่อจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้วยความสนใจ ด้วยจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในการกระทำที่ถูกต้อง

2.4 การวัดความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบผสมผสาน 8 ขั้นตอน ผ่านสื่อการสอนคอมพิวเตอร์ กิจกรรมกลุ่มและกรณีศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

1) นำกระบวนการเรียนการสอนในขั้นที่ 1 ขั้นทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 ขั้นสร้างความรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี และขั้นที่ 3 ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม มาสร้างโดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์โนโปรแกรม Autoware ที่มีภาพ ข้อความ เสียงพูดและเสียงดนตรีประกอบ

- กระตุ้นความรู้ด้านเนื้อหาและปลูกจิตสำนึก ด้วยวิธีทัศนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรอบๆตัว ได้แก่ เรื่อง “คอร์ปชั่น” “ความเคยชินของคนชอบ แสงเขียว” “ลำห้วยน้ำ” “โรงหนัง” “ความเคยชินของคนที่ชอบ จ่ายได้โตะ” “ความเคยชินของคนที่ชอบ กินได้โตะ” “ติดสินบน” “คอร์ปชั่น” “พิภพมัจจุราช” “คนไทยซื้อสัตย์” และ “ความรับผิดชอบ”
- ทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับจรรยาบรรณ ได้แก่ ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต
- ให้ความรู้ใหม่เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีตามข้อกำหนด เพื่อโยงกับความรู้เดิม
- มีกิจกรรมให้นักศึกษาทำความเข้าใจและสรุปความรู้ที่ได้รับผ่านใบสรุปความรู้ภาพรวม ใบสรุปความรู้เกี่ยวกับความหมาย ใบสรุปความรู้เกี่ยวกับตัวอย่าง และใบประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2) นำกระบวนการเรียนการสอนในชั้นที่ 4 ชั้นฝึกปฏิบัติ ชั้นที่ 5 ชั้นแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ชั้นที่ 6 ชั้นแสดงผลงาน และชั้นที่ 7 ชั้นประยุกต์ใช้ ผ่านกิจกรรมกลุ่ม โดยแบ่งนักศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็น 5 กลุ่ม และกรณีศึกษา 16 กรณีศึกษา ได้แก่

- กรณีศึกษาที่ 1 เรื่อง อีสปหมายเลข 85
- กรณีศึกษาที่ 2 เรื่อง ต้องปฏิรูปที่จิตสำนึก
- กรณีศึกษาที่ 3 เรื่อง จะเชี่ยวชาญสักอย่างไร
- กรณีศึกษาที่ 4 เรื่อง ต้องรีบปรองดองรอบใหม่
- กรณีศึกษาที่ 5 เรื่อง ตั้งสติฟื้นฟูบ้านเมืองกันใหม่
- กรณีศึกษาที่ 6 เรื่อง หายนะประเทศไทย ขอมรับคนโกงเพื่อยุติกันดี
- กรณีศึกษาที่ 7 เรื่อง หนามขอกต้องเอาหนามบ่ง
- กรณีศึกษาที่ 8 เรื่อง การละเมิดความไว้วางใจ
- กรณีศึกษาที่ 9 เรื่อง คนไทยที่ปรารถนา-1
- กรณีศึกษาที่ 10 เรื่อง คนไทยที่ปรารถนา-2
- กรณีศึกษาที่ 11 เรื่อง จิตสำนึกแม่ค้าญี่ปุ่นกับรัฐมนตรีไทย
- กรณีศึกษาที่ 12 เรื่อง สภาวิชาชีพบัญชีค้านกฎหมายหุ้ให้ผู้สอบบัญชี
จับผิด ผู้บริหารซีไอ
- กรณีศึกษาที่ 13 เรื่อง รู้จัก ดูไบ เวอร์ล บริษัทที่พระอาทิตย์ไม่ตกดิน
- กรณีศึกษาที่ 14 เรื่อง อย่าวิตกกังวลไป
- กรณีศึกษาที่ 15 เรื่อง จีนสั่งประหารบักอาหารและยาฐานทุจริต
- กรณีศึกษาที่ 16 เรื่อง แลผู้บริหารทุจริตดันเหตุจบผิด

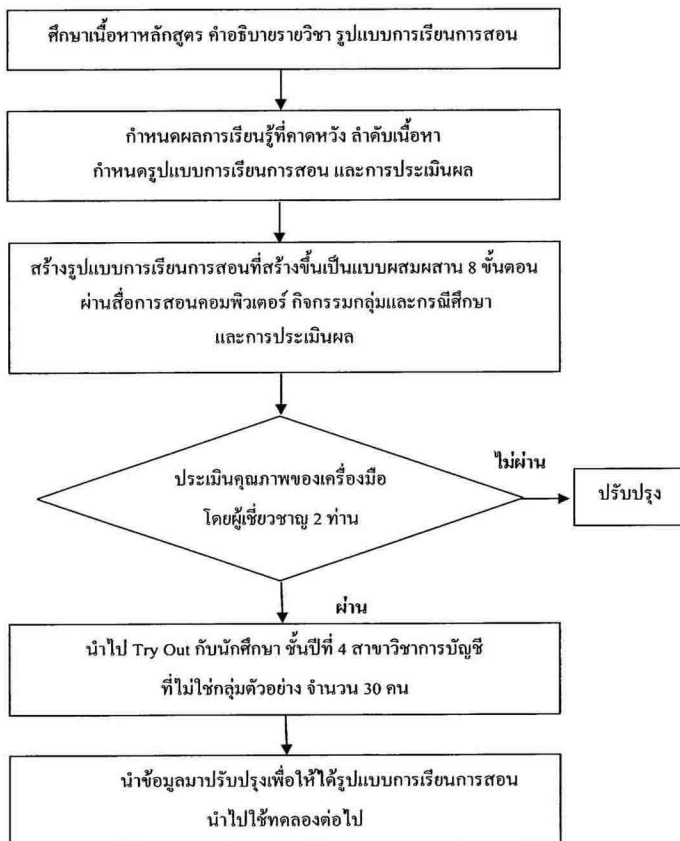
ตอบคำถามจากกรณีศึกษา

1. นักศึกษาคิดว่าสาเหตุของปัญหา (ตามกรณีศึกษา) เกิดจากอะไรบ้าง
2. นักศึกษาคิดว่าวิธีการแก้ปัญหาที่ทำได้อย่างไรบ้าง
3. นักศึกษาคิดว่าวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุดคืออะไร เพราะเหตุใด
4. นักศึกษาคิดว่าเมื่อใช้วิธีการตามคำตอบข้อ 3 แล้วผลที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร

3) กระบวนการเรียนการสอน ชั้นที่ 8 ขึ้นประเมินผล ให้นักศึกษาประเมินผลงานด้วยตนเอง

4) นำรูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน คือ ด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์และด้านสื่อการสอน ตรวจสอบความเหมาะสมตามแบบประเมิน

- 5) นำข้อเสนอแนะมาปรับแก้ และนำไป Try Out กับนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชา การบัญชี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
- 6) นำข้อมูลที่ได้จากการ Try Out มาปรับแก้ เพื่อให้ได้รูปแบบการเรียนการสอนที่จะใช้ทดลองต่อไป

ภาพที่ 3.2 แผนผังแสดงขั้นตอนการสร้างรูปแบบการเรียนการสอน

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี
แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 33 ข้อ ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1) ศึกษาคำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

2) กำหนดจำนวนข้อสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกที่เขียนทั้งหมดและต้องการใช้จริง จำนวน 43 ข้อ แล้วทำการเขียนข้อสอบ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาข้อและจุดประสงค์การเรียนรู้

3) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี
จำนวน 43 ข้อ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

4) นำแบบทดสอบเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือด้านเนื้อหา ด้าน
จิตวิทยา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความครอบคลุมตามโครงสร้าง และเนื้อหา
 ตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และเพื่อช่วยพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity)
ของแบบทดสอบพร้อมปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะ

5) นำแบบทดสอบที่ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องแล้ว ไปทดลองสอบ
(Try Out) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี
 ภาควิชาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่ไม่ใช่อีกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 75 คน ซึ่งผ่าน
การเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี มาแล้ว

6) นำกระดาษคำตอบที่นักศึกษาทำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน โดยให้ข้อ
ถูก 1 คะแนน ข้อผิดหรือไม่ได้ทำหรือตอบมากกว่า 1 ข้อให้ 0 คะแนน หลังจากนั้นรวมคะแนนของ
แต่ละคนแล้วทำการวิเคราะห์หาข้อหาคุณภาพแบบทดสอบ ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจ
จำแนก (r) แล้วทำการคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.95 และค่าอำนาจ
จำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 33 ข้อ เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การแปลความหมายของค่า p แบ่งได้เป็น 5 ช่วง ดังนี้

ค่า $p = 0 - 0.19$ เป็นข้อสอบที่ยากมาก

ค่า $p = 0.20 - 0.39$ เป็นข้อสอบที่ค่อนข้างยาก

ค่า $p = 0.40 - 0.60$ เป็นข้อสอบที่ยากพอเหมาะ

ค่า $p = 0.61 - 0.80$ เป็นข้อสอบที่ค่อนข้างง่าย

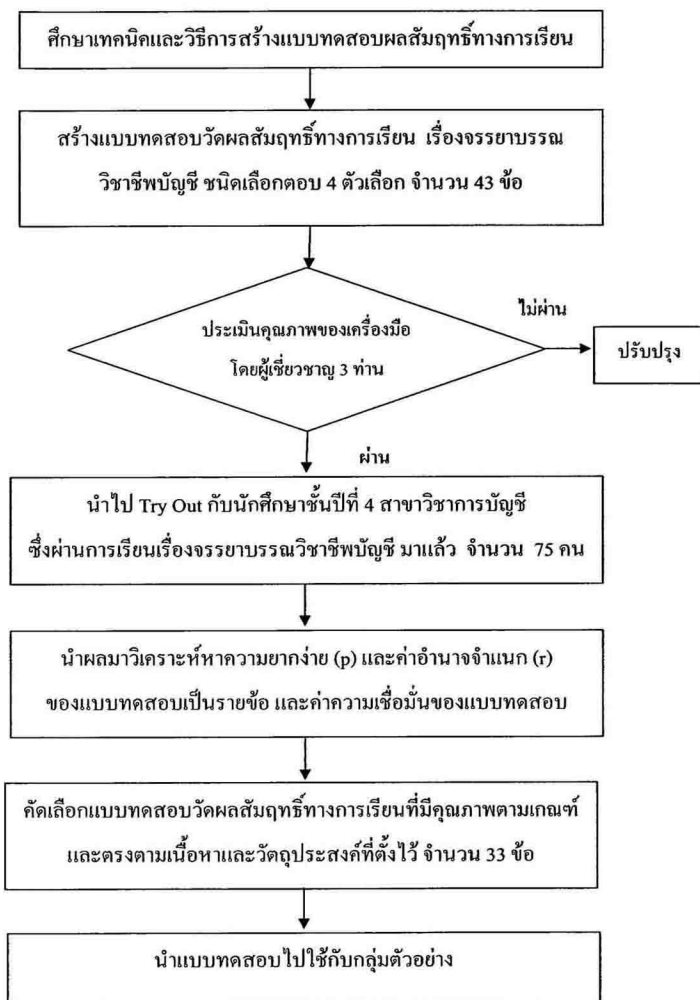
ค่า $p = 0.81 - 1.00$ เป็นข้อสอบที่ง่ายมาก

การแปลความหมายค่า r ใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้

r มีค่าระหว่าง 0.40 ถึง 1.00	หมายความว่า	จำแนกดีมาก
r มีค่าระหว่าง 0.30 ถึง 0.39	หมายความว่า	จำแนกดี
r มีค่าระหว่าง 0.20 ถึง 0.29	หมายความว่า	จำแนกพอใช้
r มีค่าระหว่าง -0.19 ถึง +.19	หมายความว่า	จำแนกได้ไม่ดี
r มีค่าระหว่าง -0.20 ถึง -1.00	หมายความว่า	จำแนกกลับ

7) นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้แล้วมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ จำนวน 33 ข้อ โดยคำนวณหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-21 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) (ลิวัน และอังคณา สายยศ. 2538:198) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.89

8) จัดพิมพ์แบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ เป็นแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

ภาพที่ 3.3 แผนผังแสดงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3 แบบวัดความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี สำหรับกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 วัดความตระหนักรู้ต่อจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี จำนวน 22 ข้อ ดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาเนื้อหาในข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

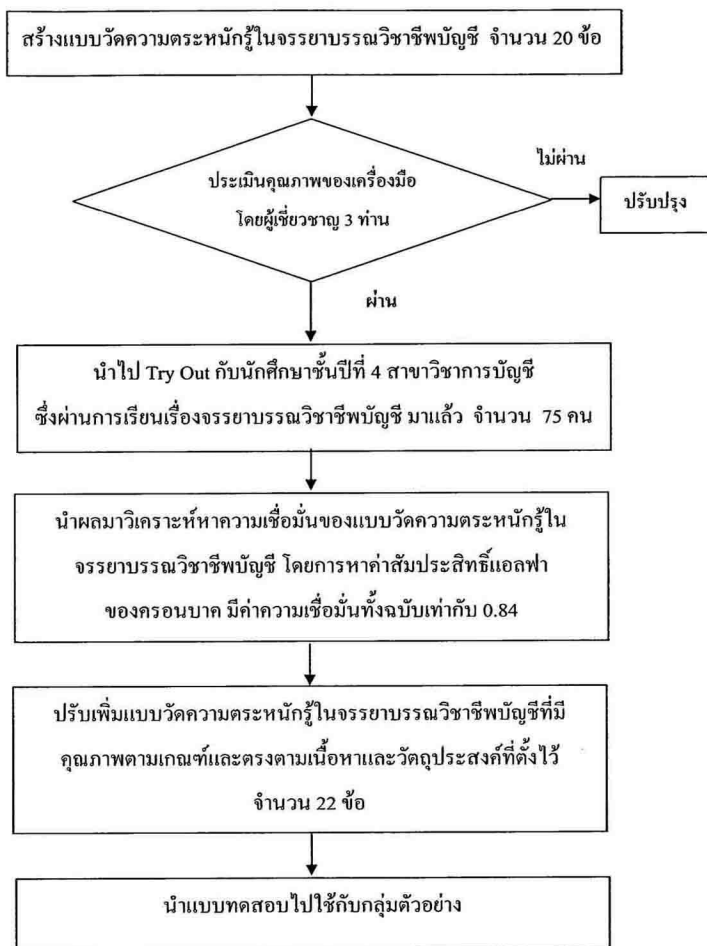
2) กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี เพื่อนำมาเป็นกรอบในการสร้างข้อคำถาม

3) สร้างแบบวัดความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ให้สอดคล้องกับค่านิยมปฏิบัติการ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบ 5 ระดับ คือ ทุกครั้ง บ่อยครั้ง บางครั้ง นานๆครั้ง และ ไม่เคย จำนวน 20 ข้อ

4) นำแบบวัดความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความครอบคลุมตามโครงสร้างและเนื้อหา ตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และได้ปรับเปลี่ยนแบบวัดความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีเป็น 22 ข้อ

5) นำแบบวัดที่ปรับปรุงจากข้อ 4 ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ปกติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 75 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของ แบบวัด โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค พบว่า มีค่าความเชื่อมั่น 0.84 ซึ่งมีค่าสูงเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้

6) จัดพิมพ์แบบวัดความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ภาพที่ 3.4 แผนผังแสดงการสร้างแบบวัดความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

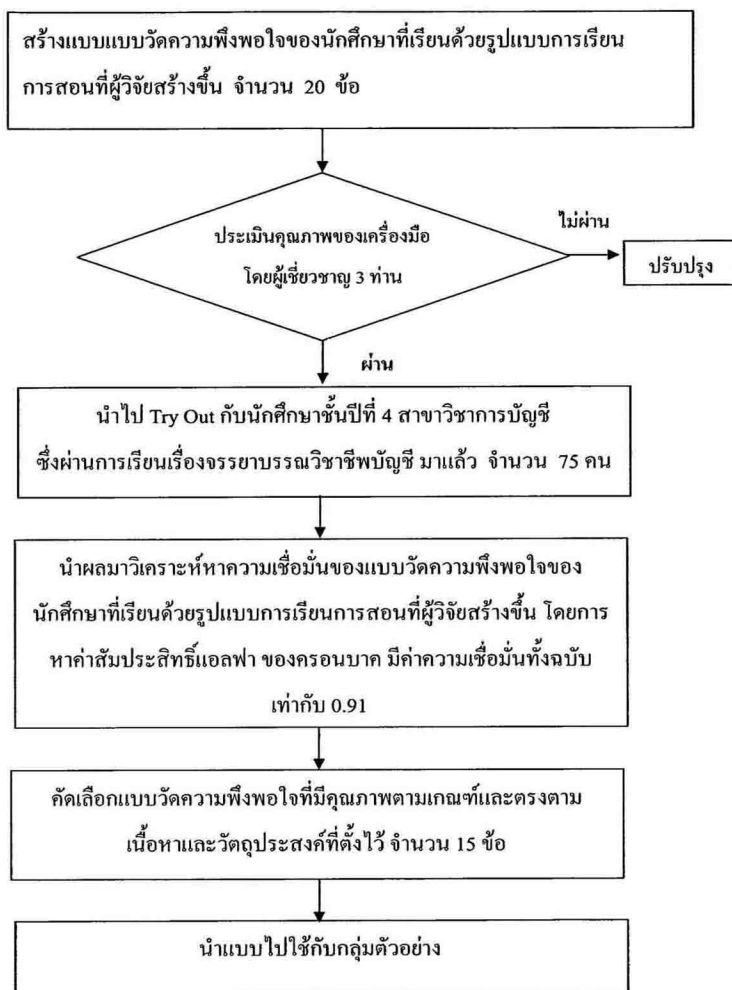
3.4 แบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนเรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แยกเป็น 3 ด้านๆ ละ 5 ข้อ ได้แก่ ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน และ ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ จำนวน 15 ข้อ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) สร้างแบบวัดความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แยกเป็น 4 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ ได้แก่ ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 20 ข้อ โดยแบ่งระดับความพึงพอใจ 5 ระดับดังนี้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2) นำแบบวัดความพึงพอใจ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความครอบคลุมตามโครงสร้างและเนื้อหา ตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และได้ปรับแบบวัดความพึงพอใจเหลือ 3 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ ได้แก่ ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน และด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ จำนวน 15 ข้อ

3) นำแบบวัดที่ปรับปรุงจากข้อ 2 ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ปกติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่ไม่ใช่อีกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 75 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัด โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค พบว่า มีค่าความเชื่อมั่น 0.91 ซึ่งมีค่าสูงเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้

4) นำแบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษา จำนวน 15 ข้อ ที่สร้างขึ้นไปพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากที่ได้เรียนจากรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ภาพที่ 3.5 แผนผังแสดงการสร้างแบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความเข้าใจ แก่นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง
2. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีมาทดสอบนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ก่อนเรียน (Pre-Test)
3. นำแบบวัดความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างตอบก่อนเรียน
4. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ในสัปดาห์ที่ 2 จำนวน 3 คาบเรียน ตามแผน
5. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีมาทดสอบนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง หลังเรียน (Post-Test) เมื่อการสอนเสร็จสิ้น
6. นำแบบวัดความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างตอบหลังเรียน เมื่อการสอนเสร็จสิ้น
7. นำแบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มาให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างตอบ หลังจากการเรียนการสอนเสร็จสิ้น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าสถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541: 40)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มเป้าหมาย

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541: 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มเป้าหมาย
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่

1. หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบของ จุง เทห์ ฟาน มีสูตรดังนี้ (ส่วน และอังคณา สายยศ. 2538: 208-219)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ R แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นถูก

N แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด

2. หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-21 ของ Kuder Richardson มีสูตรดังนี้ (ส่วน และอังคณา สายยศ. 2538: 193)

$$R_{\alpha} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{\{N \sum X^2 - (\sum X)^2\} \{N \sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

เมื่อ	R_{α}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	N	แทน	จำนวนคนของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนนการสอบครั้งแรก (X) และคะแนนสอบครั้งที่สอง (Y)
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนการสอบครั้งแรก
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนการสอบครั้งที่สอง
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองของคะแนนการสอบครั้งแรก
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองของคะแนนการสอบครั้งที่สอง

3. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพ บัญชีและแบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนเรื่องจรรยาบรรณ วิชาชีพบัญชีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541: 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ

4. สถิติที่ใช้ในการหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเปรียบเทียบความแตกต่างของ คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัด ความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพโดยใช้สูตร t-test Dependent (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541: 201) ดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าวิกฤตที่ใช้แทนในการพิจารณาการแจกแจง แบบที
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างจากการทดสอบก่อน การทดลองและการทดสอบหลังการทดลอง
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างจากการทดสอบก่อน การทดลองและการทดสอบหลังการทดลองแต่ ละตัวด้วยยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนนักเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ก่อนและหลังโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. ผลการศึกษาความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
3. ผลการเปรียบเทียบความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ก่อนและหลังโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
4. ผลการศึกษาความพึงพอใจในนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ก่อนและหลังโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี โดยให้ทำแบบทดสอบก่อนเรียน และดำเนินการเรียนตามลำดับขั้นตอน และเมื่อเสร็จสิ้นการเรียนให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สูตร t-test dependent ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ก่อนและหลัง โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลการทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D	t	p
ก่อนเรียน	36	33	16.94	2.20	21.37**	.00
หลังเรียน	36	33	19.22	2.67		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียน การสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 16.94 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 19.22 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 สรุปได้ว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ผลการศึกษาความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ข้อ	ข้อความ	ระดับคะแนน			
		ก่อนเรียน		หลังเรียน	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
1.	นักศึกษากรอกข้อมูลส่วนตัวบางเรื่องที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง	1.81	0.78	1.58	0.69
2.	นักศึกษชอบอ่านเรื่องของผู้อื่น มากกว่าให้ผู้อื่นรู้เรื่องของตนเอง	3.11	0.95	2.64	1.07
3.	นักศึกษหาที่ฝึกงาน โดยใช้วิจารณ์ตนเอง	3.64	1.04	3.83	1.05
4.	เวลาซื้อเสื้อผ้า นักศึกษตัดสินใจเลือกเองโดยไม่ถามความคิดเห็นผู้มาด้วย หรือชอบที่จะไปคนเดียว	2.64	1.29	3.11	1.11
5.	เมื่อญาติ/เพื่อน มีเรื่องทะเลาะกับผู้อื่น นักศึกษาจะเข้าข้างญาติ/เพื่อน โดยไม่พิจารณาข้อเท็จจริง	2.31	0.82	1.86	0.76
6.	นักศึกษให้ความไว้วางใจต่อเพื่อนสนิทจนไม่ยอมรับความจริงที่เกี่ยวกับเพื่อนสนิท	2.17	1.02	1.97	1.02
7.	เวลาซื้อของเมื่อผู้ขายทอนเงินเกินมาเล็กน้อย นักศึกษนำเงินไปคืน	4.19	0.88	4.19	1.14
8.	เวลาซื้อของเมื่อผู้ขายทอนเงินเกินมามาก นักศึกษาจะรีบคืนเงินทันที	4.56	0.87	4.58	1.05
9.	บ่อยครั้งที่นักศึกษหยิบเงินของผู้ปกครอง จำนวนเล็กๆน้อยๆ โดยไม่ขออนุญาต	2.44	1.22	1.81	0.92
10.	นักศึกษใช้เวลาหมดไปกับกิจกรรมอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการเรียน จึงชอบลอกการบ้านเพื่อน	3.17	0.94	2.67	1.06

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ระดับคะแนน			
		ก่อนเรียน		หลังเรียน	
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
11.	นักศึกษาไม่ชอบค้นคว้าด้านวิชาการเพิ่มเติม แต่เลือกที่จะ Copy งานเพื่อนแล้วเปลี่ยนหน้าปกรายงานเป็นของตนเอง	1.92	0.90	1.61	0.87
12.	ทุกครั้งที่มีการสอบ นักศึกษาจะวางแผนอ่านหนังสือโดยทำเป็นตารางและทำบันทึกย่อสั้นๆ ล่วงหน้า	2.89	1.214	3.31	1.23
13.	นักศึกษาร่วมมือกับเพื่อนอย่างละเอียด	2.08	.996	2.53	1.20
14.	นักศึกษาชอบนำเรื่องส่วนตัวของเพื่อนสนิทไปเล่าต่อให้ผู้อื่นฟัง	2.11	0.74	1.69	0.74
15.	นักศึกษาชอบพูดเรื่องของผู้อื่น โดยต่อเติมข้อมูลบางอย่าง แต่ต้องการให้สนุก เพลิดเพลิน	1.78	0.76	1.81	0.88
16.	เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำกิจกรรมใดๆ นักศึกษาจะปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้เช่นเดียวกับผู้อื่น	4.06	0.71	4.47	0.65
17.	นักศึกษาส่งงานหรือการบ้านตรงตามกำหนด	4.25	0.55	4.58	0.55
18.	ในการทำกิจกรรมโครงการใดๆก็ตามนักศึกษามีส่วนร่วมน้อยมากหรือหลีกเลี่ยงเพราะไม่มีเวลา	2.17	0.77	1.94	0.86
19.	นักศึกษาทำงานแทนเพื่อนๆ เพราะต้องการให้เพื่อนๆ รัก	1.97	1.00	1.75	0.84
20.	ทุกครั้งที่มีการนัดหมาย นักศึกษามาตรงเวลาและสถานที่	3.69	0.85	3.92	0.77
21.	ทุกครั้งที่ถูกเรื่องเกรด นักศึกษาจะบอกเกรดที่เกินจริง	1.33	0.82	1.22	0.63
22.	นักศึกษาชอบเป็นคนกลางระหว่างเพื่อนกับเพื่อนหรือเพื่อนกับแฟนเพื่อน ที่บางครั้งต้องพูดเรื่องไม่จริง เพราะไม่ต้องการให้สองฝ่ายโกรธกัน	2.78	1.22	2.56	1.25

จากตารางที่ 4.2 นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพมีความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในเชิงลบก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 2 ข้อ คือ ข้อ 10 นักศึกษาใช้เวลาหมดไปกับกิจกรรมอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการเรียน จึงชอบลอกการบ้านเพื่อน ($\bar{X}=3.17$) หมายถึง มีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X}=2.67$) ซึ่งหมายถึง มีการปฏิบัติเป็นบางครั้งเช่นกัน แต่มีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้นกว่าก่อนเรียน และข้อ 2 นักศึกษาชอบอ่านเรื่องของผู้อื่น มากกว่าให้ผู้อื่นรู้เรื่องของตนเอง ($\bar{X}=3.11$) หมายถึง มีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X}=2.64$) หมายถึง มีการปฏิบัติเป็นบางครั้งเช่นกัน แต่มีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้นกว่าก่อนเรียน ส่วนความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในเชิงลบก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 21 ทุกครั้งที่พูดเรื่องเกรด นักศึกษาจะบอกราคาที่เกินจริง ($\bar{X}=1.33$) หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติเลย ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X}=1.22$) หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติเลย แต่มีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้นกว่าก่อนเรียน

ความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในเชิงบวกก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 8 เวลาซื้อของเมื่อผู้ขายทอนเงินเกินมามาก นักศึกษาจะรีบคืนเงินทันที ($\bar{X}=4.56$) หมายถึง มีการปฏิบัติทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์ขึ้น ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X}=4.58$) หมายถึง มีการปฏิบัติทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์ขึ้นเช่นกัน โดยมีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้นกว่าก่อนเรียน ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยรองลงมา คือ ข้อ 17 นักศึกษาส่งงานหรือการบ้านตรงตามกำหนด ($\bar{X}=4.25$) หมายถึง มีการปฏิบัติบ่อยครั้ง ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X}=4.58$) หมายถึง มีการปฏิบัติทุกครั้ง โดยมีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้นกว่าก่อนเรียน ส่วนความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในเชิงบวกก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 13 นักศึกษาอ่านคู่มือนักศึกษาอย่างละเอียด ($\bar{X}=2.08$) หมายถึง มีการปฏิบัติเป็นบางครั้งส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X}=2.53$) ซึ่งหมายถึง มีการปฏิบัติเป็นบางครั้งเช่นกัน โดยมีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้นกว่าก่อนเรียน

ผลการเปรียบเทียบความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ก่อนและหลังโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ปรากฏผลดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ก่อนและหลังโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลการเปรียบเทียบความตระหนักรู้	จำนวนนักเรียน	$\bar{X}$	S.D	t	P
ก่อนเรียน	36	2.77	0.30	2.419*	0.02
หลังเรียน	36	2.68	0.30		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.3 นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพมีความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 2.77 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 2.68 ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปได้ว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพมีความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่ดีขึ้น

ผลการศึกษาความพึงพอใจนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ปรากฏผลดังตารางที่ 4.4 -4.6

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ด้านสาระการเรียนรู้

ข้อ	ข้อความ	ระดับคะแนน		ระดับความพึงพอใจ
		$\bar{X}$	S.D	
	ด้านสาระการเรียนรู้			
1.	ภาษาที่ใช้ในรูปแบบการเรียนการสอน	4.61	0.49	มากที่สุด
2.	เนื้อหาเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	4.92	0.28	มากที่สุด
3.	ความครบถ้วนของเนื้อหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	4.78	0.48	มากที่สุด
4.	รูปแบบการเรียนการสอน	4.79	0.42	มากที่สุด
5.	การศึกษาด้วยตนเอง	4.22	0.63	มาก
	รวม	4.56	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ด้านสาระการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด อันดับแรก คือ เนื้อหาเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ($\bar{X}=4.92$) รองลงมาคือ รูปแบบการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.79$) และความครบถ้วนของเนื้อหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ($\bar{X}=4.78$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน

ข้อ	ข้อความ	ระดับคะแนน		ระดับความพึงพอใจ
		$\bar{X}$	S.D	
	ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน			
1.	การนำเข้าสู่เนื้อหาด้วยปัญหาที่เกิดขึ้น	4.61	0.49	มากที่สุด
2.	ความกระชับ และชัดเจนของการโยงเข้าสู่เนื้อหา	4.53	0.50	มากที่สุด
3.	การมีตัวอย่างประกอบ	4.78	0.48	มากที่สุด
4.	การมีกิจกรรมฝึกปฏิบัติ	4.69	0.52	มากที่สุด
5.	กรณีศึกษาในแต่ละกลุ่ม	4.56	0.55	มากที่สุด
	รวม	4.61	0.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ การมีตัวอย่างประกอบ ($\bar{X}=4.78$) รองลงมาคือ การมีกิจกรรมฝึกปฏิบัติ ($\bar{X}=4.69$) และการนำเข้าสู่เนื้อหาด้วยปัญหาที่เกิดขึ้น ($\bar{X}=4.61$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้

ข้อ	ข้อความ	ระดับคะแนน		ระดับความพึงพอใจ
		$\bar{X}$	S.D	
	ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้			
1.	แบบของตัวอักษรที่ใช้	4.33	0.49	มาก
2.	สีของตัวอักษรที่ใช้	4.19	0.28	มาก
3.	การใช้ภาพกราฟิก	4.56	0.48	มากที่สุด
4.	การใช้เสียง	3.47	0.42	ปานกลาง
5.	อัตราความเร็วในการนำเสนอเนื้อหา	3.97	0.63	มาก
	รวม	4.10	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.6 นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ การใช้ภาพกราฟิก ($\bar{X}=4.56$) รองลงมาคือ แบบของตัวอักษรที่ใช้ ($\bar{X}=4.33$) และสีของตัวอักษรที่ใช้ ($\bar{X}=4.19$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ก่อนและหลัง โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 2) เพื่อศึกษาความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ 3) เพื่อเปรียบเทียบความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ก่อนและหลัง โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ ประจำปีการศึกษา 2553 ในหลักสูตรปริญญาตรีเทียบโอน ปกติ จำนวน 36 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี 2) รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี 4) แบบวัดความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี 5) แบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น KR-21 ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา และการทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี และความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 16.94 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 19.22 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 แสดงว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพมีความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในเชิงลบก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 2 ข้อ คือ ข้อ 10 นักศึกษาใช้เวลาหมดไปกับกิจกรรมอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการเรียน จึงชอบลอกการบ้านเพื่อน มีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน มีการปฏิบัติเป็นบางครั้งเช่นกัน แต่มีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้นกว่าก่อนเรียน และข้อ 2 นักศึกษาชอบอ่านเรื่องของผู้อื่น มากกว่าให้ผู้อื่นรู้เรื่องของตนเอง มีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน มีการปฏิบัติเป็นบางครั้งเช่นกัน แต่มีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้นกว่าก่อนเรียน ส่วนความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 21 ทุกครั้งที่พูดเรื่องเกรด นักศึกษาจะบอกเกรดที่เกินจริง ไม่เคยปฏิบัติเลย ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ไม่เคยปฏิบัติเลยเช่นกัน แต่มีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้นกว่าก่อนเรียน

ส่วนความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในเชิงบวกก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 2 ข้อ คือ ข้อ 8 เวลาซื้อของเมื่อผู้ขายทอนเงินเกินมามาก นักศึกษาจะรีบคืนเงินทันที มีการปฏิบัติทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์ขึ้น ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน มีการปฏิบัติทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์ขึ้นเช่นกัน โดยมีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้นกว่าก่อนเรียน และข้อ 17 นักศึกษาส่งงานหรือการบ้านตรงตามกำหนด มีการปฏิบัติบ่อยครั้ง ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน มีการปฏิบัติทุกครั้ง โดยมีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้นกว่าก่อนเรียน ส่วนความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในเชิงบวกก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 13 นักศึกษาอ่านคู่มืออย่างละเอียด มีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง ส่วนคะแนนหลังเรียน มีการปฏิบัติเป็นบางครั้งเช่นกัน โดยมีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้นกว่าก่อนเรียน

3. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพมีความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 2.77 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 2.68 ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพมหานครมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านสาระการเรียนรู้ และด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ส่วนด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ ความพึงพอใจของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านสาระการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ เนื้อหาเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี รูปแบบการเรียนการสอน และความครบถ้วนของเนื้อหา เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ตามลำดับ รายข้อด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน พบว่า ข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ การมีตัวอย่างประกอบ การมีกิจกรรมฝึกปฏิบัติ และการนำเข้าสู่เนื้อหาด้วยปัญหาที่เกิดขึ้น ตามลำดับ รายข้อด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ การใช้ภาพกราฟิก แบบของตัวอักษรที่ใช้และสีของตัวอักษรที่ใช้ ตามลำดับ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

II. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

จากการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 16.94 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 19.22 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 แสดงว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ใช้รูปแบบการเรียนการสอนเชิงปทัสสมผสานกับการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและการใช้กรณีศึกษา เป็นการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้จรรยาบรรณทางวิชาชีพที่เหมาะสม เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ โปรแกรม Autoware ที่มีภาพ ข้อความ เสียงพูด และเสียงดนตรีประกอบ กระตุ้นความรู้ด้านเนื้อหาและปลูกจิตสำนึก ด้วยวิถีทัศน์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรอบ ๆ ตัว แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์โดยใช้ กิจกรรมกลุ่ม ศึกษากรณีศึกษา โดยให้นักศึกษาประเมินผลงานด้วยตนเองส่งผลให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของประยูร บุญใช้ (2544) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตาม

แนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานักศึกษาในสถาบันราชภัฏ พบว่า นักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสูงกว่าเกณฑ์และสูงกว่านักศึกษาที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของผาณิต เย็นแข (2544: 87-89) ได้ศึกษา ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชีปป่าเพื่อการพัฒนาจริยธรรมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริยศึกษาและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริยศึกษาของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากแบบสอบถามพฤติกรรมเชิงจริยธรรมและจากแบบสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม พฤติกรรมด้านความขยันหมั่นเพียรระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ด้านความรับผิดชอบ และความมีระเบียบวินัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การปฏิบัติงานของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี

2. การศึกษาความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

จากการวิจัย พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพมีความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีเชิงลบและเชิงบวกในการปฏิบัติงานที่มีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้น หลังจากใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากนำคุณลักษณะจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมากำหนดพฤติกรรมและเนื้อหาของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีผสมผสาน โดยใช้ปัญหาเป็นฐานและใช้กรณีศึกษา มาพัฒนาเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอน จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีแบบผสมผสาน สร้างความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพ การรับรู้ คิดได้ รู้ลึก ตำนึงถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่อจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ด้วยความสนใจ ด้วยจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในการกระทำที่ถูกต้อง ส่งผลให้นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพมีความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีพัฒนาการในการปฏิบัติในทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของอัสวีนิ นามะกันคำ (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ภาพรวมจรรยาบรรณวิชาชีพในประเทศไทย ระบุว่า ส่วนรวมของจรรยาบรรณทุกกลุ่มสาขาวิชา คือ ผู้ประกอบวิชาชีพควรมีความซื่อสัตย์ สุจริต คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม รับผิดชอบต่อสภาพสิทธิผู้อื่น ไม่โกหกหลอกลวง และควรประกอบวิชาชีพโดยมีความรับผิดชอบต่อสังคม ชีวอนามัย มาตรฐาน ไม่ออกหลักฐานเท็จ ไม่ชักจูงผู้รับบริการผู้อื่นมาเป็นของตน รักษาความลับของผู้รับบริการ รักษาชื่อเสียง มีศรัทธา และคำนึงถึงความปลอดภัยของการประกอบวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Gaa & Thome (2004) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนจรรยาบรรณเพื่อพัฒนา

ศีลธรรมโดยผ่านกระบวนการจัดการสอนโดยตรง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนด้านจรรยาบรรณเพื่อพัฒนาศีลธรรมโดยผ่านกระบวนการจัดการสอนโดยตรง และการประยุกต์เนื้อหาด้านจรรยาบรรณวิชาชีพเข้าสู่วิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรการบริหารจัดการ และการบัญชี โดยคิดตามพิจารณาเหตุและผลทางศีลธรรมรูปเอกสารเฉพาะทางด้านการบัญชี และการมีเหตุมีผลของศีลธรรมทั่ว ๆ ไป ผลการศึกษาใน 2 ภาคเรียนทั้งในส่วนเนื้อหาและคะแนนทางด้านศีลธรรมด้านการบัญชี และในส่วนของศีลธรรมทั่ว ๆ ไป แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาทางด้านศีลธรรมดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cohen, J; Pant, L.; & Sharp, D (1998) ได้ศึกษาการตรวจสอบเกี่ยวกับความรู้จรรยาบรรณและการตัดสินใจของนักศึกษาวิชาชีพบัญชี โดยใช้กรณีศึกษา 3 กรณีเกี่ยวกับการตัดสินใจทางด้านจรรยาบรรณ โดยกำหนดเป้าหมายหลักไปที่การศึกษาทางด้านจรรยาบรรณโดยกรรมการวิชาชีพการบัญชี การศึกษามุ่งไปที่ความแตกต่างของการตัดสินใจทางด้านจรรยาบรรณระหว่างนักศึกษาปีสุดท้ายที่กำลังเรียนวิชาทางด้านจรรยาบรรณกับนักศึกษาที่ยังไม่ได้เรียนในหลักสูตรบัญชี พบว่า มีความแตกต่างค่อนข้างเห็นได้ชัดระหว่างนักศึกษาในประเทศกับนักศึกษาต่างประเทศในแง่มุมมองการตัดสินใจทางด้านจรรยาบรรณ ซึ่งมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดจากความแตกต่างของประเพณี การศึกษายังช่วยยืนยันได้ว่าการนำการศึกษาทางด้านจรรยาบรรณผนวกเข้ากับหลักสูตรจะทำให้เกิดความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดสำหรับนักศึกษาที่มีวิชาจรรยาบรรณเป็นวิชาบังคับในหลักสูตรในระบบปริญญาตรี

3. การเปรียบเทียบความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ก่อนและหลังโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

จากการวิจัย พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 2.77 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 2.68 ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี โดยนำกระบวนการเรียนการสอนผ่านสื่อการสอนคอมพิวเตอร์ กิจกรรมกลุ่มและกรณีศึกษาที่มีขั้นตอนโดยนักศึกษาที่ได้รับรู้ หรือเคยเรียนรู้มาก่อน เมื่อผู้วิจัยได้กระตุ้นทำให้นักศึกษาเกิดความสนใจมากขึ้น และมีความตระหนักรู้ ทำความเข้าใจความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ผ่านกิจกรรมกลุ่ม โดยกรณีศึกษา 16 กรณีศึกษา เมื่อนักศึกษาได้รับรู้ซึ่งเป็นการตื่นตัวทางจิตใจต่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์นั้นๆทำให้เกิดความคิดรวบยอด การเรียนรู้ และความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี สอดคล้องกับกรรณภา วัชรธำรงกุล (2552) ได้กล่าวว่า บุคคลซึ่งเคยมีการรับรู้ หรือเคยมีความรู้มาก่อน เมื่อมี

สิ่งเร้ามากระตุ้นจะทำให้เกิดความสำนึกขึ้นหรือเกิดความตระหนักผู้ได้รับรู้ หรือได้รับประสบการณ์ต่างๆ จะนำไปสู่การเกิดความคิดรวบยอด การเรียนรู้ และความตระหนักผู้ ตามลำดับ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นความสำคัญ ความรับผิดชอบและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นตามมา จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักผู้ต่อสิ่งนั้นๆ ต่อไปนี้ที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรนาถ โมลิเอรี (2550) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดคุณลักษณะศึกษาของลิกโคนาเพื่อเสริมสร้างจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อของนักศึกษาสายอาชีพและเทคโนโลยี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อ และความรู้สึกรู้สึกนึกคิดที่มีต่อการปฏิบัติที่แสดงถึงการมีจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อ หลังการทดลองแตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนั้น นักศึกษามีการพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อขึ้นใน 2 ด้าน คือ การปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ และการนำความรู้ไปใช้ได้ในสถานการณ์จริง และสอดคล้องกับงานวิจัยของชนัญสา อรณ พณ อยุธยา (2549) ได้ศึกษาการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการแสวงหาและการเรียนรู้จริยธรรมของเยาวชน พบว่า เยาวชนให้ความสำคัญจริยธรรมว่าเป็นความดี การประพฤติที่งดงาม สำนึกผู้รับผิดชอบต่อสังคม โดยเริ่มสนใจเรียนรู้จริยธรรมตั้งแต่ด้วยเยาว์ และมีแรงจูงใจในการแสวงหาและเรียนรู้จริยธรรมจากปัจจัยภายในตัวเอง การสื่อสารจริยธรรมผ่านสื่อพบว่า เยาวชนมีลักษณะการแสวงหาและเรียนรู้ทางจริยธรรมผ่านสื่อในลักษณะผสมผสาน ทั้งสื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีการเปิดรับและการตอบกลับสาร เกี่ยวกับจริยธรรมผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับดีมาก และเครื่องมือที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับในระดับมากที่สุดได้แก่ เว็บไซต์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และเว็บบอร์ด

4. การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

จากการวิจัย พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านสาระการเรียนรู้ และด้านการจัดการกระบวนการเรียนการสอน ส่วนด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ ความพึงพอใจของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นเป็นแบบผสมผสาน 8 ขั้นตอน ผ่านสื่อการสอนคอมพิวเตอร์ กิจกรรมกลุ่มและกรณีศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้นักศึกษามีความเข้าใจในความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ โปรแกรม Autoware ที่มีภาพ ข้อความ เสียงพูดและเสียงดนตรีประกอบ กระตุ้นความรู้ด้านเนื้อหาและปลูกจิตสำนึก ด้วยวิธีทัศนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัว มีกิจกรรมให้นักศึกษาทำความเข้าใจและสรุปความรู้ที่ได้รับผ่านใบสรุปความรู้ภาพรวม

ใบสรุปความรู้เกี่ยวกับความหมาย ใบสรุปความรู้เกี่ยวกับตัวอย่าง และใบประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมกลุ่ม ส่งผลให้นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของวาทีณี สรรพวัฒน์ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครูตามแนวคิดชิปปาสำหรับ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครูตามแนวคิดชิปปาสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา สามารถนำความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไปประยุกต์ใช้งานในวิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครูตามแนวคิดชิปปาอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวนีย์ พงศาพิชญ์และคณะ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการ:กรณีศึกษาวิชามนุษยสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยรวมอยู่ในระดับสูง และมีความพึงพอใจด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับสูงทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Koroghlian, Carol, Klein, D.James (2004: 23-46) ได้กล่าวถึงผลดีในการนำเอาเสียง ภาพเคลื่อนไหว และการใช้สื่อผสมมาช่วยในการเรียนการสอนวิชา biology โดยการศึกษาการใช้ instruction mode (ภาพนิ่ง กับ animation) ความสามารถในการมองหลายมิติ (ต่ำ กับสูง) กับการทดสอบ ซึ่งจากผลลัพธ์ของการศึกษา พบว่า การใช้เสียง ภาพเคลื่อนไหวนั้นให้ผลดีเป็นอย่างมาก ผู้ที่มีปัญหาทางการมองหลายมิติก็สามารถเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 การเรียนการสอนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพ ควรสอดแทรกอยู่ในทุกรายวิชา

1.2 การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ ความตระหนักรู้ และความพึงพอใจ ควรมีการผสมผสานกับรูปแบบต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.3 อุปกรณ์สนับสนุนการเรียนการสอน ควรมีความพร้อม และทันสมัย เพื่อสื่อสารและจูงใจนักศึกษา ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยและพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้สอน

2.2 ควรมีการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อผสมผสานที่ทันสมัย ในบทเรียนเรื่องอื่น ๆ ด้วย

2.3 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและการสนับสนุนด้านต่างๆ รวมทั้งจัดสรรงบประมาณอย่างพอเพียง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรณา วัชรธำรงกุล. (2552). การสร้างแบบวัดความตระหนักรู้ต่อผลกระทบของสภาวะโลกร้อน สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- การเรียนรู้จากสถานการณ์ปัญหา. (2552). สืบค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2552, จาก http://www.kroobannok.com/veiw.php?article_id=5880
- กึ่งแก้ว อารีรักษ์ และคณะ. (2548). การจัดการความรู้โดยใช้รูปแบบหลากหลาย. กรุงเทพฯ : เมธีทิปส์.
- กิตติมา ปรีดีฉิลก. (2524). ทฤษฎีการบริหารองค์กร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เกสร ไช้บางยาง. (2537). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เจตคติต่อการสอนวิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี. (2552). สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2552, จาก <http://www.lcc.ac.th/section/account/www.htm>
- ความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมกับอาชีพ. (2552). สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2552, จาก www.supatta.haysamy.com/leare2_1.html
- ความหมายที่เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ. (2552). สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2552, จาก www.transparency.oncb.go.th/filts/file2/d05102804.pdf
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549 (ก)), สำนักงาน. รายงานการสังเคราะห์แนวคิดและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549 (ข)), สำนักงาน. รายงานการสังเคราะห์แนวคิดและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- จรรยา กาญจนระพีพรรณ. (2550). การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องจริยธรรมในการประกอบอาชีพ วิชาจริยธรรมในอาชีพคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3. วิทยานิพนธ์. ศศม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จำนง พรายเข้มแข. (2531). เทคนิคการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- จิราภรณ์ วสุวัต. (2540). การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมจริยธรรมทางสังคมของเด็กวัยอนุบาล ตามแนวคิดคอนสแตนต์ดิวส์ต์ โดยการจัดประสบการณ์แบบโครงการ. วิทยานิพนธ์. ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- แจ่มผู้บริหารทุจริตต้นเหตุบมผด. (2550, 23 พฤษภาคม). ไทยรัฐ. หน้า 5.
- จุศรี วงศ์รัตนะ. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิต.
- ชนัญสราร อรณ พณ อรุยา. (2549). การใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการแสวงหาและ การเรียนรู้จริยธรรมของเยาวชน. วิทยานิพนธ์. นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา วารสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชวนีย์ พงศาพิชญ์ และคณะ. (2551). ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนแบบ บูรณาการ. วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปีที่ 18 ฉบับที่ 2 พ.ค.- ส.ค. 2551.
- ชวาล แพรัตกุล. (2526). เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2532). เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. (2548). เทคโนโลยีการศึกษา ทฤษฎีและการวิจัย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ดิน ปรัชญพฤทธิ์. (2541). การบริหารการพัฒนา: ความหมาย เนื้อหา แนวทางและปัญหา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทองศักดิ์ ประสภกิตติคุณ. (2535). การประเมินค่าความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์. ศศ.ม (ศึกษาศาสตร์-การสอน) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทิตนา แคมมณี. (2548). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ด้านสุขภาพการพิมพ์.
- _____. (2546). การพัฒนากระบวนการคิด: แนวทางที่หลากหลายสำหรับครู. วารสาร. ราชบัณฑิตยสถาน 1 มกราคม - มีนาคม: 38-54.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2533). การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

นริยานราศรี. (2544). การศึกษาความพึงพอใจของบทเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อ

การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุดในกลุ่มวิชา

สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง. กศ.ม.

พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ณัฐนันท์ สกฤตรุณเพชร. (2550). การพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก เรื่อง พฤติกรรมเสี่ยง

และความปลอดภัยในชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์. ศศ.ม

(ศึกษาศาสตร์- การสอน). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นฤมล มีชัย. (2535). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

นารีรัตน์ ศิริอนันต์. (2550). การพัฒนาพฤติกรรมลดภาวะโลกร้อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่

4 โรงเรียนสุนรรีวิทยาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. รายงานการวิจัย.

สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2552, จาก www.thaiedresearch.org.

นิสิตรา สุทธิอาจ. (2549). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย สารการเรียนรู้ภาษาไทย

เรื่องการออกเสียงควบกล้ำ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์. คบ.ม

(หลักสูตรและการสอน). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

บุญเรียง จงรศิลป์. (2539). วิจัยวิธีการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: หจก.พี.เอ็น.การพิมพ์.

ประทีพ มีเสน. (2537). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทาง

วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยการใช้เกมทางวิทยาศาสตร์กับ

การสอนตามแบบแผนของกรมวิชาการ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ประยูร บุญใช้. (2544). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดประสบการณ์

การเรียนรู้ผ่านสื่อกลางเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนรายวิชาของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุณวุฒิปริญญาตรี.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประสาธ อิศรปรีดา. (2523). จิตวิทยาการเรียนรู้กับการสอน. กรุงเทพฯ: นำอักษรการพิมพ์.

ปราโมทย์ จันทร์เรือง. (2535). ปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนการสอนกับระดับผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน ที่มีต่อทักษะการคิดของนักเรียนระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด.

(สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปรียาพร วงษ์อนุตรโรจน์. (2535). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์ดี.

- ปาริสา อร่ามเรือง . (2552). พัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง ความน่าจะเป็น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีที่ 1. หน้า 1-18.
- ผาณิต เข้มแข. (2544) . ผลการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาเพื่อการพัฒนา จริยธรรมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริยศึกษาและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ คบ.ม. (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิกุลทอง ศรีเมือง. (2535). การเปรียบเทียบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนตามแนวการสอนแบบสร้างมโนทัศน์ที่มีต่อผลการสอนสอง แบบ. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิเชษฐ รุ่งลาวัลย์. (2550). การศึกษาความต้องการด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับหลักสูตรด้าน คอมพิวเตอร์ในระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิตมหาบัณฑิต, คณะครุ ศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร.
- มนี โพธิเสน. (2543). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนต่อการจัด การศึกษาของโรงเรียนโพธิเสนวิทยา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย. รายงานค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มณฑรา ธรรมบุษย์. (2552). คู่มือการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลกรุงเทพ.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ. (2549). เอกสารหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอก การบัญชี (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2549). คณะบริหารธุรกิจ.
- _____. (มปก.) พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 กรกฎาคม 2540.
- ขงยุทธ กันคำ. (2550). รายงานผลการศึกษการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง การซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน รายวิชา การงานอาชีพและเทคโนโลยี รหัส วิชา ง 32101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ เทคโนโลยี โรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา อำเภอสี จังหัดลำพูน. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลำพูน เขต 2.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2535). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525**. กรุงเทพฯ:

ไทยวัฒนาพานิช.

รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2535). **เทคนิคการสร้างภาวะผู้นำ**. กรุงเทพฯ: บัดเดอร์ฟลาย.

รัตนา ฉายะเจริญ. (2538). **การสร้างชุดการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยการทำมา
หากินเน้นกระบวนการ 9 ประการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. ปรินญานิพนธ์การศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ลม เปลี่ยนทิศ. (2550, 30 พฤษภาคม). **อย่าวิตกกังไป**. ไทยรัฐ. หน้า 5.

_____. (2551, 2 มิถุนายน). **จิตสำนึกแม่ค้าผู้ปั่นกับรัฐมนตรีไทย**. ไทยรัฐ. หน้า 5.

_____. (2550, 30 พฤษภาคม). **จีนสั่งประหารบักอาหารและยาฐานทุจริต**. ไทยรัฐ. หน้า 5.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). **สถิติวิทยาทางการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.

_____. (2539). **เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

_____. (2543). **การวัดด้านจิตพิสัย**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วรรณรด โมลิอวี. (2550). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดคุณลักษณะศึกษาของ
โลกนา เพื่อเสริมสร้างจรรยาบรรณวิชาชีพด้านความรับผิดชอบของนักศึกษาสาขาอาชีพ
และเทคโนโลยี**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิริยา ชินวรโรจน์. (2546). **จริยธรรมในวิชาชีพ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

วลัย พานิช. (2547). **การสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์ (Storyline)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

วัฒนา ก้อนเชื้อรัตน์. (2547). **ทบทวนแนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา**. นครราชสีมา :
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1.

วาทีณี สรรพวัฒน์. (2551). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์และ
เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครูตามแนวคิดชิปปาสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา**. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- วาริรัตน์ แก้วอุไร. (2541). การพัฒนารูปแบบการสอนสำหรับวิชาสอนโดยทั่วไปแบบเน้นกรณีตัวอย่าง เพื่อส่งเสริมการความสามารถของศึกษาคู ด้านการคิดวิเคราะห์แบบโต้ตอบในศาสตร์ทาง การสอน. วิทยานิพนธ์ ปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชาการ, กรม. (2540). รูปแบบการเรียนการสอนเด็กปัญญาเลิศ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2544). การวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิริติ อ้วนนุวัตร. (2538). วิจัยวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: หจก.พี.เอ็น.การพิมพ์.
- วิโรจน์ วัฒนานิมิตกุล. (2540). การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้สาระอิงระบบเพื่อส่งเสริมความใฝ่รู้ของนักเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สภาวิชาชีพด้านกฎหมายหันให้ผู้สอบบัญชีจับผิดผู้บริหารซีไอโก. (2550, 13 ตุลาคม). ไทยรัฐ. หน้า 5.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง; และ อัญชลี โพธิ์ทอง (2542). หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2518). การปกครองของไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สาครศร มากพานิช. (2553). การศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการของเงินทุนหมุนเวียนค่าเครื่องจักรกลของกรมทางหลวง. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง. หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุกัญญา กัตถัญญ. (2542). ผลการสอนจิตวิทยาศาสตร์ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์. ปริญญามหาบัณฑิต (สาขาวิชาประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุดใจ บุญอริย์. (2541). การฝึกเหตุผลเชิงจริยธรรม: ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: เอกสารการสอนชุดวิชาจริยศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุวัฒน์ นิยมคำ. (2531). ทฤษฎีและทางปฏิรูปในการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้. กรุงเทพฯ: เจเนอรัลบุ๊กส์เซนเตอร์.
- เสาวนีย์ สีขามบัณฑิต. (2528). เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- หทัยรัตน์ ประทุมสูตร. (2542). ความพึงพอใจการปฏิบัติงานพยาบาลในโรงพยาบาลของรับและ
เอกชนในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อุทัย หิรัญโค. (2523). การบริหารงานบุคคล การบริหารธุรกิจการบริหาร. กรุงเทพฯ:
โอเดียนสโตร์.
- อดุล จาตุรงคกุล. (2543). การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัจฉนา โทบุญ. (2534). ระดับความพึงพอใจของผู้มารับบริการงานทะเบียนราษฎร สำนักทะเบียน
อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาศิลปะศาสตร์)
มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัศวินี นามะกันคำ. (2552). ประสบการณ์ของนักศึกษาพยาบาลในการเรียนแบบผ่านสื่อ
อิเล็กทรอนิกส์. วารสาร. พยาบาลสารปีที่ 35 ฉบับที่ 3 (ก.ค.-ก.ย. 2552) หน้า 12-20.
- Barry; Stephens; & David, Smith. (2011). **Accounting Ethics Educational Interventions: A
Combination of Both The Discrete and Pervasive Method.** Bemidji State University.
- Cheryl E. Michem. (2011). **Analysis of International Ethical Standards In Accounting.**
Virginia State University, USA.
- Cohen, J; Pant, L.; & Sharp, D. (1998). **The effects of gender and academic discipline
diversity on the ethical intentions and ethical orientation of potential accounting
recruits.** Accounting Horizons 12 (September): 250-270.
- Gaa, J; & Thorne, L. (2004). **An introduction to the special issue on professionalism and
ethics in accounting education.** Issues in Accounting Education 19 (February): 1-6.
- Johl, Shireenjit; & Jacking, Beverley. (1996). **Ethics awareness, orientation and intentions of
accounting students.** Retrieved November 15, 2011, from www.google.com
- K.F. Alam. (2011). **Ethics and Accounting Education.** Retrieved November 15, 2011, from
www.google.com
- Koroghlanian, Carol; Klein, D. James. (2004). **Computers/Educational use; Computer
Animation; Human information processing; Space perception.** 13(1): 23-46.
- Nichoals, Koumbiadis; & John O. Okpara. (2008). **Ethics and Accounting Profession: An
Exploratory Study of Accounting Students in Post Secondary Institutions.** In
International Review of Business Research Papers, V.4. pp. 147-156.

Woods. (1985). **Problem-based learning and problem solving.** In Russell Kenley (1995).

“Problem Based Learning : within a traditional teaching environment”, AUBEA conference, University of Technology Sydney, New South Wales.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

**แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี
นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ**

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 33 ข้อ เพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจ ตามเนื้อหา
2. วิธีตอบ ให้นักศึกษาเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วขีดเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้ ให้ตรงกับข้อของคำตอบที่นักศึกษาเลือก
3. การให้คะแนน ข้อที่ตอบถูก ได้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบ ได้ 0 คะแนน
4. เวลาในการทำข้อสอบ 30 นาที เมื่อทำเสร็จแล้วให้ส่งกระดาษคำตอบและข้อสอบคืนที่กรรมการคุมสอบ

ขอขอบคุณนักศึกษาที่ให้ความร่วมมือในการทำแบบทดสอบด้วยความตั้งใจ มา ณ โอกาสนี้

ผศ.วิไลวรรณ อ่ำคำสร้ง

ข้อ 1. จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี บัญญัติไว้ในกฎหมายใด

- ก. พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ข. พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2547
 ก. พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2543 ง. พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

ข้อ 2. หน่วยงานใดมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดและจัดทำจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

- ก. สภานักบัญชี ข. สมาคมการบัญชีไทย
 ก. สภาวิชาชีพบัญชี ง. สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

คำตอบข้างล่างนี้สำหรับ ข้อ 3 ถึงข้อ 5

- ก. ความโปร่งใส (Transparency) ข. ความเป็นอิสระ (Independence)
 ก. ความเที่ยงธรรม (Objectivity) ง. ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity)

ข้อ 3. นางสาวมะลิ เป็นสมุห์บัญชี ของธุรกิจแห่งหนึ่ง ซึ่งผู้บริหารให้คำชมอยู่เสมอว่าทำงานได้รวดเร็ว ถูกต้องตรงตามเอกสาร เป็นผลสืบเนื่องมาจาก “นางสาวมะลิ มั่น崗งานของลูกน้องมาทำเองอยู่เสมอ เช่น บันทึกรายการ นำเงิน ไปฝากธนาคารและเก็บตัวเลขทางการเงินด้วยตนเอง” สิ่งที่นางสาวมะลิปฏิบัติ แสดงว่าขาดจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในข้อใด

ข้อ 4. ผู้บริหารของธุรกิจแห่งหนึ่ง มีนโยบายให้การทำงานมีการกำกับดูแลที่ดี และสามารถตรวจสอบได้ เพราะเชื่อว่า หากทุกคนให้ความร่วมมือร่วมใจ ธุรกิจจะประสบความสำเร็จ นโยบายดังกล่าวแสดงถึงข้อใด

ข้อ 5. นางราตรี เป็นผู้สอบบัญชีให้บริษัทแห่งหนึ่ง ซึ่งมีนายโมกซ์ ผู้เป็นสามี ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี ที่มักนำเรื่องงานมาคุยกันต่อที่บ้าน ท่านคิดว่าการทำงานของนางราตรีขาดข้อใด

ข้อ 6. ผู้บริหารของธุรกิจแห่งหนึ่ง ต้องการแสดงความโปร่งใสด้วยการให้พนักงานทุกคนทุกระดับ เข้าถึงฐานข้อมูลทั้งข้อมูลของกิจการและข้อมูลส่วนตัว ท่านคิดว่าการกระทำดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่เพราะเหตุใด

- ก. เหมาะสม เพราะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใส
 ข. เหมาะสม เพราะ แสดงให้เห็นถึงความยุติธรรม
 ก. ไม่เหมาะสม เพราะการเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ต้องเป็นไปอย่างเหมาะสม

ง. ไม่เหมาะสม เพราะการเข้าถึงข้อมูลทุกประเภทจะต้องจำกัดระดับของผู้ใช้และผู้ให้ข้อมูล

ข้อ 7. หลังจากที่นายคกรัก วางแผนการสอบบัญชีเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะต้องนำเสนอให้ผู้บริหารของบริษัทที่รับสอบบัญชี พิจารณาเห็นชอบด้วย ท่านคิดว่าการทำงานของนายคกรักเป็นอย่างไร เพราะเหตุใด

ก. มีความโปร่งใส เพราะสามารถตรวจสอบได้

ข. มีความยุติธรรม เพราะวางแผนการทำงานร่วมกัน

ค. ไม่มีความเป็นอิสระ เพราะอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้บริหาร

ง. ไม่มีความคล่องตัว เพราะต้องให้ผู้บริหารเห็นชอบกับแผนงาน

ข้อ 8. นายบัว เป็นผู้จะต้องเข้าสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้า แต่ผิอญ นางสาวไบเคย แฟนสาว ทำหน้าที่ตรวจนับ นายบัว จึงไม่เข้าสังเกตการณ์การตรวจนับ แต่ยอมรับผลการตรวจนับของนางสาวไบเคยว่าถูกต้อง ครบถ้วน ข้อใดตรงกับการปฏิบัติงานของนายบัว

ก. ขาดความซื่อสัตย์ เพราะเชื่อในหลักฐานของผู้อื่น

ข. ขาดความโปร่งใส เพราะไม่ได้เข้าตรวจสอบด้วยตนเอง

ค. ขาดความเที่ยงธรรม เพราะยอมรับหลักฐานโดยไม่ตรวจสอบ

ง. ขาดความเป็นอิสระ เพราะละเว้นการตรวจสอบรายการบัญชี

ข้อ 9. นางสาวชบา ร่างรายงานการสอบบัญชี แบบไม่มีเงื่อนไข ทั้งๆที่ควรเป็นแบบไม่แสดงความเห็น สาเหตุเป็นเพราะเจ้าของกิจการเป็นญาติสนิท จึงกลัวว่าจะไม่พอใจและเลิกจ้างในที่สุด ท่านคิดว่ากรปฏิบัติงานของนางสาวชบา เป็นอย่างไร

ก. เพราะอยู่ภายใต้อิทธิพลของญาติสนิท จึงทำให้ขาดความโปร่งใส

ข. เพราะมีความเกรงใจมากเกินไป จึงทำให้ขาดความเป็นอิสระ

ค. เพราะมีความลำเอียง จึงทำให้ขาดความเที่ยงธรรม

ง. เพราะไม่มีความจริงใจ จึงทำให้ขาดความซื่อสัตย์สุจริต

ข้อ 10. นางลำดวน รับสอบบัญชีให้กับบริษัทแสง โชค จำกัด มานานจนสนิทสนมกัน เมื่อปีที่แล้ว นางลำดวนจึงซื้อหุ้นกู้ของบริษัท คิดเป็นร้อยละ 10 ท่านคิดว่ากรซื้อหุ้นดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อหน้าที่ผู้สอบบัญชีของนางลำดวน อย่างไร

- ก. ขาดความเป็นกลาง จากการใช้ดุลยพินิจ
- ข. ขาดความเป็นอิสระในการตัดสินใจ
- ค. ขาดความโปร่งใส จากการบิดเบือนข้อมูล
- ง. ขาดความซื่อสัตย์ จากการไม่ได้ปฏิบัติงานตามมาตรฐาน

ข้อ 11.นางสาวส้มจืดกับนายส้มจุก เป็นเพื่อนสนิทกันและยังสนิทกันมากขึ้น เมื่อนางสาวส้มจืดมารับสอบบัญชีให้ ต่อมาธุรกิจของนายส้มจุกมีปัญหาทางการเงิน จึงขอร้องให้นางสาวส้มจืด ช่วยค่าประกันการกู้ยืม โดยสัญญาว่าจะไม่ทำให้เพื่อนเดือดร้อน ท่านคิดว่า การให้ความช่วยเหลือของนางสาวส้มจืดครั้งนี้เกิดผลอย่างไร

- ก. ทำให้ขาดความเป็นอิสระ เพราะมีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้บริหาร
- ข. ทำให้ขาดความเป็นกลาง เพราะมีส่วนเกี่ยวข้องทางการเงิน
- ค. ทำให้ขาดความซื่อสัตย์สุจริต จากการปฏิบัติงานสอบบัญชี
- ง. ทำให้ขาดความโปร่งใส เพราะเข้าไปเกี่ยวข้องในฐานะเพื่อนสนิท

ข้อ 12.นายบานเย็น เป็นคนหนุ่มไฟแรง มีอาชีพเป็นนายหน้า ต่อมาสอบ CPA ได้ ท่านคิดว่า การประกอบอาชีพไปพร้อมๆกันทั้ง 2 อาชีพของนายบานเย็น จะเป็นอย่างไร

- ก. เป็นอาชีพที่ช่วยส่งเสริมซึ่งกันและกัน ทำให้มีรายได้มากขึ้น
- ข. ทำให้มีความรอบรู้มากขึ้น เพราะมีประสบการณ์หลากหลาย
- ค. อาจทำให้ขาดความอิสระ เพราะปฏิบัติหลายหน้าที่
- ง. อาจทำให้ขัดแย้งกับการรักษาความเป็นกลาง

ข้อ 13.ข้อใดแสดงถึงความซื่อสัตย์สุจริตของนายฟังพวย ในการออกรายงานการสอบบัญชี ในกรณี ที่การตรวจสอบไม่มีเอกสารประกอบการลงบัญชี ในส่วนที่มีสาระสำคัญมาก

- ก. โดยการแสดงความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไข
- ข. โดยการแสดงความเห็นแบบมีเงื่อนไข
- ค. โดยการแสดงความเห็นแบบงบการเงินไม่ถูกต้อง
- ง. โดยการแสดงความเห็นแบบไม่แสดงความเห็น

ข้อ 14.บริษัทสามัคคี จำกัด ละเลยไม่บันทึกบัญชีรายได้ ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ จึงเพิ่มค่าสอบบัญชีให้นางสาวช่อนกลิ่น เพื่อแลกกับรายงานการสอบบัญชีโดยแสดงความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไข หากนางสาวช่อนกลิ่นเห็นแก่ค่าสอบบัญชีที่เพิ่มขึ้น แสดงว่าเป็นคนอย่างไร

- ก. ขาดความโปร่งใสและความซื่อสัตย์สุจริต
- ข. ขาดความเป็นกลางและความเที่ยงธรรม
- ค. ขาดความเป็นกลางและความโปร่งใส
- ง. ขาดความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

ข้อ 15.นายพุด เป็นผู้สอบบัญชีรุ่นเก่า และไม่ค่อยติดตามนวัตกรรมใหม่ๆ หากมีกิจการซื้อมาขายไปผ่านระบบ E-Commerce ต้องการให้นายพุดสอบบัญชี ท่านคิดว่า นายพุด ควรทำอย่างไร

- ก. ควรรับงาน เพราะจะได้ศึกษารูปแบบการทำธุรกิจใหม่ๆ
- ข. ควรรับงานแล้วให้สำนักงานสอบบัญชีอื่นรับช่วงต่อ
- ค. ไม่ควรรับงาน เพราะขาดความรู้ความสามารถ
- ง. ไม่ควรรับงาน เพราะมีความซื่อสัตย์

ข้อ 16.จากข้อ15 หากท่านเป็นนายพุด จะตัดสินใจอย่างไร

- ก. รับงานไว้ก่อนแล้วค่อยหาความรู้เพิ่มเติมภายหลัง
- ข. รับงานไว้แล้วจ้างผู้เชี่ยวชาญมาทำแทนทั้งหมด
- ค. ปฏิเสธการรับงานครั้งนี้ แล้วศึกษาเพิ่มเติมวิชาการใหม่ๆ
- ง. ปฏิเสธการรับงานครั้งนี้ เพราะอายุมากจึงไม่คิดจะหาความรู้เพิ่มเติม

ข้อ 17.นางสาวเฟื่องฟ้า เป็นสาวสวย มีหนุ่มๆมาจีบหลายคน แต่ปล่อยให้เวลาล่วงเลยไป สาเหตุเพราะรับงานสอบบัญชีจำนวนมาก จนไม่มีเวลาให้ใคร ตลอดจนไม่มีเวลาควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ช่วย แต่ด้วยความไว้วางใจ จึงออกรายงานการสอบบัญชีตามที่ผู้ช่วยเสนอ ข้อใดตรงกับกรกระทำของนางสาวเฟื่องฟ้า

- ก. เป็นคนที่มีความไว้วางใจผู้อื่น ปล่อยให้ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ
- ข. เป็นคนมองการณ์ไกล ฝึกผู้ช่วยให้มีความสามารถในการตัดสินใจ
- ค. ขาดความซื่อสัตย์สุจริต เพราะไม่มีการสอบทานงาน
- ง. ขาดความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

ข้อ 18.นางสาวช่อนกลิ่น กับนางสาวรักเร่ เป็นหุ้นส่วนกัน เปิดสำนักงานสองเกลอสอบบัญชี กำลังปรึกษาหารือกัน ตอนหนึ่งของการสนทนา นางสาวช่อนกลิ่น เสนอว่า “ลูกค้าที่ให้บริการตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ให้ใช้ Audit Plan และ Audit Program เดิม” จะได้มีเวลารับลูกค้าใหม่เพิ่ม นอกจากนางสาวรักเร่ จะเห็นด้วยกับนางสาวช่อนกลิ่นแล้ว ยังเสนอแนะว่า “เพื่อให้การตรวจสอบเป็นไปอย่างรวดเร็ว และเป็นที่ถูกใจลูกค้า ให้ถือปฏิบัติว่าผลแตกต่างของการยืนยันยอดลูกค้า ไม่มีสาระสำคัญ ไม่ต้องเสียเวลาติดตาม” ท่านคิดว่า การเสนอแนะของนางสาวรักเร่ แสดงถึงอะไร

ก. ขาดความโปร่งใส	ข. ขาดความเป็นกลาง
ค. ขาดความรู้ความสามารถ	ง. ขาดความระมัดระวัง

ข้อ 19.นอกจากการกระทำของนางสาวช่อนกลิ่นและนางสาวรักเร่ ดังกล่าวแล้ว ทั้งสองมักจะไม่ได้อธิบายให้ผู้ช่วยผู้สอบบัญชี เข้าใจแผนการตรวจสอบ เป็นผลให้ผู้ช่วยฯ ใช้วิธีการตรวจสอบอย่างไม่เหมาะสม การปฏิบัติงานของผู้ช่วยจะส่งผลอย่างไร

- ก. ไม่มีกระดากทำการ แสดงหลักฐานการตรวจสอบที่เชื่อถือได้
- ข. ตรวจไม่พบข้อบกพร่องที่มีสาระสำคัญ
- ค. ออกรายงานการสอบบัญชีแบบไม่มีเงื่อนไข
- ง. ไม่ได้สอบทานการปฏิบัติงานของผู้ช่วย

ข้อ 20.ผู้ช่วยผู้สอบบัญชี แจ้งกับนางสาวช่อนกลิ่นว่า ไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้าคงเหลือ แต่ได้ใช้วิธีการตรวจสอบอื่น เพื่อพิสูจน์ความเชื่อถือได้ของยอดสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปี การปฏิบัติงานของผู้ช่วยฯเป็นอย่างไร

ก. ปฏิบัติงานด้วยความรู้ความสามารถ	ข. ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง
ค. ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชี	ง. ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชี

ข้อ 21.นางสาวดอกไม้กับนางสาวกล้วยไม้ เป็นเพื่อนรักกัน สอบ CPA ได้พร้อมกัน ต่างคนต่างเปิดสำนักงานสอบบัญชี ที่มีความเกี่ยวข้องกัน มักจะนัดสังสรรค์กันทุกสิ้นเดือน ทุกครั้งที่พบกันนางสาวกล้วยไม้ มักพูดถึงลูกค้าของตนที่เป็นอุตสาหกรรม ว่ามีการปันส่วนต้นทุนไม่เหมาะสม จึงมักเสนอแนะวิธีการปันส่วนตามความรู้ที่มี การกระทำของนางสาวกล้วยไม้ แสดงถึงอะไร

- ก. ไม่ได้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชี
- ข. ไม่ได้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชี
- ค. ไม่มีความรู้ความสามารถ
- ง. ไม่รักษาความลับของลูกค้า

ข้อ 22.นางสาวดอกไม้ แบ่งงานให้นางสาวกล้วยไม้ โดยมอบกระดาดทำการจากการปฏิบัติงานทั้งหมดให้ด้วย เพื่อช่วยให้นางสาวกล้วยไม้ ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ท่านคิดว่าการกระทำของนางสาวดอกไม้เป็นอย่างไร

- ก. ไม่ได้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชี
- ข. ไม่ได้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชี
- ค. ไม่มีความรู้ความสามารถ
- ง. ไม่รักษาความลับของลูกค้า

ข้อ 23.สำนักงานของนางสาวดอกไม้ รับงานปริมาณมากเกินไป ในบางครั้งจึงขาดการวางแผนร่วมกับลูกค้า เมื่อมีปัญหาจึงแก้ปัญหาด้วยการละทิ้งงาน ทำให้ลูกค้าเกิดความเสียหาย การกระทำของนางสาวดอกไม้แสดงถึงอะไร

- ก. ไม่ได้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชี
- ข. ไม่มีความรู้ความสามารถ
- ค. ไม่มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน
- ง. ไม่มีจรรยาบรรณต่อลูกค้า

คำตอบข้างล่างนี้สำหรับ ข้อ 24 ถึงข้อ 26

- ก. ขาดความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน
- ข. ขาดความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ
- ค. ขาดมรรยาทต่อลูกค้า
- ง. ขาดความซื่อสัตย์

ข้อ 24.หลังจากรับช่วงงานจากนางสาวดอกไม้ ปีต่อมานางสาวกล้วยไม้ ได้ติดต่อกับลูกค้าของนางสาวดอกไม้ด้วยตนเอง เพื่อรับงานโดยตรง การกระทำของนางสาวกล้วยไม้แสดงถึงอะไร

ข้อ 25.นอกจากการกระทำในข้อ 24 แล้ว นางสาวกล้วยไม้ยังทำการสอบบัญชีเกินกว่าที่ได้รับมอบหมาย เพื่อต้องการสร้างความสนิทสนมกับลูกค้า การกระทำเช่นนี้ แสดงถึงอะไร

ข้อ 26.สำนักงานสอบบัญชีบวบาน เพิ่งตั้งขึ้นใหม่ จึงหาลูกค้าโดยการส่งแผ่นพับไปยังธุรกิจต่างๆ พร้อมให้รายละเอียดเกี่ยวกับการบริการ และมีช่วง Promotion ลดค่าสอบบัญชีให้ด้วย วิธีการลูกค้าของสำนักงานบวบาน แสดงถึงอะไร

คำตอบข้างล่างนี้สำหรับข้อ 27 ถึงข้อ 28

- ก. ขาดความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ข. ขาดความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ
- ค. ขาดความรู้ความสามารถ ง. นำความเสื่อมเสียมาสู่วิชาชีพ

ข้อ 27.นายบานไม่รู้โรย เป็นผู้บริหาร บริษัทเพื่อไทย จำกัด มักจะมีปัญหาเกี่ยวกับพนักงานบัญชีที่หมุนเวียนเข้า-ออก ปีละหลายคน โดยเฉพาะปี 2552 ที่ผ่านมา บริษัทเริ่มส่งออกสินค้าไปแถบยุโรป ทำให้การจัดเก็บข้อมูลทางการเงินล่าช้ามาก นายบานไม่รู้โรย จึงขอให้นางสาวบานชื่น ออกรายงานการสอบบัญชี โดยมีได้มีการปฏิบัติงานตรวจสอบ นางสาวบานชื่นตกลงตามคำขอ นอกจากนั้นนางสาวบานชื่น ยังแนะนำให้นายบานไม่รู้โรย ทำบัญชี 2 ชุด เพราะจะช่วยให้บริษัท เสียภาษีน้อยลง คำแนะนำอันไม่เหมาะสมของนางสาวบานชื่น แสดงถึงข้อใด

ข้อ 28.นางสาวกุหลาบไทย เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งเดิมเป็นพนักงานบัญชีของบริษัทเพื่อไทย จำกัด ได้ลาออกมารับงานสอบบัญชี มีผู้มาใช้บริการจำนวนมาก (เกิน 300 ราย) นางสาวกุหลาบไทย จึงโอนงานของลูกค้าบางรายให้กับสำนักงานสอบบัญชีของนางสาวกุหลาบเทศ โดยไม่ได้แจ้งให้ลูกค้าทราบ การกระทำของนางสาวกุหลาบไทยแสดงถึงข้อใด

คำตอบข้างล่างนี้สำหรับ ข้อ 29 ถึงข้อ 30

- ก. การผิดจรรยาบรรณทั่วไป เกี่ยวกับการโฆษณา
- ข. การแย่งงานจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ โดยโฆษณาเกินจริง
- ค. การขาดความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน
- ง. ความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

ข้อ 29.นายหน้าวู้ เปิดสำนักงานสอบบัญชีและทนายความ ก่อนวันเปิดสำนักงาน 2 สัปดาห์ ได้ส่งการ์ดเชิญไปยังกิจการร้านค้าต่างๆ พร้อมทั้งส่งจดใบแจ้งรายการให้บริการ เพื่อเชิญชวนให้มาใช้บริการและรับของที่ระลึก โดยไม่สนใจว่าเป็นลูกค้าของสำนักงานสอบบัญชีใด ท่านคิดว่ากลยุทธ์ในการหาลูกค้าของนายหน้าวู้ เป็นอย่างไร

ข้อ 30. จากข้อ 29 วันเปิดกิจการ นายหน้าวู้ มีโอกาสพบกับ นางสาวล้นทม เพื่อนเก่า ซึ่งทำงานด้านโฆษณาธุรกิจให้บริการ นายหน้าวู้จึงขอให้นางสาวล้นทม ทำโฆษณาให้เกินจริงและเด่นกว่าเพื่อนร่วมวิชาชีพที่ให้บริการลักษณะเดียวกัน นางสาวล้นทมเห็นแก่ความเป็นเพื่อนและค่าจ้าง จึงทำตามคำขอ การกระทำของนางสาวล้นทมตรงกับข้อใด

ข้อ 31. เนื่องจาก นายหน้าวู้ เป็น CPA และทนายความ จึงมีความเชี่ยวชาญในการร่างหนังสือ ดังนั้นในรายงานการสอบบัญชี นอกจากจะระบุความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีแล้ว ยังระบุข้อความว่าตนไม่รับผิดชอบในผลการตรวจสอบ โดยกระทำการเช่นนี้กับลูกค้าทุกราย และทำเป็นประจำ นายหน้าวู้ ควรถูกลงโทษสถานใด

ก. ดักเตือน

ข. ภาคทัณฑ์

ค. พักใช้ใบอนุญาต

ง. เพิกถอนใบอนุญาต

ข้อ 32. นางสาวดอกสร้อย เป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ นอกจากมีอาชีพสอบบัญชีแล้ว ยังเป็นตัวแทนแนะนำให้ลูกค้าทำประกันกับบริษัทประกันของนางสาวสร้อยทอง เพราะนอกจากจะได้รับงานสอบบัญชีแล้วยังได้ค่านายหน้าจากนางสาวสร้อยทองอีก ท่านคิดว่านางสาวดอกสร้อยทำผิดข้อใด

ก. เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

ข. ทำหน้าที่เกินความรู้ ความสามารถ

ค. ผิดจรรยาบรรณเกี่ยวกับการเรียกร้อยทรัพย์สินจากการแนะนำ

ง. ผิดจรรยาบรรณเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินจากการแนะนำ

ข้อ 33. จากข้อ 32 ขณะเดียวกัน นางสาวสร้อยทอง มักจะแนะนำให้ลูกค้าประกันใช้บริการสอบบัญชีของนางสาวดอกสร้อย โดยจะได้รับค่านายหน้า คิด%ตามจำนวนสินทรัพย์จากนางสาวดอกสร้อย ท่านคิดว่า การกระทำของใคร ไม่เหมาะสม

ก. นางสาวสร้อยทอง เพราะเห็นแก่ได้

ข. นางสาวสร้อยทอง เพราะทำผิดจรรยาบรรณวิชาชีพประกัน

ค. นางสาวดอกสร้อย เพราะรับว่าจะให้ทรัพย์สินแก่ผู้จัดหางานให้

ง. นางสาวดอกสร้อย เพราะทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

ภาคผนวก ข

แบบวัดความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

**แบบวัดความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี
นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ**

คำชี้แจง

1. แบบวัดความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ใช้สอบถามนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
2. ให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับการปฏิบัติที่ตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด
3. แบบวัดความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี มีทั้งหมด 2 ตอน
 ตอนที่ 1 เป็นสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสอบถาม
 ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความตระหนักรู้ต่อจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี
4. คำตอบที่ได้จะนำไปใช้สำหรับการศึกษาค้นคว้าวิจัยในภาพรวมเท่านั้น โดยข้อมูลของนักศึกษาจะถูกเก็บไว้เป็นความลับสำหรับผู้วิจัยเท่านั้น

ขอขอบคุณนักศึกษาที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

ผศ.วิไลวรรณ อ่ำคำสรง

ตอนที่ 1 เป็นสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริง

เพศ ☐ ชาย

☐ หญิง

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี
คำชี้แจง คำถามในตอนนี้เป็นข้อความสั้นๆ ให้นักศึกษาอ่านด้วยความรอบคอบ และให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับของการปฏิบัติที่ตรงกับความเป็นจริงที่นักศึกษาปฏิบัติจนมากที่สุด ในแต่ละข้อให้เลือกได้เพียงคำตอบเดียว

หมายเหตุ ระดับในการปฏิบัติแต่ละอย่างนั้นไม่มีระดับใดถูกหรือผิด จึงขอให้นักศึกษาตอบตามความรู้สึกที่แท้จริง ซึ่งจะประโยชน์ในการที่จะช่วยพัฒนาการเรียนการสอนของนักศึกษา โปรดตอบให้ครบทุกข้อ เพื่อประโยชน์ในการวิจัย

ทุกครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการปฏิบัติของนักศึกษามากที่สุด

บ่อยครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการปฏิบัติของนักศึกษามาก

บางครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการปฏิบัติของนักศึกษาบ้างไม่ตรงบ้าง

นานๆครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับการปฏิบัติของนักศึกษาบ้างเล็กน้อย

ไม่เคย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับการปฏิบัติของนักศึกษา

ข้อ	ข้อความ	ระดับของการปฏิบัติ				
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคย
1.	นักศึกษากรอกข้อมูลส่วนตัวบางเรื่องที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง					
2.	นักศึกษาชอบอ่านเรื่องของผู้อื่น มากกว่าให้ผู้อื่นรู้เรื่องของตนเอง					
3.	นักศึกษาหาที่ฝึกงานโดยใช้วิจารณ์ของตนเอง					
4.	เวลาซื้อเสื้อผ้า นักศึกษาคัดเลือกเองโดยไม่ถามความคิดเห็นผู้มาด้วย หรือชอบที่จะไปคนเดียว					
5.	เมื่อญาติ/เพื่อน มีเรื่องทะเลาะกับผู้อื่น นักศึกษาจะเข้าข้างญาติ/เพื่อน โดยไม่พิจารณาข้อเท็จจริง					
6.	นักศึกษาให้ความไว้วางใจต่อเพื่อนสนิทจนไม่ยอมรับความจริงที่เกี่ยวกับเพื่อนสนิท					
7.	เวลาซื้อของเมื่อผู้ขายทอนเงินเกินมาเล็กน้อย นักศึกษานำเงินไปคืน					
8.	เวลาซื้อของเมื่อผู้ขายทอนเงินเกินมามาก นักศึกษาจะรับคืนเงินทันที					
9.	บ่อยครั้งที่นักศึกษายืมเงินของผู้ปกครองจำนวนเล็กน้อย โดยไม่ขออนุญาต					
10.	นักศึกษาใช้เวลาหมดไปกับกิจกรรมอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการเรียน จึงชอบลอกการบ้านเพื่อน					
11.	นักศึกษาไม่ชอบค้นคว้าด้านวิชาการเพิ่มเติม แต่เลือกที่จะ Copy งานเพื่อนแล้วเปลี่ยนหน้าปกรายงานเป็นของตนเอง					

ข้อ	ข้อความ	ระดับของการปฏิบัติ				
		ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคย
12.	ทุกครั้งที่มีการสอบ นักศึกษาจะวางแผนอ่านหนังสือ โดยทำเป็นตารางและทำบันทึกย่อสั้นๆล่วงหน้า					
13.	นักศึกษาอ่านคู่มือนักศึกษาย่างละเอียด					
14.	นักศึกษาชอบนำเรื่องส่วนตัวของเพื่อนสนิทไปเล่าต่อให้ผู้อื่นฟัง					
15.	นักศึกษาชอบพูดเรื่องของผู้อื่น โดยต่อเติมข้อมูลบางอย่าง แค่ต้องการให้สนุกเพลิดเพลิน					
16.	เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำกิจกรรมใดๆ นักศึกษาจะปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ เช่นเดียวกับผู้อื่น					
17.	นักศึกษาส่งงานหรือการบ้านตรงตามกำหนด					
18.	ในการทำกิจกรรม โครงการใดๆก็ตาม นักศึกษามีส่วนร่วมน้อยมากหรือหลีกเลี่ยง เพราะไม่มีเวลา					
19.	นักศึกษาทำงานแทนเพื่อนๆ เพราะต้องการให้เพื่อนๆรัก					
20.	ทุกครั้งที่มีการนัดหมาย นักศึกษามาตรงเวลา และสถานที่					
21.	ทุกครั้งที่ถูกเรื่องเกรด นักศึกษาจะบอกเกรดที่เกินจริง					
22.	นักศึกษาชอบเป็นคนกลางระหว่างเพื่อนกับเพื่อน หรือเพื่อนกับแฟนเพื่อน ที่บางครั้งต้องพูดเรื่อง ไม่จริง เพราะ ไม่ต้องการให้สองฝ่ายโกรธกัน					

ภาคผนวก ก

แบบวัดความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

**แบบวัดความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอน เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี
นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ**

คำชี้แจง

1.แบบวัดความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอน แยกเป็น 3 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ด้านสาระการเรียนรู้

ด้านที่ 2 ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน

ด้านที่ 3 ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้

2.ให้อ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วเลือกคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกจริงๆ ของนักศึกษา การตอบไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด เพราะแต่ละคนตอบตามความรู้สึกรู้สึกของตนเอง การเลือกคำตอบในแต่ละข้อจะไม่มีผลต่อคะแนนในการเรียนของนักศึกษาแต่อย่างใด โดยให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องหมายเลข ดังต่อไปนี้ คือ

หมายเลข 5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

หมายเลข 4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

หมายเลข 3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

หมายเลข 2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

หมายเลข 1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขอขอบคุณนักศึกษาทุกท่านที่ตั้งใจตอบแบบสอบถามด้วยความตั้งใจ มา ณ โอกาสนี้

ผศ.วิไลวรรณ อ่ำคำสร้ง

ข้อ	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านสาระการเรียนรู้					
1.	ภาษาที่ใช้ในรูปแบบการเรียนการสอน					
2.	เนื้อหาเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี					
3.	ความครบถ้วนของเนื้อหา เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี					
4.	รูปแบบการเรียนการสอน					
5.	การศึกษาด้วยตนเอง					
	ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน					
6.	การนำเข้าสู่เนื้อหาด้วยปัญหาที่เกิดขึ้น					
7.	ความกระชับ และชัดเจนของการโยงเข้าสู่เนื้อหา					
8.	การมีตัวอย่างประกอบ					
9.	การมีกิจกรรมฝึกปฏิบัติ					
10.	กรณีศึกษาในแต่ละกลุ่ม					
	ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้					
11.	แบบของตัวอักษรที่ใช้					
12.	สีของตัวอักษรที่ใช้					
13.	การใช้ภาพกราฟิก					
14.	การใช้เสียง					
15.	อัตราความเร็วในการนำเสนอเนื้อหา					

ภาคผนวก ง

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน

**แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน
เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี**

รูปแบบการเรียนการสอนที่ท่านกำลังประเมินอยู่นี้ มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ใด โปรดทำ
เครื่องหมาย / ลงในช่องประเมินตามความคิดเห็นของท่าน

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความเหมาะสมตามความคิดเห็น					
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ปรับปรุง	หมายเหตุ
1. ด้านตัวอักษร (Text)						
1.1 ขนาดของตัวอักษรที่ให้อ่าน ง่ายและชัดเจน						
1.2 รูปแบบตัวอักษรที่ใช้ สวยงาม อ่านง่ายและ ชัดเจน						
1.3 ความเหมาะสมของสี ตัวอักษรและสีของพื้นที่ใช้						
1.4 ความเหมาะสมของการจัด วางตัวอักษร หรือข้อความในแต่ ละกรอบ						
1.5 ความถูกต้องของข้อความ ตามหลักภาษา						
2. ด้านภาพนิ่ง (Image)						
2.1 ขนาดของภาพที่ใช้เหมาะสม						
2.2 ความเหมาะสมของภาพที่ใช้ สื่อความหมาย						
2.3 ความสมดุลของการจัดวาง ภาพแต่ละกรอบ						
2.4 ความเหมาะสมของจำนวน ภาพที่ใช้ ประกอบเนื้อหา						

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความเหมาะสมตามความคิดเห็น					
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ปรับปรุง	หมายเหตุ
3. ด้านภาพเคลื่อนไหว (Animation)						
3.1 ขนาดของภาพที่ใช้เหมาะสม						
3.2 ความเหมาะสมของภาพที่ใช้ในการสื่อความหมาย						
3.3 ความเหมาะสมของการจัดวางภาพในกรอบ						
3.4 ความเหมาะสมของจำนวนภาพที่ใช้ประกอบเนื้อหา						
4. ด้านเสียง (Audio)						
4.1 ระดับความดังของเสียงที่ใช้อธิบายเนื้อหา เหมาะสม						
4.2 ระดับความดังของเสียงดนตรีที่ใช้ประกอบเหมาะสม						
4.3 ความชัดเจนของเสียงอธิบาย						
4.4 ความถูกต้องของเสียงอธิบายตามหลักภาษา						
5. ด้านการนำเข้าสู่เนื้อหา						
5.1 ความเหมาะสมของรูปแบบการนำเข้าสู่เนื้อหา						
5.2 ความน่าสนใจของรูปแบบการนำเข้าสู่เนื้อหา						
5.3 ความเหมาะสมของวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน						
5.4 ความน่าสนใจของวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน						

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความเหมาะสมตามความคิดเห็น					
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ปรับปรุง	หมายเหตุ
6. ด้านกิจกรรม						
6.1 ความเหมาะสมของรูปแบบ						
6.2 ความน่าสนใจของวิธีการนำเสนอ						
6.3 การมีส่วนร่วมของผู้เรียน						
6.4 การได้รับข้อมูลช่วยเพิ่มทักษะ						
7. ด้านกรณีศึกษา						
7.1 ความเหมาะสมของกรณีศึกษากับเนื้อหา						
7.2 ความเหมาะสมของการเชื่อมโยงกรณีศึกษากับเนื้อหา						
7.3 ข้อสรุปที่ได้จากกรณีศึกษาเพิ่มความรูู้						
8. ด้านอื่นๆ						
8.1 การออกแบบจอภาพน่าสนใจและดึงดูด ความสนใจ						
8.2 ความเหมาะสมของการผสมผสานสื่อประเภทข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียงในเนื้อหา						

ความคิดเห็นอื่นๆ

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่...../...../.....

ภาคผนวก จ

ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก

และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
แบบวัดความตระหนักรู้ และแบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษา

ตารางที่ 4.7 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	สรุปการประเมินข้อสอบแต่ละข้อ
1.	0.38	0.62	ใช้ได้
2.	0.53	0.89	ใช้ได้
3.	0.45	0.30	ใช้ได้
4.	0.61	0.42	ใช้ได้
5.	0.25	0.38	ใช้ได้
6.	0.55	0.40	ใช้ได้
7.	0.48	0.53	ใช้ได้
8.	0.50	0.20	ใช้ได้
9.	0.24	0.39	ใช้ได้
10.	0.50	0.20	ใช้ได้
11.	0.45	0.31	ใช้ได้
12.	0.45	0.31	ใช้ได้
13.	0.88	0.61	ใช้ได้
14.	0.33	0.55	ใช้ได้
15.	0.67	0.55	ใช้ได้
16.	0.53	0.89	ใช้ได้
17.	0.95	0.39	ใช้ได้
18.	0.45	0.39	ใช้ได้
19.	0.25	0.61	ใช้ได้
20.	0.38	0.62	ใช้ได้
21.	0.61	0.42	ใช้ได้
22.	0.92	0.53	ใช้ได้
23.	0.34	0.33	ใช้ได้
24.	0.88	0.61	ใช้ได้
25.	0.92	0.53	ใช้ได้

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อที่	การประเมินความยากง่าย	การประเมินค่าอำนาจจำแนก	สรุปการประเมิน ข้อสอบแต่ละข้อ
26.	0.40	0.21	ใช้ได้
27.	0.28	0.48	ใช้ได้
28.	0.92	0.53	ใช้ได้
29.	0.70	0.24	ใช้ได้
30.	0.95	0.39	ใช้ได้
31.	0.25	0.53	ใช้ได้
32.	0.76	0.39	ใช้ได้
33.	0.70	0.24	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.89

ตารางที่ 4.8 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของแบบวัดความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1.	0.34
2.	0.45
3.	0.52
4.	0.48
5.	0.48
6.	0.62
7.	0.52
8.	0.48
9.	0.56
10.	0.72
11.	0.68
12.	0.52
13.	0.68
14.	0.48
15.	0.62
16.	0.42
17.	0.35
18.	0.47
19.	0.69
20.	0.54
21.	0.52
22.	0.38

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความตระหนักรู้ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.84

ตารางที่ 4.9 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของแบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษา

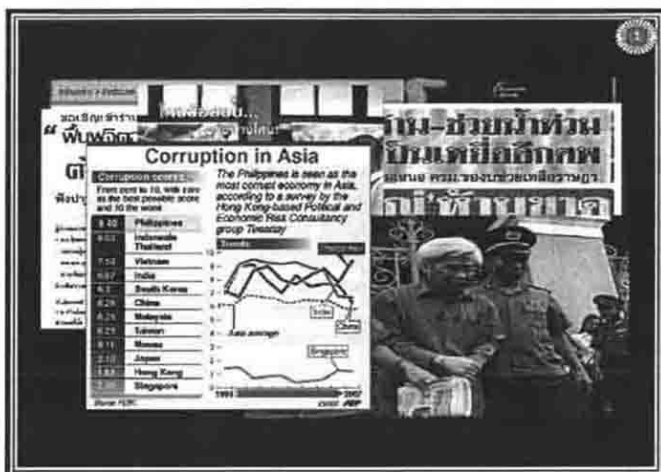
ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1.	0.65
2.	0.45
3.	0.53
4.	0.29
5.	0.58
6.	0.54
7.	0.45
8.	0.28
9.	0.32
10.	0.45
11.	0.36
12.	0.58
13.	0.42
14.	0.48
15.	0.36

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความพึงพอใจ ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.91

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างหน้าจอรูปแบบการเรียนการสอน

1

- ปัญหาของใคร
- พวกเราเกี่ยวข้องกับปัญหานี้หรือไม่
- แนนอนพวกเรารู้ทุกคนแล้วหรือยัง
- แต่จะช่วยเหลือแก้ปัญหาไม่ให้เกิดขึ้นได้อย่างไร
- สิ่งที่จะบอกต่อไปให้ทุกคนรู้แล้ว นี่แหละ คัดแล้วแต่อาจยังไม่ได้รับปฏิบัติ

1

3) ความเชื่อที่ฝังใจ ในความหมายทั่วไป หมายถึง การประพฤติปฏิบัติ อย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริง ประพฤติปฏิบัติ อย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น

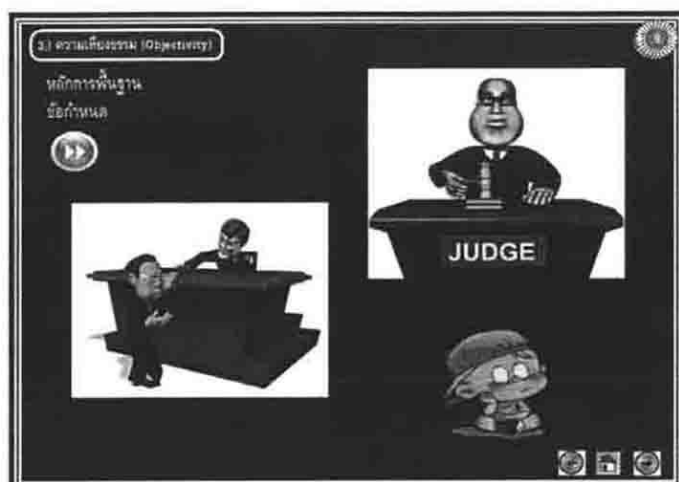
4) ความโปร่งใส ในความหมายทั่วไป หมายถึง การตรวจสอบได้ การเปิดเผยข้อมูล อย่างตรงไปตรงมา ไม่ปิดบังอำพราง เป็นการสร้างความไว้วางใจให้กับและกัน

2) ความเที่ยงตรงในความหมายทั่วไป หมายถึง การปฏิบัติได้ถูกต้อง ตามเจตจำนงแห่ง กฎหมายและศีลธรรม

1) ความเป็นอิสระ ในความหมายทั่วไป หมายถึง สถานะที่เป็นอิสระ นั่นคือ ไม่ถูกจำกัด ไม่ถูกกักขังหรือถูกตีตรา

 กิจกรรมที่ 1 ใบสรุปความรู้ภาพรวม 22

2. สรุปจรรยาบรรณวิชาชีพปัญหา 4 เรื่อง ได้แก่ เฉลย

เฉลย 1. _____

เฉลย 2. _____

เฉลย 3. _____

เฉลย 4. _____

 กิจกรรมที่ 4 ใบประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง 23

ให้นักเรียนตอบคำถามข้างล่างนี้ (30 คะแนน)

1. จรรยาบรรณวิชาชีพปัญหา เกี่ยวข้องกับ 1) เฉลย _____

2) เฉลย _____

2. กฎหมายใดที่บัญญัติจรรยาบรรณวิชาชีพปัญหา เฉลย _____

3. หน่วยงานใดจัดทำจรรยาบรรณวิชาชีพปัญหา เฉลย _____

4. จรรยาบรรณวิชาชีพปัญหามี 4 เรื่อง คือ เฉลย

1) ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความยุติธรรมและ ความซื่อสัตย์สุจริต

2) ความรู้ ความสามารถและมาตรฐาน การปฏิบัติงาน

3) การศึกษาระดับ ความเชี่ยวชาญ ในการปฏิบัติงาน

4) ความรับผิดชอบต่อ เพื่อนร่วมวิชาชีพและ จรรยาบรรณทั่วไป ✕

ภาคผนวก ช

ตัวอย่างคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน

เมื่อใส่แผ่นซีดีฟอร์เวิร์ดเข้าไปในซีดีรอมฟอร์เวิร์ดจะเริ่มทำงานอัตโนมัติและปรากฏหน้าจอ ดังนี้

1

หน้าจอแรกจะแสดงชื่อเรื่องและรายวิชาที่จะนำเสนอ โดยตัวหนังสือเลื่อนขึ้นจากด้านล่างของจอภาพ แสดงข้อความประมาณ 7 วินาที แล้วไปแสดงหน้าจอที่ 2 โดยอัตโนมัติ

หน้าจอที่ 2 เป็นการแสดงพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ พร้อมเสียงเพลงบรรเลง ดนตรีของพ่อ จนจบข้อความ

2

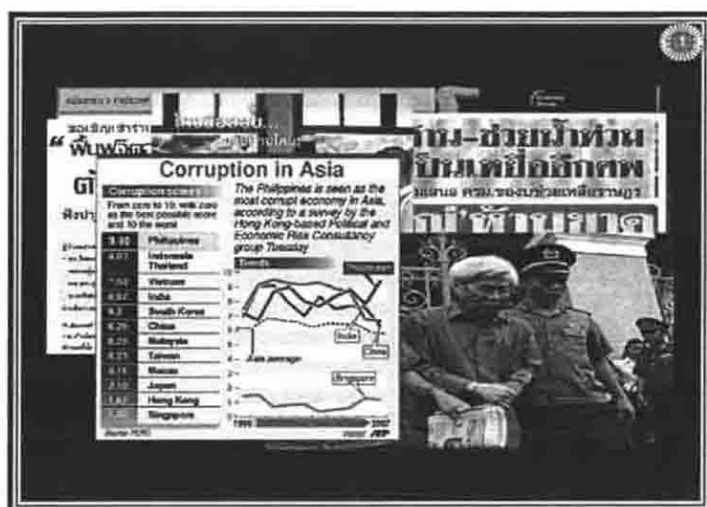

เมื่อตัวหนังสือเลื่อนขึ้นไปจนจบจะปรากฏหน้าจอถัดไป ดังรูปที่ 3 ปรากฏข้อความจากมุมบนซ้าย

แสดงหน้าจอนี้ประมาณ 2 วินาที แล้วเปลี่ยนไปหน้าจอที่ 4 โดยอัตโนมัติ

หน้าจอนี้จะแสดงภาพข่าวที่ระบุจากมุมมองภาพที่ละรูปจนครบ

4

เมื่อแสดงภาพข่าวครบแล้วหน้าจอจะแสดงประมาณ 2 วินาที แล้วเปลี่ยนไปหน้าจอที่ 5 โดยอัตโนมัติ

5

หน้าจอนี้เป็นการแสดงวิถีทัศน์เรื่องคอร์รัปชันพร้อมเสียงประกอบ เมื่อจบวิถีทัศน์แล้วจะแสดงหน้าจอถัดไปโดยอัตโนมัติ

หน้าจอที่ 6 - 7 เป็นการแสดงวีดิทัศน์ เรื่อง “ความเคยชินของคนชอบแข่งคิว”

เมื่อจบวีดิทัศน์แล้วจะแสดงหน้าจอถัดไปโดยอัตโนมัติ

หน้าจอที่ 8-9 เป็นการแสดงวีดิทัศน์ เรื่อง “ลำหน้า”

เมื่อจบวีดิทัศน์แล้วจะแสดงหน้าจอถัดไปโดยอัตโนมัติ

ภาคผนวก ซ

ตัวอย่าง Story Board เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี

ชื่อบท / หน่วย	จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	หน้าที่ที่ 1
ชื่อหัวเรื่อง	--	ว.ด.ป.
กิจกรรมการสอน	--	24/06/2553

การนำเสนอบนหน้าจอ ปรากฏลูกโลกหมุน พร้อมเสียงเพลงประมาณ 3 วินาที ตัวอักษรหัวข้อ "สื่อการสอน....." ขนาด 36 ppt สีเขียว ปรากฏจากด้านล่างจอภาพ ตัวอักษร "ลิขสิทธิ์....." ขนาดตัวอักษร 24 ppt สีเขียว ปรากฏจากด้านล่างจอภาพ ใช้แบบอักษร DilleniaUPC ทั้งหมด พื้นหน้าจอสีดำ เส้นขอบสีเหลืองและสีขาว	เสียงบรรยาย เสียงเพลงบรรเลง
เงื่อนไขปฏิบัติบนหน้าจอ แสดงหน้าจอนี้ประมาณ 4 วินาที หน้าจอจะเปลี่ยนไปหน้าที่ที่ 2 โดยอัตโนมัติ หมายเหตุ ขนาดหน้าจอ 1024 X 768 pixel	

ชื่อบท / หน่วย	จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	หน้าที่ที่ 2
ชื่อหัวเรื่อง	จรรยาบรรณกับพระบรมราโชวาท	ว.ค.ป.
กิจกรรมการสอน	--	24/06/2553

จรรยาบรรณกับพระบรมราโชวาท
LONG LIVE THE KING
PRINCE PHILIP K.M.G.

การงานทุกอย่างทุกอาชีพ ย่อมจะมีจรรยาบรรณของตนเอง
 จรรยาบรรณนั้นจะบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ตาม
 แต่ก็เป็นสิ่งที่ยึดถือกันว่าเป็นความดีงาม
 ที่คนในอาชีพนั้นพึงประพฤติ ปฏิบัติ
 หากผู้ใดล่วงละเมิด ก็อาจก่อให้เกิดความเสียหาย
 ทั้งแก่บุคคล หมู่คณะ และส่วนรวมได้
 เหตุนี้ ผู้ปฏิบัติงานในทุกสาขาอาชีพ
 นอกจากจะต้องมีความรู้ในสาขาของตนอย่างลึกซึ้งชัดเจน
 และศึกษาให้ก้าวหน้าอยู่เสมอแล้ว
 ยังจะต้องยึดมั่นในจรรยาบรรณในวิชาชีพของตน

การนำเสนอบนหน้าจอ พื้นหน้าจอเป็นภาพนิ่ง ตัวอักษรหัวข้อ “จรรยาบรรณกับพระบรมราโชวาท” และเนื้อหาพระบรมราโชวาท ตัวอักษรขนาด 36 ppt สีน้ำเงิน ใช้แบบอักษร DilleniaUPC สีดำทั้งหมด ตัวอักษรทั้งหมดปรากฏจากด้านล่างจอภาพขึ้นมาช้า ๆ พร้อมเสียงเพลงจนจบเนื้อหา	เสียงบรรยาย เสียงเพลงบรรเลง “ต้นไม้ของพ่อ”
เงื่อนไขปฏิสัมพันธ์หน้าจอ แสดงหน้าจอนี้ประมาณ 4 วินาที หน้าจอจะเปลี่ยนไปหน้าที่ 3 โดยอัตโนมัติ หมายเหตุ ขนาดหน้าจอ 1024 X 768 pixel	

ชื่อบท / หน่วย	จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	หน้าที่ที่ 19
ชื่อหัวเรื่อง		ว.ด.ป.
กิจกรรมการสอน		24/06/2553

การนำเสนอบนหน้าจอ ปรากฏภาพต้นไม้ ข้อความ “เราามาช่วยกันปลูก....” และปุ่มตัวเลือกทั้งหมดทันที ตัวอักษรสีขาว ขนาด 30 ppt เมื่อจบเสียงบรรยายจะปรากฏ ก่อนหิน ตัวการ์ตูน และรูปดอกไม้ ตัวอักษรหัวข้อ “จรรยาบรรณ” ขนาด 55 ppt สีน้ำเงิน กรอบข้อความเป็นรูปวงรีสีเหลืองเส้นขอบสีดำใช้แบบอักษร DilleniaUPC รูปการ์ตูนและรูปดอกไม้เป็นภาพเคลื่อนไหว ตัวหนังสือหัวข้อย่อทั้งหมด สีขาว ขนาดตัวอักษร 24 ppt พื้นข้อความสีม่วงขอบสีขาว แสดงเนื้อหาที่ละหัวข้อ พร้อมเสียงเพลงบรรเลง วิ่งจากด้านล่างซ้าย จนครบ 10 หัวข้อ	เสียงบรรยาย เราามาช่วยกันปลูกต้นจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีกันดีกว่า คามด้วยเสียงเพลงบรรเลง
เงื่อนไขปฏิบัติการบนหน้าจอ ปุ่ม ย้อนกลับ ปุ่ม หน้าถัดไป ปุ่ม ออกจากโปรแกรม หมายเหตุ ขนาดหน้าจอ 1024 X 768 pixel	

ชื่อบท / หน่วย	จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	หน้าที่ที่ 23
ชื่อหัวเรื่อง	1. ความโปร่งใส (Transparency)	ว.ค.ป.
กิจกรรมการสอน	แสดงวีดิทัศน์ เรื่อง “ความเคยชินของคนที่ชอบ” จำยได้ไ้คะ	24/06/2553
การนำเสนอบนหน้าจอ เมื่อคลิกเมาส์ที่ปุ่ม จะปรากฏชื่อเรื่อง “ความเคยชินของคนที่ชอบ” จำยได้ไ้คะ ตัวอักษรหัวข้อ “ความเคยชิน...” ขนาด 50 ppt สีดำ ตัวอักษรหัวข้อ “จำยได้ไ้คะ” ขนาด 70 ppt สีแดง ใช้แบบอักษร DilleniaUPC ทั้งหมด พื้นข้อความสีขาว		เสียงบรรยาย -----
เงื่อนไขปฏิบัติบนหน้าจอ ปุ่ม ข้อนกลับ ปุ่ม หน้าถัดไป ปุ่ม ออกจากโปรแกรม แสดงหน้าจอนี้ประมาณ 2 วินาที แล้วจะเปลี่ยนไปหน้าจอถัดไปโดยอัตโนมัติ		
หมายเหตุ ขนาดหน้าจอ 1024 X 768 pixel		

ชื่อบท / หน่วย	จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	หน้าที่ที่ 88
ชื่อหัวเรื่อง	การประยุกต์ใช้กรณีศึกษาเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	ว.ค.ป.
กิจกรรมการสอน		24/06/2553

กรณีศึกษาที่ 1 อีสปหมายเลข 05

กรณีศึกษาที่ 2 ต้องปฏิรูปที่จิตสำนึก

กรณีศึกษาที่ 3 จะเยียวยาสังคมอย่างไร

กรณีศึกษาที่ 4 ต้องปรับปรุงโครงสร้างใหม่

กรณีศึกษาที่ 5 ต้องตีพื้นที่หมู่บ้านเมืองเก่าใหม่

กรณีศึกษาที่ 6 หมายเหตุประเทศไทย ยอมรับคนโกงเพื่ออยู่ดีกินดี

กรณีศึกษาที่ 7 หนามยอกต้องเอาหนามบ่ง

กรณีศึกษาที่ 8 การละเมิดความไว้วางใจ

กรณีศึกษาที่ 9 คนไทยที่ปรารถนา -1

กรณีศึกษาที่ 10 คนไทยที่ปรารถนา -2

กรณีศึกษาที่ 11 จิตสำนึกแม่ค้าผู้ปั่น กับรัฐมนตรีไทย

กรณีศึกษาที่ 12 ศาสนาวิชาชีพบัญชีกำหนดกฎหมายขึ้น ให้ผู้สอบบัญชีจับผิดผู้บริหารซีโง

กรณีศึกษาที่ 13 รู้จักดูใบวีรลธ บริษัที่ที่พระอาทิตย์ไม่เคยตกดิน

กรณีศึกษาที่ 14 อ้าวรถกเลนไป

กรณีศึกษาที่ 15 เงินส่วยหาบักอวหารและยารฐานทุจริต

กรณีศึกษาที่ 16 แฉผู้บริหารทุจริต ดันเนตรงบผิด

การนำเสนอบนหน้าจอ ปรากฏข้อความทั้งหมดจากมุมล่างซ้ายขึ้นมา ตัวอักษรขนาด 22 ppt สีฟ้า ใช้แบบอักษร DilleniaUPC พื้นหน้าจอสีดำ เส้นขอบสีเหลืองและสีขาว รูปการ์ตูนเป็นภาพเคลื่อนไหว เลขหน้า ตัวอักษรขนาด 24 ppt สีขาว พื้นหลังตัวเลขเป็นภาพเคลื่อนไหว	เสียงบรรยาย เสียงบรรยายตามข้อความที่ปรากฏ
เงื่อนไขปฏิสัมพันธ์หน้าจอ ปุ่ม ย้อนกลับ ปุ่ม หน้าถัดไป ปุ่ม ออกจากโปรแกรม หมายเหตุ ขนาดหน้าจอ 1024 X 768 pixel	

ภาคผนวก ข

ภาพบรรยากาศการทดลอง

ภาคผนวก ญ
หนังสือขอความร่วมมือ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

11 พฤษภาคม 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

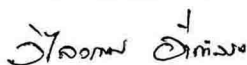
เรียน ศ.ดร.วิบูลย์ แสงวีระพันธุ์ศิริ

ด้วยดิฉัน นางวิไลวรรณ อำคำสงง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ทำการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง”

เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ ดิฉันได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อที่ดิฉันจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางวิไลวรรณ อำคำสงง)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

11 พฤษภาคม 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

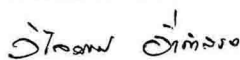
เรียน รศ.ดร.ดวงเดือน ศาสตรภัทร

ด้วยดิฉัน นางวิไลวรรณ อ่ำคำสร้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ทำการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง”

เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ ดิฉันได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อที่ดิฉันจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางวิไลวรรณ อ่ำคำสร้ง)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

12 พฤษภาคม 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

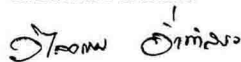
เรียน ผศ.ดร.วชิระ บุญยเนตร

ด้วยดิฉัน นางวิไลวรรณ อำคำสรง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ทำการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง”

เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ ดิฉันได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อที่ดิฉันจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางวิไลวรรณ อำคำสรง)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

14 พฤษภาคม 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

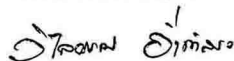
เรียน ผศ.จักรี รัตมีฉาย

ด้วยดิฉัน นางวิไลวรรณ อำคำสรง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ทำการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง”

เพื่อการพัฒนาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุให้ตามวัตถุประสงค์ ดิฉันได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อที่ดิฉันจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางวิไลวรรณ อำคำสรง)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

14 พฤษภาคม 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

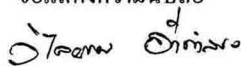
เรียน ผศ.อนุรักษ์ นวพรไพศาล

ด้วยดิฉัน นางวิไลวรรณ อำคำสร่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ทำการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง”

เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ ดิฉันได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อที่ดิฉันจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางวิไลวรรณ อำคำสร่ง)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

1 พฤศจิกายน 2553

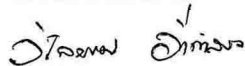
เรื่อง ขอมอบ CD สื่อการเรียนการสอน

เรียน คณบดีคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ด้วยดิฉัน นางวิไลวรรณ อ่ำคำสร้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้สร้างสื่อการเรียนการสอน เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพ บัญชี ซึ่งเป็นหนึ่งในเครื่องมือการวิจัย “รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” บัดนี้การวิจัยได้เสร็จสิ้นแล้ว โดยผลการวิจัยอยู่ในเกณฑ์ดี จึงขอมอบ CD จำนวน 2 ชุด ให้หน่วยงานของท่าน เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนต่อไป หากได้รับ โปรดแจ้งให้ทราบด้วย ตามที่อยู่ข้างล่างนี้ หรือ FAX 02-2879736

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางวิไลวรรณ อ่ำคำสร้ง)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8

ที่อยู่

ผศ.วิไลวรรณ อ่ำคำสร้ง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (บพิตรพิมุข มหาเมฆ)

คณะบริหารธุรกิจ

878 ถนนอาคารสงเคราะห์ 1 ซอยสวนพลู

แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร

กรุงเทพมหานคร 10120

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

1 พฤศจิกายน 2553

เรื่อง ขอมอบ CD สื่อการเรียนการสอน

เรียน คณะคณบดีบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ด้วยดิฉัน นางวิไลวรรณ อำคำสรง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้สร้างสื่อการเรียนการสอน เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพ บัญชี ซึ่งเป็นหนึ่งในเครื่องมือการวิจัย “รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” บัดนี้การวิจัยได้เสร็จสิ้นแล้ว โดยผลการวิจัยอยู่ในเกณฑ์ดี จึงขอมอบ CD จำนวน 2 ชุด ให้หน่วยงานของท่าน เพื่อให้ประกอบการเรียนการสอนต่อไป หากได้รับ โปรดแจ้งให้ทราบด้วย ตามที่อยู่ข้างล่างนี้ หรือ FAX 02-2879736

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางวิไลวรรณ อำคำสรง)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8

ที่อยู่

ผศ.วิไลวรรณ อำคำสรง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (บพิตรพิมุข มหาเมฆ)

คณะบริหารธุรกิจ

878 ถนนอาคารสงเคราะห์ 1 ซอยสวนพลู

แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร

กรุงเทพมหานคร 10120

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

1 พฤศจิกายน 2553

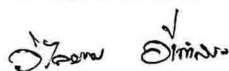
เรื่อง ขอมอบ CD สื่อการเรียนการสอน

เรียน คณะบดีคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ด้วยดิฉัน นางวิไลวรรณ อำคำสรง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้สร้างสื่อการเรียนการสอน เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพ บัญชี ซึ่งเป็นหนึ่งในเครื่องมือการวิจัย “รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” บัดนี้การวิจัยได้เสร็จสิ้นแล้ว โดยผลการวิจัยอยู่ในเกณฑ์ดี จึงขอมอบ CD จำนวน 2 ชุด ให้หน่วยงานของท่าน เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนต่อไป หากได้รับโปรดแจ้งให้ทราบด้วย ตามที่อยู่ข้างล่างนี้ หรือ FAX 02-2879736

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางวิไลวรรณ อำคำสรง)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8

ที่อยู่

ผศ.วิไลวรรณ อำคำสรง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (บพิตรพิมุข มหาเมฆ)

คณะบริหารธุรกิจ

878 ถนนอาคารสงเคราะห์ 1 ซอยสวนพลู

แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร

กรุงเทพมหานคร 10120

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

1 พฤศจิกายน 2553

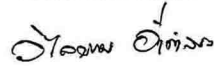
เรื่อง ขอมอบ CD สื่อการเรียนการสอน

เรียน คณะคณบดีบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ด้วยดิฉัน นางวิไลวรรณ อำคำสร่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้สร้างสื่อการเรียนการสอน เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นหนึ่งในเครื่องมือการวิจัย “รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” บัดนี้การวิจัยได้เสร็จสิ้นแล้ว โดยผลการวิจัยอยู่ในเกณฑ์ดี จึงขอมอบ CD จำนวน 2 ชุด ให้หน่วยงานของท่าน เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนต่อไป หากได้รับโปรดแจ้งให้ทราบด้วย ตามที่อยู่ข้างล่างนี้ หรือ FAX 02-2879736

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางวิไลวรรณ อำคำสร่ง)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8

ที่อยู่

ผศ.วิไลวรรณ อำคำสร่ง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (บพิตรพิมุข มหามณ)

คณะบริหารธุรกิจ

878 ถนนอาคารสงเคราะห์ 1 ซอยสวนพลู

แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร

กรุงเทพมหานคร 10120

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

1 พฤศจิกายน 2553

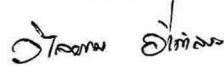
เรื่อง ขอมอบ CD สื่อการเรียนการสอน

เรียน คณะศึกษานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

ด้วยดิฉัน นางวิไลวรรณ อ่ำคำสร้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้สร้างสื่อการเรียนการสอน เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นหนึ่งในเครื่องมือการวิจัย “รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” บัดนี้การวิจัยได้เสร็จสิ้นแล้ว โดยผลการวิจัยอยู่ในเกณฑ์ดี จึงขอมอบ CD จำนวน 2 ชุด ให้หน่วยงานของท่าน เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนต่อไป หากได้รับโปรดแจ้งให้ทราบด้วย ตามที่อยู่ข้างล่างนี้ หรือ FAX 02-2879736

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางวิไลวรรณ อ่ำคำสร้ง)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8

ที่อยู่

ผศ.วิไลวรรณ อ่ำคำสร้ง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (บพิตรพิมุข มหาเมฆ)

คณะบริหารธุรกิจ

878 ถนนอาคารสงเคราะห์ 1 ซอยสวนพลู

แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร

กรุงเทพมหานคร 10120

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

1 พฤศจิกายน 2553

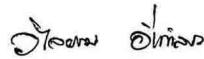
เรื่อง ขอมอบ CD สื่อการเรียนการสอน

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนพัฒนวิชาการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ

ด้วยดิฉัน นางวิไลวรรณ อ่ำคำสร้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้สร้างสื่อการเรียนการสอน เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นหนึ่งในเครื่องมือการวิจัย “รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” บัณฑิตการวิจัยได้เสร็จสิ้นแล้ว โดยผลการวิจัยอยู่ในเกณฑ์ดี จึงขอมอบ CD จำนวน 2 ชุด ให้หน่วยงานของท่าน เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนต่อไป หากได้รับโปรดแจ้งให้ทราบด้วย ตามที่อยู่ข้างล่างนี้ หรือ FAX 02-2879736

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางวิไลวรรณ อ่ำคำสร้ง)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8

ที่อยู่

ผศ.วิไลวรรณ อ่ำคำสร้ง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (บพิตรพิมุข มหาเมฆ)

คณะบริหารธุรกิจ

878 ถนนอาคารสงเคราะห์ 1 ซอยสวนพลู

แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร

กรุงเทพมหานคร 10120

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

1 พฤศจิกายน 2553

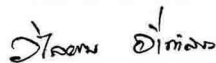
เรื่อง ขอมอบ CD สื่อการเรียนการสอน

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์จักรี รัศมีฉาย

ด้วยดิฉัน นางวิไลวรรณ อำคำสรง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้สร้างสื่อการเรียนการสอน เรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพ บัญชี ซึ่งเป็นหนึ่งในเครื่องมือการวิจัย “รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” บัดนี้การวิจัยได้เสร็จสิ้นแล้ว โดยผลการวิจัยอยู่ในเกณฑ์ดี จึงขอมอบ CD จำนวน 1 ชุด ให้หน่วยงานของท่าน เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนต่อไป หากได้รับโปรดแจ้งให้ทราบด้วย ตามที่อยู่ข้างล่างนี้ หรือ FAX 02-2879736

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางวิไลวรรณ อำคำสรง)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8

ที่อยู่

ผศ.วิไลวรรณ อำคำสรง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (บพิตรพิมุข มหามณ)

คณะบริหารธุรกิจ

878 ถนนอาคารสงเคราะห์ 1 ซอยสวนพลู

แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร

กรุงเทพมหานคร 10120

มหาวิทยาลัยรังสิต

ที่ กบข.4111/0 3 & 5

17 พฤศจิกายน 2553

เรื่อง ขอบขอบคุณสำหรับ CD สื่อการเรียนการสอน

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลวรรณ อ่ำคำตรง

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยรังสิต ขอบขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลวรรณ อ่ำคำตรง เป็นอย่างสูงที่ได้มอบ CD สื่อการเรียนการสอน เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ทางคณะบัญชีจะนำไปใช้เป็นแนวทางประกอบการให้ความรู้และพัฒนา นักศึกษาคณะบัญชีเพื่อนำไปสู่การผลิตบัณฑิตที่มีประสิทธิภาพและบุคลากรที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นิมนวล วิเศษสรรพ)

คณบดีคณะบัญชี

สำนักงานคณบดีคณะบัญชี

โทร. 0-2997-2200 ต่อ 1227, 1213

โทรสาร 0-2997-2200 ต่อ 1213

เมืองเอก ถ.พหลโยธิน จ.ปทุมธานี 12000

โทร. (66) 2997-2222-30 โทรสาร (66) 2533-9470 E-mail: info@rangsit.rsu.ac.th

ที่ มกท/บช. 0065/2553

1 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอบพระคุณ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลวรรณ อำคำสรง

ตามที่ท่านได้กรุณามอบแผ่น CD ซึ่งเป็นสื่อการสอนเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี จำนวน 2 ชุด เพื่อใช้ประกอบการเรียนในวิชาการสอบบัญชี (Auditing) นั้น คณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ได้รับสื่อดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และได้เผยแพร่ให้คณาจารย์ของคณะได้รับทราบเพื่อนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีให้แก่นักศึกษาต่อไป

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ โค้งขอบพระคุณท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลวรรณ อำคำสรง เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.สุธา เจียรนัยกุลวานิช)

คณบดีคณะบัญชี

ที่ ศธ ๐๔๑๐๔.๑๓๕/๕๐๗

โรงเรียนพัฒนวิชาการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ
๑๖๕/๒ หมู่ ๒ ต.ธงชัย อ.เมือง
จ.เพชรบุรี ๗๖๐๐๐

๗ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอบขอบคุณ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไฉวรรณ อำคำสรง

อ้างถึง หนังสือ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

ตามที่โรงเรียนได้รับสื่อการเรียนการสอน เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นหนึ่งในเครื่องมือการวิจัย “รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและความตระหนักรู้ในจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวกให้กับครูผู้สอน

โรงเรียนได้รับเป็นที่เรียบร้อยแล้วและขอบขอบคุณท่านที่ได้มอบสื่อที่มีคุณภาพให้กับทางโรงเรียนและหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอบคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมาน สรรพคุณ)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนพัฒนวิชาการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ

กลุ่มอำนวยการ

โทร. ๐-๓๒๔๓-๒๒๔๓

โทรสาร ๐-๓๒๔๐-๒๑๒๐

ที่ ศร 0578.06/ 5732

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตำบลคลองหก อำเภอธัญบุรี

จังหวัดปทุมธานี 12110

13 ธันวาคม 2553

เรื่อง ขอบขอบคุณ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลวรรณ อำคำสรง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ตามหนังสือลงวันที่ 1 พฤศจิกายน 2553 นางวิไลวรรณ อำคำสรง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8 คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้สร้างสื่อการเรียนการสอน เรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี และได้มอบ CD จำนวน 2 ชุด ให้กับคณะบริหารธุรกิจ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน นั้น

คณะฯ ได้รับ CD สื่อการเรียนการสอน จำนวน 2 ชุด เรียบร้อยแล้ว และจะนำไปใช้ประโยชน์ในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอบขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนงกรณ์ กุณจาณบุตร)

คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

สำนักงานคณบดี

โทร.0-2549-3243

โทรสาร.0-2549-3243, 0-2577-4399

<http://www.bus.rmutt.ac.th>

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางวิไลวรรณ อ่ำคำสรง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	5/102 อาคารปิยะสาทร ถนนสาทรใต้ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ คณะบริหารธุรกิจ 2 ถนนนางลิ้นจี่ แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ผู้ประเมินภายนอก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา	
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2523	ปริญญาบัญชีบัณฑิต (บช.บ.) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
พ.ศ. 2537	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2541	ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต (บช.ม.) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร